Gemeente Druten

Jaarrekening 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding **5**
1.1 Nota van aanbieding 6

2. Jaarverslag **9**
2.1 Kerngegevens 10
2.2 Programmaverantwoording 13
2.2.1 Programma 0 Bestuur en ondersteuning 14
2.2.2 Programma 1 Veiligheid 17
2.2.3 Programma 2 Verkeer en vervoer 18
2.2.4 Programma 3 Economie 20
2.2.5 Programma 4 Onderwijs 23
2.2.6 Programma 5 Sport, cultuur en recreatie 25
2.2.7 Programma 6 Sociaal domein 27
2.2.8 Programma 7 Volksgezondheid en milieu 30
2.2.9 Programma 8 Wonen en bouwen 33
2.2.10 Beleidsindicatoren 35
2.3 Paragrafen 37
2.3.1 Lokale heffingen 38
2.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 41
2.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 46
2.3.4 Financiering 48
2.3.5 Bedrijfsvoering 50
2.3.6 Verbonden partijen 51
2.3.7 Grondbeleid 62

3. Jaarrekening **65**
3.1 Balans per 31 december 2020 67
3.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 71
3.3 Toelichtingen 75
3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbestemming 76
3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020 81
3.3.3 Toelichting op overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 93
3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma 94
3.3.3.2 Toelichting algemene dekkingsmiddelen 113
3.3.3.3 Verantwoording Wet Normering Topinkomens 115
3.3.3.4 Overzicht incidentele baten en lasten 121
3.3.3.5 Overzicht resultaatbestemming 123
3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 127
3.3.5 Globale analyse verschil tussen begroot en werkelijk resultaat 131
3.3.6 SISA 134

4. Ondertekening **140**
Besluit vaststelling jaarstukken 2020 141
Besluit instemmen met afwijkingen t.o.v. begroting 2020 143
Controleverklaring 145

Bijlagen
Overzicht reserves en voorzieningen
Overzicht restantkredieten
Overzicht projecten grondbedrijf (MPG)

1. Inleiding

1.1 Nota van aanbieding

1.1 Nota van Aanbieding

Aan de raad,

Inleiding
Het college biedt de gemeenteraad de jaarstukken over 2020 aan, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening. In de jaarstukken over 2020 legt het college eindverantwoording af aan de gemeenteraad over het (uit)gevoerde beleid en beheer met de daarbij behorende financiële gegevens over dat jaar.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2020 gaf de gemeenteraad aan het college de opdracht het daarin vastgelegde beleid uit te voeren.

Naast de perspectiefnota en najaarsnota is de raad via tussentijdse rapportages en informatienota's in het verdere verloop van 2020 geïnformeerd over de voortgang en de afwijkingen van de begroting 2020.

Wat is het financiële resultaat?
De jaarrekening 2020 van de gemeente Druten presenteert een voordelig resultaat van € 914.106. Een gedeelte van het positieve resultaat is in 2021 nog benodigd om diverse projecten af te ronden. In uw raad van 25 maart 2021 heeft u besloten tot een incidentele budgetoverheveling van 2020 naar 2021 van € 853.688.

Weerstandsvermogen en kengetallen
Voor 2020 zijn de risico's van de gemeente Druten geactualiseerd. Een overzicht van de belangrijkste risico's is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit jaar is opnieuw gebleken dat we uitstekend in staat zijn om risico's financieel op te vangen.

Jaarstukken 2020
Nu voor u liggen de volledige jaarstukken 2020 waarbij de verantwoording op een zo overzichtelijk mogelijke wijze is gepresenteerd. De volledige jaarstukken worden hierbij aan de Raad aangeboden. Tevens worden de volledige jaarstukken inclusief bijlagenboek (publiekelijk) ter inzage gelegd.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DRUTEN,

de ad-interim secretaris,	de burgemeester,
L. Litjens	C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

2. Jaarverslag

2.1 Kerngegevens

2.1 Kerngegevens

Geschatte gegevens per 1 januari van het dienstjaar

A. Sociale structuur	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
● Aantal inwoners	18.797	18.897	19.002
- van 0 - 18 jaar	3.725	3.742	3.789
- van 18 - 65 jaar *(vanaf 2019 definitiewijziging van 20 - 65 jaar naar 18 - 65 jaar)*	11.501	10.393	11.627
- van 65 jaar en ouder	3.571	4.762	3.586
● Bijstandsgerechtigden	278	281	269

B. Functie	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
● Leerlingen: SO/VSO/SBO (speciaal onderwijs)	265	263	254
● Leerlingen: VO	1.742	1.675	1.518
● Leerlingen: Bijzonder basisonderwijs	1.168	1.155	1.163
● Leerlingen: Openbaar basisonderwijs	297	325	288

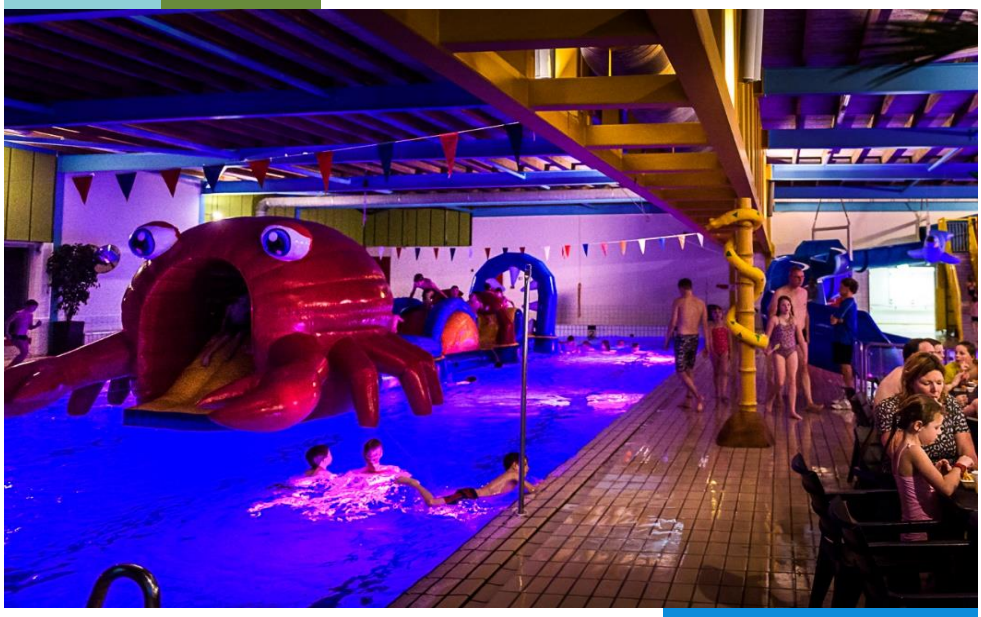
C. Fysieke structuur	Werkelijk 2019	Raming 2020	Werkelijk 2020
● Oppervlakte gemeente in hectares	4.245	4.245	4.245
● Aantal woonruimten	8.126	8.236	8.202

D. Financiële structuur (bedragen in euro's)	Werkelijk 31-12-2019		Raming voor wijziging 2020		Werkelijk 31-12-2020	
	Totaal	Inwoner	Totaal	Inwoner	Totaal	Inwoner
● Lasten**	46.279.419	2.436	43.775.984	2.317	48.731.891	2.565
● Opbrengst belastingen	4.792.372	252	4.957.602	262	5.011.683	264
● Algemene uitkering Gemeentefonds	25.478.306	1.341	26.427.666	1.399	27.256.411	1.434
● Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	63.575.148	3.346	68.291.231	3.614	62.138.662	3.270
- waarvan grondbedrijf	7.244.768	381	6.402.757	339	6.328.255	333
● Reserves en voorzieningen	22.405.463	1.179	19.683.624	1.042	24.206.233	1.274
● Langlopende geldleningen	34.452.024	1.813	34.452.024	1.823	37.923.262	1.996

* *Schoolgegevens per 1 oktober 2020/2021*

** *Exclusief resultaatbestemming*

2.2 Programmaverantwoording

2.2.1 Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Dit programma omvat de verbetering van de in- en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie en het ondersteunen van het lokale bestuur inclusief het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen en het geraamde bedrag voor onvoorzien, alsook de daarmee samenhangende lasten.

Het programma Bestuur en ondersteuning bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
● 0.1 Bestuur	De vergoedingen voor de raad, het college en de regionale/bestuurlijke samenwerking.
● 0.2 Burgerzaken	Het verstrekken van rijbewijzen, paspoorten, bevolkingsregister en de kosten voor de verkiezingen en straatnaamgeving.
● 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden.
● 0.4 Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.
● 0.5 Treasury	Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury functie zoals financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder die van nutsbedrijven.
● 0.6 Belastingen	Hieronder valt een aantal taakvelden zoals OZB woningen en niet-woningen en de overige belastingen zoals de honden- en reclamebelasting.
● 0.7 Algemene uitkering	Hieronder valt de uitkering uit het gemeentefonds.
● 0.8 Overige baten en lasten	Hieronder vallen de niet nader gespecificeerde posten zoals stelposten en taakstellingen.
● 0.9 Vennootschapsbelasting	-
● 0.10 Mutaties met reserves	-

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

0.1 Sporters uit onze gemeente	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Sporters uit onze gemeente die prijzen winnen, krijgen van ons aandacht omdat goed voorbeeld goed doet volgen.	In verband met corona zijn er geen activiteiten en huldigingen geweest.

0.2 Stimuleren Duitstalig onderwijs	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Samen met de Euregio stimuleren wij Duitstalig onderwijs in onze gemeente.	Er is overleg hierover geweest met het onderwijs. Dit heeft nog niet geleid tot een concreet voorstel. Door de sluiting van de school als gevolg van de corona-noodmaatregelen en de beperkende maatregelen na de zomervakantie 2020 is een project op dit onderwerp nu niet mogelijk.

0.3 Verbeteren dienstverlening	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We blijven ons inspannen om de dienstverlening naar de inwoners, ondernemers en het verenigingsleven verder te verbeteren. Onze organisatie werkt efficiënt en klantgericht. We koppelen dat aan prestatieafspraken.	Diverse applicaties zijn vernieuwd. Het efficiënter inrichten van processen is een continue proces. We blijven inzetten op heldere en duidelijke taal in onze schriftelijke en mondelinge communicatie.. Trainingen, taalcoaches, tools en gemaakte schrijfafspraken helpen hieraan mee. Klantreizen zijn ingezet om onze dienstverlening te verbeteren en een klantgerichte cultuur verder te ontwikkelen.

0.4 Stimuleren van jonge mensen in onze werkorganisatie	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij vragen onze werkorganisatie om door stageplekken de instroom van jonge mensen in onze werkorganisatie te stimuleren.	Ondanks corona blijft het aantal stagiaires en werkervaringsplekken stabiel. Daarnaast is er meer aandacht voor het actief plaatsen van stagiaires en is er ingezet op het opbouwen van duurzame relaties met onderwijsinstellingen.

0.5 Mogelijkheid voor inwoners om gemeenten te informeren	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij maken het mogelijk dat inwoners in hun eigen dorp de gemeente informeren over zaken die niet goed genoeg gaan.	Het professionaliseren van activiteiten in de newsroom en het uitvoeren van de omnichannel strategie zijn een continue proces. Inwoners kunnen op diverse manieren contact opnemen met de gemeente.

0.6 Belastingen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
De belastingen stijgen niet met meer dan het inflatiepercentage	De gemeentelijke belastingen en -leges zijn in principe alleen verhoogd met het inflatiepercentage, met uitzondering daar waar sprake is van het uitgangspunt dat de tarieven 100% kostendekkend moeten zijn. Denk aan het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

0.7 Ziekteverzuim Werkorganisatie Druten Wijchen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
De positieve effecten van de werkorganisatie Druten Wijchen zijn na één jaar merkbaar. We reserveren een bedrag in onze begroting om de kosten van het ziekteverzuim te kunnen opvangen.	We blijven inzetten op het terugdringen van het ziekteverzuim. Dit doen we in samenspraak met onze arbodienst en met behulp van de inzet van een casemanager verzuim. Hiermee investeren we in de kwaliteit van het casemanagement.

0.8 Informatieveiligheid	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij gaan veilig om met de gegevens van onze burgers en hebben onze informatieveiligheid op orde.	Dit is een continu proces dat op dit moment loopt, maar ook de komende jaren nog zal doorlopen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Om te voldoen aan de voorschriften van het Besluit Begroting & Verantwoording wordt op deze plaats een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen 2020 gepresenteerd.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen in euro´s)	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020
A) Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	3.528.102	3.528.102	3.546.841
B) Algemene uitkering (Gemeentefonds)	26.427.666	27.185.733	27.256.411
C) Dividend			
● BNG	21.195	-	12.036
● Vitens	15.542	-	-
● DAR N.V.	19.760	19.760	40.854
D) Saldo van de financieringsfunctie	115.236	115.236	111.149
E) Overige algemene dekkingsmiddelen	246.045	246.045	280.068
F) Bedrag onvoorzien	-	-	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**30.373.546**	**31.094.876**	**31.247.359**

Toelichting D: Saldo van de financieringsfunctie: De rente over de boekwaarde van geactiveerde kapitaaluitgaven (investeringen) wordt toegerekend aan de verschillende programma's. Dit gebeurt tegen het renteomslagpercentage voor 2020 van 1,25%. Het verschil tussen de toegerekende rente en de feitelijke rente is het renteresultaat. Op taakveld 0.5 Treasury (rente en afschrijving) is dit renteresultaat ad €111.149 verwerkt.

Toelichting E: Overige algemene dekkingsmiddelen: Hier verantwoorden wij de baten die verband houden met de bespaarde rente van reserves en voorzieningen. Deze inkomenspost fluctueert jaarlijks door wijziging van het rentepercentage en mutaties in de omvang van de reserves en voorzieningen. Voor een nadere toelichting op het verloop van de reserves en voorzieningen verwijzen wij naar de toelichting op de balans in hoofdstuk 3.3.2.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
0.1 Bestuur	€ -	€ 6.505	€ -
0.2 Burgerzaken	€ 170.623	€ 177.972	€ 228.477
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 12.432	€ 14.163	€ 13.386
0.4 Overhead	€ 610.366	€ 834.891	€ 718.062
0.5 Treasury	€ 445.415	€ 496.022	€ 783.317
0.61 OZB Woningen	€ 2.310.361	€ 2.295.475	€ 2.259.885
0.62 OZB Niet woningen	€ 1.049.813	€ 1.078.732	€ 1.046.960
0.64 Belastingen overig	€ 227.735	€ 218.941	€ 217.949
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen	€ 29.715.724	€ 29.786.402	€ 28.155.688
0.8 Overige Baten en lasten (excl. mut. R&V)	€ -	€ 284	€ 4.040.640
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
0.10 Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -
0.11 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	**€ 34.542.469**	**€ 34.909.387**	**€ 37.464.364**
0.1 Bestuur	€ 1.407.804	€ 1.471.880	€ 1.723.756
0.2 Burgerzaken	€ 542.235	€ 537.903	€ 1.076.290
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	€ 212.489	€ 206.593	€ 17.563
0.4 Overhead	€ 5.959.224	€ 6.393.970	€ 6.049.018
0.5 Treasury	€ 7.841-	€ 63.071	€ 82.985
0.61 OZB Woningen	€ 391.758	€ 389.832	€ 360.758
0.62 OZB Niet woningen	€ -	€ -	€ -
0.64 Belastingen overig	€ 24.934	€ 63.856	€ 21.909
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen	€ -	€ -	€ -
0.8 Overige Baten en lasten (excl. mut. R&V)	€ 559.801	€ 38.240	€ 751.230
0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ 2.866	€ -
0.10 Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -
0.11 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	**€ 9.090.404**	**€ 9.168.211**	**€ 10.083.510**
Resultaat voor bestemming	**€ 25.452.065**	**€ 25.741.176**	**€ 27.380.854**
Toevoeging aan reserves:	€ 1.159.889	€ 23.627	€ 4.353.268
Onttrekking aan reserves:	€ 3.147.019	€ 261.664	€ 4.412.030
Resultaat na bestemming	**€ 27.439.195**	**€ 25.979.213**	**€ 27.439.616**

2.2.2 Programma 1: Veiligheid

Het programma omvat openbare orde en veiligheid, het verbeteren van sociale veiligheid en leefbaarheid en de vermindering van criminaliteit en overlast gevende jeugdgroepen.

Het Programma Veiligheid bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
● 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.
● 1.2 Openbare orde en veiligheid	Het formuleren van een integraal veiligheidsbeleid; toezicht en handhaving openbare orde, preventie, APV, parkeerpolitie (BOA's).

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

1.1 Cameratoezicht	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt 2020**
Het is plezierig wonen als iedereen zich in de openbare ruimte aan de regels houdt. Door cameratoezicht op de Markt, het busstation en sportpark De Gelenberg houden wij een extra oogje in het zeil.	Cameratoezicht op de Markt en bij sportpark Gelenberg is inmiddels gerealiseerd. Momenteel wordt gewerkt aan het realiseren van het cameratoezicht bij het busstation.

1.2 (jeugd) BOA	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt 2020**
Om de politie te ondersteunen stellen wij een jeugd-BOA aan.	Een (jeugd-)BOA is aangesteld.

1.3 Bestrijding criminaliteit	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt 2020**
Criminaliteit is niet altijd zichtbaar maar ondermijnt onze samenleving. Om aan deze ondermijning een halt toe te roepen investeren wij samen met onze buurgemeenten in acties gericht op het ontmantelen van hennepkwekerijen, drugslaboratoria en illegale ondernemingen. Ook financieel-economische criminaliteit, mensenhandel en cybercrime pakken wij aan.	In oktober 2020 is een ondermijning coördinator voor Tweestromenland aangesteld. Tevens is gestart met een nieuw integraal ondermijningsoverleg, om op casusniveau ondermijning aan te pakken. We gaan ervan uit hierdoor nog meer stappen te maken in de aanpak ondermijning.

1.4 Integraal veiligheidsplan	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt 2020**
In ons nieuwe integraal veiligheidsplan geven wij aan wat onze prioriteiten voor de inzet van de politie zijn.	Het Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland is vastgesteld. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld dat gemonitord wordt. Hierover is in maart 2021 een raadsbijeenkomst georganiseerd voor de Tweestromenland gemeenten.

1.5 Buurtpreventie en inzet van politie	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt 2020**
Onze wijkagenten kennen de wijken en andersom. Daardoor versterken buurtpreventie en de inzet van de politie elkaar.	WhatsApp buurtpreventie wordt geprofessionaliseerd; enthousiaste inwoners denken mee om de sociale veiligheid in de wijken te vergroten. Daarnaast werken we aan het vergroten van meldingsbereidheid over misstanden van inwoners en ondernemers door het platform Meld Misdaad Anoniem waar de gemeente Druten sinds april 2020 op aangesloten is. In de Week van de Veiligheid is een veiligheidskrant uitgebracht. Hierin stelden o.a. de wijkagenten zich voor.

Wat heeft het gekost

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 1.297	€ 2.002	€ 1.192
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 5.228	€ 1.610	€ 1.726
Totaal baten	**€ 6.525**	**€ 3.612**	**€ 2.918**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	€ 1.114.377	€ 1.086.131	€ 982.262
1.2 Openbare orde en veiligheid	€ 579.212	€ 505.476	€ 364.396
Totaal lasten	**€ 1.693.589**	**€ 1.591.607**	**€ 1.346.658**
Resultaat voor bestemming	**€ 1.687.064-**	**€ 1.587.995-**	**€ 1.343.740-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	**€ 1.687.064-**	**€ 1.587.995-**	**€ 1.343.740-**

2.2.3 Programma 2: Verkeer en vervoer

Het programma Verkeer en vervoer richt zich op de aanleg en het onderhoud van wegen en straten, de openbare verlichting en de zorg voor een bereikbaar openbaar vervoer.

Het Programma Verkeer en vervoer bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
● 2.1 Verkeer en vervoer	Hiertoe behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur, zoals verkeersbeleid, de verlichting, aanleg, reconstructie en onderhoud van wegen en de gladheidsbestrijding.
● 2.4 Waterwegen	Doorgaande waterwegen en afwatering (onder gemeentelijk beheer).

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

2.1 Verbeteren verlichting	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Goed licht draagt bij aan een veilig gevoel. Wij brengen onveilige plekken in kaart en verbeteren de verlichting.	Het plan van verduurzamen openbare verlichting is goedgekeurd door het college. We gaan in 2021 de bewoners benaderen en een overzicht maken van de Dark spots.

2.2 Snelheidscontroles	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij vragen de politie om binnen de bebouwde kom op grote schaal snelheidscontroles uit te voeren.	Hierover blijven we in gesprek met de politie.

2.3 Hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt (HOV)	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We realiseren in Druten een duurzaam en hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt om de bereikbaarheid voor onze inwoners te verbeteren.	In 2019 is in samenwerking met het provinciale kernteam HOV actieplan een gedragen schetsontwerp met raming gemaakt. De onderhandeling over de benodigde grondverwerving is nog niet afgerond. Aansluitend worden afspraken met de provincie gemaakt over de subsidieaanvraag. De provincie heeft inmiddels € 800.000 gelabeld voor de eerste fase.

2.4 Wandel- en fietsverbinding Tichellande en Afferden	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Een veilige wandel- en fietsverbinding tussen Tichellande en Afferden voor onder andere de schoolgaande jeugd.	Het tracé is besproken met het college en er moet een paar vierkante meter grond worden verworven van een particulier (loopt nog steeds). Het verbindingspad is in het 4e kwartaal 2020 en in 2021 verder uitgewerkt. Schetsontwerp ligt ter toetsing voor bij het waterschap. De realisatie zal plaatsvinden zodra de bouwactiviteiten en de infrastructuur in die hoek van Druten Oost gereed zijn.

2.5 Opknappen van 't Hoog in Afferden	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We stellen een bijdrage beschikbaar voor het opknappen van 't Hoog in Afferden.	Het opknappen van 't Hoog in Afferden is in 2020 grotendeels afgerond. Tevens is er een extra picknickset bijgeplaatst. Voor de boomspiegel is met diverse inwoners gekeken naar een passende invulling. Begin 2021 gaan we daar definitief vorm aan geven als afsluiting van het project.

2.6 Verfraaiing dorpshart Deest	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Samen met de inwoners van Deest maken wij een plan voor de verfraaiing van het dorpshart. Wij stellen voor de uitvoering hiervan geld beschikbaar.	Er heeft overleg met de Projectgroep Deest plaats gevonden. Door de projectgroep is een schets opgesteld waarin de wensen en ideeën voor het verfraaien van het plein zijn aangegeven. De gemeente onderzoekt de haalbaarheid hiervan en adviseert op welke wijze het verdere ontwerp kan worden vormgegeven. In 2021 zal de verdere uitwerking plaatsvinden. Het streven is om in het voorjaar van 2022 het project te hebben afgerond.

2.7 Onderzoek verkeerssituaties	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We onderzoeken de veiligheid van enkele verkeerssituaties, waaronder het kruispunt Mr. Van Coothstraat-Ooievaarstraat.	De verkeersveiligheid heeft doorlopend onze aandacht. Aan de hand van ingekomen meldingen, klachten of ongevallenregistratie worden verkeerssituaties onderzocht.

2.8 Parkeerproblematiek	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We pakken de parkeerproblematiek bij 't Geerke en De Lier aan.	In juni 2019 is met het uitbreiden van het parkeerverbod de verkeersonveiligheid in de Kerkstraat aangepakt. Dit ging ten koste van een aantal parkeerplaatsen. Aanwonenden vroegen daarom om meer parkeerplaatsen. In 2020 is in overleg met de aanwonenden het aantal parkeerplaatsen uitgebreid door het instellen van venstertijden voor het parkeerverbod.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
2.1 Verkeer en vervoer	€ 164.834	€ 257.376	€ 220.090
2.4 Economische havens en waterwegen	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	**€ 164.834**	**€ 257.376**	**€ 220.090**
2.1 Verkeer en vervoer	€ 2.253.060	€ 1.871.393	€ 2.192.606
2.4 Economische havens en waterwegen	€ 902	€ 509	€ 5.745
Totaal lasten	**€ 2.253.962**	**€ 1.871.902**	**€ 2.198.351**
Resultaat voor bestemming	**€ 2.089.128-**	**€ 1.614.526-**	**€ 1.978.261-**
Toevoeging aan reserves:	€ 1.422.784	€ 1.369.775	€ 2.311.828
Onttrekking aan reserves:	€ 1.556.531	€ 1.098.719	€ 1.757.419
Resultaat na bestemming	**€ 1.955.381-**	**€ 1.885.582-**	**€ 2.532.670-**

2.2.4 Programma 3: Economie

Het programma omvat het bevorderen van een evenwichtige pluriforme economische structuur en werkgelegenheid met aandacht voor de economische en toeristische ontwikkeling.

Het Programma Economie bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
● 3.1 Economische ontwikkeling	Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
● 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Hiertoe behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid.
● 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente.
● 3.4 Economische promotie	Promotionele activiteiten om de gemeente op de kaart te zetten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en arbeid; Promotie toerisme.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

3.1 Informatie nieuwe inwoners	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Nieuwe inwoners ontvangen informatie en we nodigen hen uit om deel te nemen aan de vele activiteiten die onze gemeente rijk is. Ze krijgen een ‘goody bag’ met kaartjes voor het Agora theater. Drutense organisaties, winkeliers en ondernemers kunnen voor de goody bag attenties, informatie of kortingsbonnen aanleveren.	De goodiebags met attenties, informatie en kortingsbonnen zijn goed gevuld. Nieuwe inwoners kunnen deze komen ophalen.

3.2 Glasvezelverbinding	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Al onze inwoners en ondernemers in het buitengebied krijgen een glasvezelverbinding.	De verglazing van het buitengebied is eind 2020 bijna afgerond. De aannemer is nu bezig met een laatste veegronde waarbij de laatste woningen worden aangesloten. De werkzaamheden in de kernen zijn in volle gang. De planning is dat deze in het 3e kwartaal van 2021 afgerond zijn.

3.3 Centrummanager	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij betalen mee aan de kosten van een centrummanager die een bijdrage levert aan een bruisend centrum.	De centrummanager is in 2020 begonnen met haar werkzaamheden. Ze is een waardevolle schakel tussen gemeente en ondernemers gebleken. Zeker in deze tijd van crisis is de toegevoegde waarde voor alle partijen groot.

3.4 Bijdrage openbare toiletvoorziening	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij stellen een bijdrage beschikbaar voor een ondernemer die in het centrum een openbare toiletvoorziening realiseert.	Het SODC ontving een financiële bijdrage waarmee zij zich voor 2020, 2021 en 2022 aansloot bij de Hoge Nood App. In 2022 bekijken we of we opnieuw een bijdrage gaan leveren op basis van een evaluatie.

3.5 Onderzoek haalbaarheid bioscoop	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We onderzoeken de haalbaarheid van een bioscoop.	De haalbaarheidsstudie m.b.t. draagvlak, locatie en verbouwingskosten van een bioscoop is uitgevoerd en ter kennisname gedeeld met de Raad.

3.6 Veerdam	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Eind 2019 is de Veerdam een toeristische trekpleister.	De Veerdam is eind 2019 door de inzet van gemeente, provincie en ondernemers al een toeristische trekpleister.

3.7 Voorzieningen fietstoeristen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Fietstoeristen ontvangen wij gastvrij. We plaatsen oplaadpunten voor e-bikes, zorgen dat de fietspont vaker vaart en plaatsen extra zitbanken.	Het Routebureau Arnhem Nijmegen gaat het fietsroutenetwerk updaten en Stichting Uiterwaarde zet wandelroutes uit. Dit is als gevolg van corona vertraagd en zal naar verwachting in de loop van het 2e / 3e kwartaal van 2021 gerealiseerd worden. Zodra er meer duidelijk is over de definitieve routes, kunnen we de locaties bepalen. Door corona heeft het voetveer in 2020 niet gevaren.

3.8 Informeren bezoekers Afferdense en Deestse waarden	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Toekomstige bezoekers van de Afferdense en Deestse Waarden bieden wij informatie over de natuur (bijenhotels) en de waterveiligheid in dit belangrijke gebied. De promotie ervan verzorgen we via de plaatsing van informatieborden en het realiseren van een informatiecentrum in 't Trefpunt in Deest.	Staatsbosbeheer heeft als gevolg van corona nog niet de vier grote informatieborden uitgezet in 2020. De voorgenomen verbetering van het wandel- en fietsnetwerk in Druten is nog niet gerealiseerd. De inrichting van een informatiepunt in 't Trefpunt is in ontwikkeling. Er zijn gesprekken gevoerd met het IVN.

3.9 Mountainbikepad	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We willen een mountainbikepad rondom de Uivermeertjes en sluiten het aan op het fietsknooppuntennetwerk.	Na onderzoek concludeerden wij dat een mountainbikepad rondom de Uivermeertjes onhaalbaar is. In die zin is voldaan aan het collegeprogramma. Verder bleek een bikepark wel mogelijk, maar niet wenselijk. In december 2020 lieten we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een regionale mountainbikeroute in het Land van Maas en Waal. Het rapport is in het 1e kwartaal van 2021 opgeleverd.

3.10 Regionaal bureau voor Toerisme	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Het Regionaal Bureau voor Toerisme in de regio Arnhem Nijmegen (TVAN) ontvangt ook de komende jaren geld van ons om Druten en het Land van Maas en Waal te promoten.	Druten en het Land van Maas en Waal worden gepromoot voor zover wij dat kunnen. De inzet van de vier gemeenten is nodig voor promotie van het Land van Maas en Waal. Wij informeerden en stimuleerden de toeristische- en recreatieve ondernemers uit onze gemeente over de mogelijkheden hun aanbod te presenteren op de sites. Zowel Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen als RBT Rivierenland waren hierbij betrokken. We maakten in Rijk van Nijmegen verband afspraken voor het marketingprogramma 2021. De raad neemt hierover in 2021 een besluit. Op dit moment wordt de toeristische visie voorbereid.

3.11 Integrale visie bedrijventerreinen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij ontwikkelen een integrale visie op de bedrijventerreinen in onze gemeente: Westerhout Zuid, Westerhout Noord, Kerkeland en Klepperheide.	In 2020 zijn we gestart met het opstellen van een economische visie, waar de visie op bedrijventerreinen in onze gemeente een onderdeel van uitmaakt. In het 3e kwartaal van 2021 wordt deze voor besluitvorming aangeboden.

3.12 Verkoop kavels Westerhout Zuid	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Voor de verkoop van kavels op Westerhout Zuid stellen wij extra formatie beschikbaar ten behoeve van de communicatie en de verkoop.	In 2020 zijn er diverse kavels verkocht en is er sprake van een duidelijk toenemende vraag.

3.13 Onderzoek bedrijfsverzamelgebouw Westerhout Zuid	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij onderzoeken de mogelijkheid om een bedrijfsverzamelgebouw op Westerhout Zuid te bouwen.	Onderzoek is niet nodig geweest omdat door de markt deze uitdaging is opgepakt. Door een ondernemer wordt momenteel op Westerhout – Zuid een bedrijfsverzamelgebouw gerealiseerd.

3.14 Reclame- en terassenbeleid	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Om de uitstraling van het nieuwe centrum van Druten te verbeteren voeren wij nog dit jaar één reclame- en terrassenbeleid in. Wij ondersteunen ondernemers bij de aanschaf van terrasmeubilair van hoge kwaliteit.	Het Reclame & Terrassenbeleid is in 2020 geëvalueerd. In het 2e kwartaal van 2021 wordt de evaluatie voorgelegd aan het college.

3.15 Aanbestedingsbeleid	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Ons aanbestedingsbeleid is simpel en toegankelijk en biedt kansen voor lokale ondernemers.	In 2018 stelde de gemeenteraad een geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid vast.

3.16 Ruimte bepalen openingstijden	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen.	Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen. In 2019 is de winkeltijdenverordening aangepast, waarin de winkeltijden zijn verruimd. Dit geldt ook voor de standplaatsen.

3.17 Vernieuwen detailhandelsvisie	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Om helderheid te geven over detailhandel op industrieterreinen vernieuwen we de detailhandelsvisie. Uitgangspunt blijft dat winkels in ons centrum thuishoren.	We zijn in 2020 begonnen met de voorbereiding en we gaan in 2021 van start, samen met (centrum) ondernemers uit de gemeente.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
3.1 Economische ontwikkeling	€ -	€ 300	€ 5.600
3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	€ 96.637	€ 505.937	€ 28.580
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 15.382	€ 13.104	€ 17.690
3.4 Economische promotie	€ 6.349	€ 6.063	€ 7.646
Totaal baten	**€ 118.368**	**€ 525.404**	**€ 59.516**
3.1 Economische ontwikkeling	€ 260.417	€ 218.815	€ 201.535
3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	€ 159.578	€ 120.728	€ 223.669
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 14.442	€ 14.515	€ 25.407
3.4 Economische promotie	€ 108.442	€ 76.968	€ 93.015
Totaal lasten	**€ 542.879**	**€ 431.026**	**€ 543.626**
Resultaat voor bestemming	**€ 424.511-**	**€ 94.378**	**€ 484.110-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	**€ 424.511-**	**€ 94.378**	**€ 484.110-**

2.2.5 Programma 4: Onderwijs

Scholing en vorming vormen een belangrijk onderdeel in het ontplooien en opleiden van mensen tot volwaardige burgers in de samenleving.

Het Programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
● 4.2 Onderwijshuisvesting	Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.
● 4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen, zoals leerlingenvervoer en peuterspeelzalen.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

4.1 Overleg met schoolbestuur en ouders	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Primair onderwijs in alle kernen is en blijft ons streven. Om de scholen toekomstbestendig te maken overleggen wij met het schoolbestuur en de ouders.	Het integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) 2019-2039 is vastgesteld en de onderwijspartners werken scenario's uit voor de eerste periode na 2022. Gemeente en onderwijspartners stemmen af en overleggen in het OOGO-overleg.

4.2 Gezond eetgedrag	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We stimuleren gezond eetgedrag op alle scholen in onze gemeente door fruit aan te bieden.	De beleidsregels voor het aanvragen van een fruitpakket door basisscholen zijn door het college vastgesteld. Voor de aanvraag kunnen scholen een digitaal aanvraagformulier gebruiken. Ook zijn er afspraken met de leverancier gemaakt. Uitvoering vindt plaats in 2021 en 2022, conform het investerings- en bestedingsplan 2019-2022.

4.3 Voorlichting over veilig leven	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Omdat voorlichting over veilig leven niet vroeg genoeg kan starten, beginnen we daarmee op de basisschoolleeftijd. Als onze kinderen de basisschool verlaten hebben ze een jeugd-EHBO-diploma en kennen ze de beginselen van brandveilig leven.	We zijn in gesprek met EHBO-verenigingen en verschillende scholen. De scholen die we tot nu toe spraken zijn enthousiast. We hopen hier in 2021 en 2022 invulling aan te geven.

4.4 Zwemmen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
In onze waterrijke omgeving is kunnen zwemmen noodzaak. Bij het verlaten van de basisschool kan daarom ieder kind zwemmen.	We voerden de beleidsnota Druten Zwemvaardig 2019-2022 uit. In verband met de coronapandemie is het zwembad wekenlang gesloten. Het schoolzwemmen en zwemvaardigheidslessen konden hierdoor niet altijd doorgang vinden. We maakten een folder over het belang van goede zwemvaardigheid. Daarin staat ook informatie over financiële ondersteuningsmogelijkheden voor zwemlessen. Net als voorgaande jaren inventariseerden we het zwemdiplomabezit onder basisschoolleerlingen.

4.5 Tech-Lokaal	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We willen het Tech-Lokaal koppelen aan bedrijven uit de regio. Zij kunnen stageplaatsen bieden of masterclasses geven en zo jongeren motiveren en inspireren voor beroepsgerichte technische opleidingen.	We evalueerden het TechLokaal. Deze rapportage ontving uw Raad. Voor de jaren 2021 en 2022 stelt uw Raad opnieuw een subsidie beschikbaar voor het TechLokaal. Daarmee kan het TechLokaal verder op de ingeslagen weg. Ook krijgen ze de komende twee jaar een subsidie voor het organiseren van de Techniekdag. Tijdens de Techniekdag maken leerlingen kennis met technische bedrijven en beroepen.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 33.181	€ 27.432	€ 27.663
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 331.072	€ 270.345	€ 197.469
Totaal baten	**€ 364.253**	**€ 297.777**	**€ 225.132**
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 1.037.722	€ 1.054.629	€ 1.102.360
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 931.824	€ 761.258	€ 832.977
Totaal lasten	**€ 1.969.546**	**€ 1.815.887**	**€ 1.935.337**
Resultaat voor bestemming	**€ 1.605.293-**	**€ 1.518.110-**	**€ 1.710.205-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	**€ 1.605.293-**	**€ 1.518.110-**	**€ 1.710.205-**

2.2.6 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Het programma omvat het stimuleren en in stand houden van voorzieningen op de gebieden cultuur, sport, kunst en het openbaar groen.

Het Programma Sport, cultuur en recreatie bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 5.1 Sportbeleid en activering	Niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport, waaronder de subsidies aan alle sportverenigingen.
• 5.2 Sportaccommodaties	Alle accommodaties voor sportbeoefening, zoals de gym- en sportzalen en het zwembad.
• 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel.
• 5.5 Cultureel erfgoed	Historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.
• 5.6 Media	Hiertoe behoren de bibliotheek en lokale omroep.
• 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Hiertoe behoren onder andere openbaar groen, natuur en recreatie.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

5.1 Sjors Sportief en Sjors Creatief	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Basisschoolleerlingen laten we op een laagdrempelige manier kennis maken met sport en cultuur. Daarvoor introduceren we Sjors Sportief en Sjors Creatief.	Het nieuwe programma-aanbod van de sportieve- en creatieve activiteiten van organisaties is via het boekje en website bekend gemaakt onder alle basisschoolleerlingen. Door corona hebben organisaties en deelnemers minder activiteiten ontplooid dan in voorafgaande jaren.

5.2 Meer bewegen voor jong en oud	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij stimuleren meer bewegen voor jong en oud. Daarom geven we geld aan projecten en verenigingen die zich richten op meer bewegen voor kinderen en ouderen.	Er is bijgedragen aan spelmateriaal om het bewegen van senioren te stimuleren. Vanwege corona en de gevolgen zijn subsidieverzoeken van sportaanbieders voor te ondersteunen initiatieven vrijwel uitgebleven. Het lokaal sportakkoord is later opgestart door corona, waardoor actiepunten opgeschoven zijn naar een later tijdstip. We zetten budget in door aandacht te besteden in lokale media over gezond ouder worden en gezond blijven, ook tijdens corona.

5.3 Deelname aan sport en cultuur	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Alle kinderen kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor de ouders te duur is helpt de gemeente onder andere via het Kindpakket.	Ook in 2020 zorgden we ervoor dat alle kinderen hebben kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor ouders te duur is, helpen we onder andere via het Kindpakket. Het Kindpakket wordt jaarlijks in juli bijgesteld naar de nieuwe ontwikkelingen en behoeften van de Drutense maatschappij.

5.4 Aanvullend krediet nieuwbouw sporthal Gelenberg	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Op sportpark De Gelenberg bouwen wij een nieuwe sporthal. Daarbij houden we rekening met de locatie van het zwembad.	Op basis van het raadsbesluit heeft de stuurgroep het projectplan vastgesteld. We hebben het Programma van eisen laten uitwerken en hebben we de aanmeldingsfase voor marktpartijen om in te schrijven op de opdracht voor de zogenaamde desing&build-opdracht afgerond. Inmiddels zijn er vier partijen geselecteerd voor de inschrijving op het project.

5.5 Veilige toegangsweg sportpark De Gelenberg	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Ook voltooien wij de parkeerplaatsen, de veilige rijroute en de bewegwijzering.	We hebben de variant gekozen waarbij de nieuwe toegangsweg tot Sportpark De Gelenberg begint aan de Koningstraat en tussen de terreinen van de twee hondensportverenigingen door aanhaakt op het parkeerterrein.

5.6 Drutens bosje (ijsbaan)	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
De ijsbaan in het Drutens bosje knappen we op.	Eind 2019 zijn alle werkzaamheden volledig afgerond en in de praktijk getest; Het werkt naar tevredenheid.

5.7 Evenementen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij vinden evenementen belangrijk voor onze gemeente en ondersteunen de initiatiefnemers.	De subsidieregels voor grote en kleine evenementen legden we vast in de nieuwe subsidieregeling. In de begroting is hiervoor ook financiële ruimte geboden. Door corona vonden er geen evenementen plaats in 2020.

5.8 Kennismaking cultureel aanbod Agora Theater	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij willen dat senioren, jongeren en mensen met een beperking kennismaken met het gevarieerde culturele aanbod van het Agora Theater.	Het theater bood in de programmering een gevarieerd cultureel aanbod voor diverse doelgroepen. Bij de subsidieverlening vroegen wij hier ook om.

5.9 Muziekles basisscholen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij vinden muziekeducatie belangrijk en stellen basisscholen in staat om algemene muzikale vorming te geven aan de leerlingen van groepen 3 tot en met 6.	Sinds 2019 geven wij met de partners hier invulling aan. In de Perspectiefnota 2020 stemde de raad in met een verbreding naar de groepen 7 en 8.

5.10 Inrichten landschap buitengebied	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We maken afspraken met de buurgemeenten over de inrichting van het landschap in het buitengebied.	De subsidieaanvraag is toegezegd. De gemeentelijke bijdrage is met de begrotingsbehandeling in november beschikbaar gesteld. In verband met corona konden de projecten in 2020 niet meer worden opgestart. Dat wordt naar het voorjaar 2021 verplaatst.

5.11 Kunstwerk Tichellande	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We stellen geld beschikbaar om, samen met anderen, een kunstwerk in Tichellande te plaatsen als herinnering aan de baksteenfabricage in onze gemeente.	In 2021 onderzoeken we de mogelijkheden voor locatie, type kunstwerk en kunstenaar.

5.12 Onderhoud openbare ruimte	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Samen met inwoners verbeteren we het onderhoud aan de openbare ruimte. Het onderhoudsniveau stellen we in overleg met de gemeenteraad vast (raadsagenda).	In 2020 hebben we op 30 locaties het groen aangepast en/of gerenoveerd samen met inwoners in de vorm van burgerparticipatie. Daarnaast hebben we voor heel Deest samen met de dorpsraad een groenplan opgesteld. Delen hiervan zijn reeds uitgevoerd in 2020. Aanvullend zijn we gestart met de voorbereidingen voor het opknappen van het groen bij Van Delenshof en de Raadhuisstraat. Bij de Raadhuisstraat is de uitvoering in maart 2021 gestart.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
5.1 Sportbeleid en activering	€ 19.088	€ 20.828	€ 1.234
5.2 Sportaccommodaties	€ 226.391	€ 361.486	€ 475.879
5.3 Cultuurpres.,-productie en -participatie	€ 20.724	€ 20.445	€ 8.989
5.5 Cultureel erfgoed	€ 7.776	€ 36.425	€ 19.564
5.6 Media	€ -	€ -	€ -
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 183.190	€ 200.785	€ 163.788
Totaal baten	**€ 457.169**	**€ 639.969**	**€ 669.454**
5.1 Sportbeleid en activering	€ 260.444	€ 240.899	€ 203.915
5.2 Sportaccommodaties	€ 1.151.764	€ 1.148.438	€ 1.084.689
5.3 Cultuurpres.,-productie en -participatie	€ 469.747	€ 469.913	€ 458.168
5.5 Cultureel erfgoed	€ 155.718	€ 115.676	€ 96.755
5.6 Media	€ 267.207	€ 259.117	€ 268.463
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.865.750	€ 1.734.772	€ 1.721.116
Totaal lasten	**€ 4.170.630**	**€ 3.968.815**	**€ 3.833.106**
Resultaat voor bestemming	**€ 3.713.461-**	**€ 3.328.846-**	**€ 3.163.652-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ 2.385	€ 2.266	€ 3.434
Resultaat na bestemming	**€ 3.711.076-**	**€ 3.326.580-**	**€ 3.160.218-**

2.2.7 Programma 6: Sociaal domein

Het programma omvat ondersteuning in het kader van de Wmo en Jeugdwet, het subsidiëren van organisaties voor maatschappelijk en sociaal cultureel werk en het bestrijden van armoede, het verstrekken van uitkeringen en bieden van ondersteuning op weg naar werk in het kader van de Participatiewet.

Het Programma Sociaal domein bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
• 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie, zoals dorp- en wijkcentra en leefbaarheidsgroepen.
• 6.2 Wijkteams	Voorzieningen die zijn gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en -dienstverlening). Het Sociaal Team vormt de Lokale toegang tot de voorzieningen WMO en Jeugd.
• 6.3 Inkomensregelingen	Inkomensvoorzieningen, loonkostensubsidies en armoedebeleid.
• 6.4 Begeleide participatie	Voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals de sociale werkvoorziening.
• 6.5 Arbeidsparticipatie	Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, die de MGR voor Druten uitvoert.
• 6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	Materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden, zoals de WMO woonvoorzieningen en WMO hulpmiddelen.
• 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking, die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking, zoals de huishoudelijke verzorging, dagbesteding en vervoersvoorzieningen.
• 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen jeugd en opvoedhulp, PGB jeugd en jeugd GGZ.
• 6.81 Geëscaleerde zorg18+	Opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals GGD veilig thuis.
• 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerk dienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

6.1. Deskundigheidsbevordering	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij overleggen met maatschappelijke instellingen en sportverenigingen hoe we kunnen komen tot deskundigheidsbevordering.	In het gezamenlijk sportakkoord Druten is als actiepunt opgenomen: Komen tot een Fonds Deskundigheidsbevordering Vrijwilligers, waar sport- en maatschappelijke verenigingen een budget kunnen aanvragen (bijvoorbeeld voor versterking kader, vinden en behouden vrijwilligers etc.). In 2021 starten we met een werkgroep om dit met een aantal organisaties concreet te maken. Verder is de drive-through voor vrijwilligers ondersteund en mogelijk gemaakt, als waardering voor vrijwilligers in coronatijd.

6.2 Sociaal Team eerste aanspreekpunt	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Als zorg nodig is, is ons Sociaal Team het eerste aanspreekpunt voor onze inwoners. Samen met huisartsen, onderwijs en andere betrokkenen voorkomt dit team onnodige specialistische zorg.	Wij startte met de POH-Jeugd. De eerste evaluatie is positief. Zowel vanuit de huisartsen als vanuit het Sociaal Team ervaren POH-Jeugd als een juiste verbinding tussen huisartsen en het Sociaal Team. We ontwikkelden het brede basisteam verder door, met het toevoegen van de jongerencoach. Hiermee introduceerden wij de jeugdzorg binnen het sociaal team.

6.3 Keukentafelgesprek	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Het Sociaal Team spreekt met onze inwoners aan de keukentafel en op afspraak in de wijk- of dorpshuizen.	De keukentafelgesprekken zijn doorgaans standaard bij de inwoners thuis. Op verzoek van de inwoner kan dit gesprek ook op een andere locatie plaatsvinden.

6.4 Respijtzorg mantelzorgers	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij maken het leven van mantelzorgers makkelijker door respijtzorg aan te bieden en hun kennis te vergroten (omgaan met hulpverleners, vroegsignalering, etc.)	We bekijken jaarlijks of ons aanbod nog past bij de behoefte van onze mantelzorgers. Hierbij variëren we in het aanbod. Op die manier bereiken we meer verschillende soorten mantelzorgers. We bekijken met MeerVoormekaar welk aanbod we tijdens de corona crisis organiseren.

6.5 Activiteiten mantelzorgers	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimer Café, krijgen subsidie.	We bekijken jaarlijks of ons aanbod nog past bij de behoefte van onze mantelzorgers. Hierbij variëren we in het aanbod. Op die manier bereiken we meer verschillende soorten mantelzorgers. Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimercafe, krijgen subsidie. We bekijken met MeerVoormekaar welk aanbod we tijdens de corona crisis organiseren.

6.6 Voorkomen en bestrijden van eenzaamheid	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld.	In het voorjaar is de coalitie Een tegen Eenzaamheid ondertekend. De Kerngroep eenzaamheid besteedt structureel aandacht aan dit thema. We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld.

6.7 Zero tolerance huiselijk geweld en kindermishandeling	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Huiselijk geweld en kindermishandeling tolereren wij nooit. Wachtlijsten voorkomen we. Het Sociaal Team werkt optimaal samen met Veilig Thuis.	Bij signalen van onveiligheid kijken wij niet weg. Het Sociaal Team is getraind om het gesprek aan te gaan als er vermoedens zijn van huiselijk geweld en/of kindermishandeling (HGKM). Binnen het Sociaal Team zijn er aandachtsfunctionarissen HGKM. Zij zetten hun expertise in om andere collega's te coachen of zelf gesprekken binnen een gezin te voeren om de onveiligheid weg te nemen. Daarnaast investeren wij in een goede samenwerking met Veilig Thuis. Een vast contactpersoon van Veilig Thuis kan bij casuïstiek aanschuiven als er sprake is van HGKM.

6.8 Jongerenwerker	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
De jongerenwerker zetten wij breed in als onderdeel van het Sociaal Team met aandacht voor preventie in alle kernen.	De jongerencoach maakt vanaf 2021 onderdeel uit van het Sociaal Team.

6.9 Place2do/ Place2go	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Jongerencentrum Place2be krijgt een zusje: Place2do. Dit is een podium waar jongeren muziek en theater maken. Place2go is een mobiele muziekcontainer die bij toerbeurt de verschillende dorpen aandoet.	In november is Place2do geopend door de Commissaris van de Koning. Het is een plek geworden waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en kunnen werken aan hun (talent)ontwikkeling.

6.10 Verbouwen Dorpshuis De Lier	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
De activiteiten in de dorpshuizen zijn van groot belang voor de leefbaarheid. Een gezonde exploitatie vinden wij daarom erg belangrijk. We onderzoeken of een bestuurlijke samenwerking tussen de dorpshuizen hieraan bijdraagt. Wij bieden alle dorpshuizen een vitaliteitsscan aan. Initiatieven die uit deze scan voortvloeien ondersteunt het college waar mogelijk. Dorpshuis De Lier verbouwen en verduurzamen wij.	De stuurgroep en de projectgroep zijn bezig met de uitwerking van scenario's. Het doel is om de besluitvorming hierover in het 2e kwartaal van 2021 te laten plaatsvinden.

6.11 Leefbaarheidssubsidie	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Aan bijeenkomsten en projecten die onze inwoners activeren kennen wij een leefbaarheidssubsidie toe.	In 2020 is stichting Dorpsplatform Deest D'n Droad opgericht. Dit is een inwonersinitiatief voor het behoud en verbetering van de leefbaarheid in het dorp. We hebben € 25.000 subsidie beschikbaar gesteld voor een multifunctionele beweegtuin in Afferden. Hiermee stimuleren we sporten voor verschillende leeftijden in het dorp. We zijn gestart met de Meerdoenertjes en het Buurtfonds. Een Meerdoenertje is een kleine financiële bijdrage (max € 300) voor een inwonerinitiatief dat mensen verbindt. Het Buurtfonds is een financiële bijdrage (max € 5.000) voor grotere initiatieven dat mensen verbindt.

6.12 Beperken van schulden	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Door schulden te beperken voorkom je isolement. Door samen te werken met organisaties zoals de woningstichting helpen wij vroegtijdig. Ook geven wij voorlichting aan scholieren hoe om te gaan met geld.	Het Beleidsplan schuldhulpverlening is in december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Met hierin een belangrijke focus op preventie en vroegsignalering van schulden. Door Corona is er extra aandacht voor de ondersteuning van zzp-ers en kleine ondernemers. De voorgenomen activiteiten zijn volgens planning uitgevoerd.

6.13 Participatiecoach	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij kennen alle inwoners zonder werk die op ons zijn aangewezen. De afstand tot de arbeidsmarkt bepaalt hoe wij helpen. Het Werkbedrijf bemiddelt de kansrijke personen, een eigen participatiecoach helpt om kansrijk te worden. Als betaalde arbeid (nog) geen optie is, biedt de coach een vorm van vrijwilligerswerk of dagbesteding aan.	In 2020 is de inzet van de participatiecoaches geëvalueerd. Hiermee is verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. De inzet van de participatiecoaches leidt tot het in 'beweging krijgen' van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Op grond van de positieve resultaten in de evaluatie zijn zowel in Druten als in Wijchen de particpatiecoaches structureel ingezet.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 77.748	€ 71.494	€ 69.960
6.2 Wijkteams	€ -	€ -	€ -
6.3 Inkomensregelingen	€ 7.190.564	€ 7.543.397	€ 3.777.337
6.4 Begeleide participatie	€ -	€ -	€ -
6.5 Arbeidsparticipatie	€ -	€ -	€ -
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	€ -	€ -	€ -
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 92.500	€ 114.777	€ 153.522
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	€ 37.176	€ 91.104	€ -
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	€ -	€ 9.182	€ -
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	**€ 7.397.988**	**€ 7.829.954**	**€ 4.000.819**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.651.363	€ 1.481.509	€ 1.471.879
6.2 Wijkteams	€ 1.369.563	€ 1.094.597	€ 974.888
6.3 Inkomensregelingen	€ 8.606.845	€ 8.800.136	€ 5.168.622
6.4 Begeleide participatie	€ 2.390.116	€ 2.159.958	€ 2.349.543
6.5 Arbeidsparticipatie	€ 634.299	€ 588.828	€ 617.256
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	€ 655.995	€ 562.182	€ 415.462
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 3.872.173	€ 3.831.461	€ 4.166.833
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	€ 3.725.271	€ 3.986.756	€ 3.655.027
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	€ 147.197	€ 111.403	€ 53.592
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	€ 636.334	€ 537.167	€ 539.941
Totaal lasten	**€ 23.689.156**	**€ 23.153.997**	**€ 19.413.043**
Resultaat voor bestemming	**€ 16.291.168-**	**€ 15.324.043-**	**€ 15.412.224-**
Toevoeging aan reserves:	€ 258.996	€ 770.534	€ 1.010.381
Onttrekking aan reserves:	€ 327.171	€ 794.737	€ 1.057.645
Resultaat na bestemming	**€ 16.222.993-**	**€ 15.299.840-**	**€ 15.364.960-**

2.2.8 Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Het programma omvat de zorg voor de volksgezondheid, milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering, vermindering hondenoverlast, riolering en de exploitatie van de algemene begraafplaats.

Het Programma Volksgezondheid en milieu bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
● 7.1 Volksgezondheid	Maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen, zoals de GGD, en lokaal gezondheidsbeleid.
● 7.2 Riolering	Gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.
● 7.3 Afval	Inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval.
● 7.4 Milieubeheer	Zorg voor de kwaliteit van bodem en lucht, bestrijding geluidshinder, MARN (Milieu en Afval Regio Nijmegen).
● 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	In stand houden van de algemene begraafplaats.

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

7.1 Voorlichting aan jeugd en ouders	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Samen met de scholen geven wij voorlichting aan jeugd en ouders over de gevaren van alcohol, roken, drugs en sexting. De GGD voert deze voorlichting voor ons uit.	Er zijn eind 2020 gesprekken geweest met scholen over de aanpak middelengebruik. Ook is de nieuwe GGD gezondheidsmonitor jeugd besproken met onderwijs en andere partijen rond jeugd.

7.2 "EHBO achter het stuur"	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
De succesvolle cursus ‘EHBO achter het stuur’ voor zestien- tot twintigjarigen krijgt een vervolg. Dit is een voorbeeld voor hoe we de gezondheids- en kindmonitor uitwerken.	De EHBO verenigingen organiseerden in 2020 reanimatiecursussen. Door de coronacrisis zijn deze echter vroegtijdig stopgezet.

7.3 Cursussen reanimeren	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Bij een hartstilstand zijn de eerste zes minuten van levensbelang. De gemeente organiseert gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren.	De gemeente startte dit jaar met gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren. Op dit moment liggen de cursussen stil vanwege corona. We hopen ze zo spoedig mogelijk weer op te starten.

7.4 Ambulance	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Een snelle komst van de ambulance in noodsituaties is niet altijd vanzelfsprekend maar noodzakelijk. Wij houden de aanrijtijden nauwlettend in de gaten en vinden het belangrijk dat de standplaats van de ambulance in Druten behouden blijft.	Ook in 2020 zijn de aanrijtijden gemonitord door de Veiligheidsregio Gelderland Zuid. Indien er bijzonderheden zijn wordt de raad hierover geïnformeerd.

7.5 Routekaart Energieneutraal Druten 2040	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Uitvoering geven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040	In 2020 is verder uitvoering gegeven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040. Het uitvoeringsprogramma is bijna klaar en projecten zoals een pilot Aardgasvrij Deest en selectie en realisatie van zonneparken zijn in gang gezet.

7.6 Energieloket	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Een belangrijk instrument richting (individuele) inwoners en organisaties is het energieloket. Hiermee geven we voorlichting en stimuleren we burgers, scholen en verenigingen tot energiebesparing en duurzame energieopwekking.	Het loket Duurzaam Wonen was ook in 2020 belangrijk voor inwoners en organisaties voor energiebesparing en duurzame energieopwekking. Vanwege de lockdown is er nauwelijks aanloop geweest, maar mensen konden digitaal terecht. Eind 2020 is begonnen met afspraken over professionalisering en uitbreiding van het loket.

7.7 Energiebesparing in woningen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Samen met de woningbouwverenigingen werken we aan de collectieve aanpak van energiebesparing in woningen. Bestaande woningen worden allemaal gemiddeld label B (2020) en vanaf 2019 worden alle nieuwe woningen en gebouwen met label A gerealiseerd. Streven is energieneutraal bouwen. Concrete afspraken daarover zijn vastgelegd in de Woonvisie en prestatieafspraken.	Regelmatig vinden er gesprekken plaats met de woningcorporaties Woonwaarts en De Kernen over de uitvoering van de afspraken in de nieuwbouw en bestaande bouw, waaronder het behalen van de doelstelling van gemiddeld label B. Eind 2020 zijn de nieuwe prestatieafspraken gemaakt.

7.8 Zonnepanelen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Over vier jaar zijn 2000 daken in de gemeente voorzien van zonnepanelen. Daarvan maken in elk geval de daken op openbare gebouwen deel uit.	Een gespecialiseerd bedrijf heeft opdracht gegeven om via luchtfoto's het aantal zonnepanelen op daken te tellen. Een eerste analyse van de binnengekomen informatie levert een nul-situatie/totaalbeeld op van meer dan 19.000 panelen op daken (foto uit april 2019). In 2021 hopen we de gegevens van 2019 en 2020 te presenteren.

7.9 Gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Over vier jaar zijn alle gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal.	In 2020 heeft de focus gelegen op het verduurzamen van een aantal sportverenigingen. De plannen waar zij mee zijn gekomen zijn uitgevoerd en middels aan hen verstrekte leningen gefinancierd.

7.10 Financieel stimuleren om zonnepanelen te plaatsen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Huiseigenaren en eigenaren van (agrarische) bedrijfsgebouwen stimuleren wij financieel om zonnepanelen te plaatsen.	Ook in 2020 hebben eigenaren van huizen en gebouwen gebruik gemaakt van onze Toekomstbestendig Wonen lening vooral voor de aanschaf van zonnepanelen.

7.11 Plannen verduurzaming	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Bij het maken van plannen voor verduurzaming betrekken we steeds de technologische mogelijkheden en nieuwe ontwikkelingen.	In 2020 zijn geen plannen gekomen waarbij innovatie en de nieuwste technologische ontwikkelingen een rol spelen. We blijven de ontwikkelingen volgen en staan open voor experimenten.

7.12 ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie)	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Op het gebied van duurzaamheid zien wij ZLTO als één van de belanghebbenden.	In 2020 hebben we een paar keer het gesprek gehad met ZLTO en met Vitaal Druten. Het gesprek ging voornamelijk over de RES, zonneparken in Druten en windmolens.

7.13 Monitoren duurzaamheidsdoelstellingen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Wij monitoren de voortgang van de duurzaamheidsdoelstellingen. We koppelen de voortgang terug aan inwoners, bedrijven en overige belanghebbenden om inzicht en draagvlak te realiseren.	Monitoring kon in het verleden met de Klimaatmonitor maar deze wordt sinds 2018 niet meer bijgehouden omdat met het Klimaatakkoord is bepaald dat er een nieuwe monitoring komt, in onze regio het ETM model, dat helaas nog steeds niet werkbaar is. Zodra dit wel het geval is, wordt de raad hiervan op de hoogte gesteld.

7.14 Coördinator asbestsanering	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Asbest komt nog op veel plaatsen in de gemeente voor. We geven particulieren antwoord op hun vragen over de sanering van hun daken door daarvoor een coördinator aan te stellen.	Ook in 2020 is asbestsanering niet geprioriteerd. Vooralsnog wordt geen invulling gegeven aan asbestsanering.

7.15 Optimaliseren milieustraat	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We optimaliseren onze milieustraat, verbeteren de logistiek en verruimen de openingstijden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf zijn de voorzieningen uitgebreid en is de routing aangepast waardoor de verblijfstijd van de bezoekers fors omlaag gebracht is. De wachttijden (voor de coronacrisis) waren daardoor acceptabel. We verkennen de mogelijkheden om de milieustraat te alloceren.

7.16 Aanbieden van gratis snoeiafval	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Onze inwoners kunnen het hele jaar hun snoeiafval gratis aanbieden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf kunnen inwoners het gehele jaar door op zaterdag hun snoeiafval inleveren.

7.17 Luierinzameling	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We overwegen het invoeren van luierinzameling.	De eerste voorbereidingen voor de luierinzameling zijn gestart. We komen in 2021 met een uitgewerkt voorstel naar de raad.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
7.1 Volksgezondheid	€ -	€ 10.288	€ -
7.2 Riolering	€ 1.867.712	€ 1.886.585	€ 1.800.186
7.3 Afval	€ 1.729.093	€ 1.726.148	€ 1.631.880
7.4 Milieubeheer	€ 200.144	€ 193.085	€ 82.060
7.5 Begraafplaatsen	€ 33.947	€ 33.862	€ 33.507
Totaal baten	**€ 3.830.896**	**€ 3.849.968**	**€ 3.547.633**
7.1 Volksgezondheid	€ 777.787	€ 762.102	€ 654.909
7.2 Riolering	€ 1.472.092	€ 1.334.128	€ 1.351.494
7.3 Afval	€ 1.614.799	€ 1.598.854	€ 1.699.574
7.4 Milieubeheer	€ 1.324.329	€ 1.228.527	€ 718.400
7.5 Begraafplaatsen	€ 50.059	€ 49.404	€ 71.869
Totaal lasten	**€ 5.239.066**	**€ 4.973.015**	**€ 4.496.246**
Resultaat voor bestemming	**€ 1.408.170-**	**€ 1.123.047-**	**€ 948.613-**
Toevoeging aan reserves:	€ 141.554	€ 255.943	€ 422.417
Onttrekking aan reserves:	€ 264.338	€ 152.850	€ 213.758
Resultaat na bestemming	**€ 1.285.386-**	**€ 1.226.140-**	**€ 1.157.272-**

2.2.9 Programma 8: Wonen en bouwen

Het programma omvat de ontwikkeling van het stedelijk gebied en het buitengebied, de realisering van nieuwe woon- en werklocaties en het ontwikkelen van volkshuisvestingsbeleid. Tevens wordt ingezet op het in stand houden van rijks- en gemeentelijke monumenten met behulp van de daarvoor vastgestelde regelgeving.

Het Programma Wonen en bouwen bestaat uit de volgende taakvelden:

Taakveld	Toelichting
● 8.1 Ruimtelijke ordening	Taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, zoals bijstellen en actualiseren van bestemmingsplannen en de vergoedingen planschade.
● 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitaties, zoals grondverwerving, bouw en woonrijp maken; verkoop van bouwrijpe gronden.
● 8.3 Wonen en bouwen	Gebiedsontwikkeling, woningvoorraad (waaronder ook de bouwvergunningen).

Wat willen we bereiken, en wat hebben we bereikt?
Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

8.1 Langer zelfstandig wonen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We stellen geld beschikbaar voor de uitvoering van projecten die langer zelfstandig wonen mogelijk maken.	De deelprojecten van 2019 en 2020 zijn deels uitgevoerd (bijvoorbeeld Max Vitaal en de Dementiewijzer). We kijken of we de informatiemarkt digitaal kunnen organiseren.

8.2 Woningbouwprogramma	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Onze gemeente realiseert ook in de periode 2018-2022 een ambitieus woningbouwprogramma. Druten bouwt de komende vier jaar gemiddeld 110 woningen per jaar. Het beleidsstuk ‘faseren en doseren’ wordt nog in 2018 geactualiseerd. In de kleine kernen bouwen we jaarlijks vijf tot tien woningen. Bestaande woningbouwprojecten versnellen we. Aan de hand van de uitkomst van de raadsagenda voeren we de plannen van 2019 tot 2022 uit die de raad ons aanreikt. We nemen deze plannen op in een nieuw woningbouwbeleid.	In 2020 is vanwege het grote woningtekort in deze regio, met het Rijk, Provincie en de regio, de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen gesloten. In de woondeal zijn de locaties Tussen Heuvel en van Heemstraweg en Druten-West benoemd als versnellingslocatie. Vanwege het nieuwe woningbehoefteonderzoek is in maart de aanvulling op de woonvisie vastgesteld. Ook hierin is de ambitie van circa 110 woningen per jaar tot 2025 vastgelegd. Vanwege de grote woningbouwopgave wordt komende periode onderzocht hoe dit ingevuld wordt en wat de gevolgen hiervan zijn.

8.3 Bepalen woningbouw	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Per kern bepalen wij de grenzen waarbinnen woningbouw mogelijk is.	Op 23 april 2020 stelde de raad het Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) vast. Op basis van het BSG en het afwegingskader voor woningbouwinitiatieven worden kleinschalige woningbouwplannen beoordeeld.

8.4 Markt	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We richten de Markt sfeervol in.	Dit project is in november 2020 uitgevoerd.

8.5 Ruimte nevenactiviteiten agrarische ondernemers	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Agrarische ondernemers krijgen de ruimte voor aan het bedrijf gelieerde nevenactiviteiten, bijvoorbeeld op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en toerisme.	Daar waar ondernemers zich melden, wordt meegedacht en worden mogelijkheden verkend. Dit is een doorlopend proces.

8.6 Aansluiting Molenhoek-Markt	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
We realiseren een verbeterde, ongelijkvloerse, aansluiting Molenhoek-Markt.	Er is nog geen grondpositie verworven die de aanleg van een goede langzaamverkeersverbinding mogelijk maakt.

8.7 Ontsluiting wijk Druten-West	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
De wijk Druten-West krijgt een ontsluiting (voor auto’s) op de Van Heemstraweg. Een en ander wordt in het nieuwe bestemmingsplan voor Druten-West meegenomen.	De wijk Druten-West krijgt een ontsluiting (voor auto’s) op de Van Heemstraweg. Dit wordt in de ruimtelijke procedure voor de ontwikkellocatie De Hooiwal meegenomen. Voor rekening van de (her)ontwikkelaar van deze locatie mogen er maximaal twee ontsluitingen op de Van Heemstraweg worden gemaakt. Vooruitlopend hierop legde de gemeente eind april 2020 voor haar rekening een tijdelijke ontsluiting op de Van Heemstraweg aan via de Buurmeesterstraat (rechts in, rechts uit).

8.8 Uitvoering (deel) centrumvisie Horssen	
Wat willen we bereiken ?	**Wat hebben we bereikt in 2020**
Voor de uitvoering van (een deel van) de centrumvisie Horssen stellen wij geld beschikbaar.	In het 4e kwartaal van 2020 is de start gemaakt om een projectgroep van bewoners samen te stellen om uitwerking te geven aan de centrumvisie. Daarnaast heeft het college besloten het pand naast het dorpshuis De Horst "Rijdt 36" aan te kopen.

Wat heeft het gekost?

Taakveld	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
8.1 Ruimtelijke ordening	€ 291.000	€ 359.558	€ 163.295
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	€ 147.997	€ 106.322	€ 597.856
8.3 Wonen en bouwen	€ 1.099.911	€ 1.021.822	€ 889.034
Totaal baten	**€ 1.538.908**	**€ 1.487.702**	**€ 1.650.185**
8.1 Ruimtelijke ordening	€ 310.306	€ 319.784	€ 503.408
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	€ 361.360	€ 619.016	€ 1.024.201
8.3 Wonen en bouwen	€ 893.671	€ 818.015	€ 901.935
Totaal lasten	**€ 1.565.337**	**€ 1.756.815**	**€ 2.429.544**
Resultaat voor bestemming	**€ 26.429-**	**€ 269.113-**	**€ 779.359-**
Toevoeging aan reserves:	€ 161.000	€ 161.000	€ 1.664.165
Onttrekking aan reserves:	€ 556.505	€ 114.877	€ 1.610.994
Resultaat na bestemming	**€ 369.076**	**€ 315.236-**	**€ 832.530-**

2.2.10 Beleidsindicatoren

Het is voor gemeenten belangrijk om te kunnen sturen op basis van meetbare prestaties, waarbij gemeenten bij de besteding van de beschikbare middelen goed onderbouwde keuzes moeten maken om te kunnen bijsturen als de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. Mede om gemeenten onderling beter te kunnen vergelijken wordt in het BBV voorgeschreven dat de gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en verantwoordingsstukken.

De gegevens komen uit verschillende bronnen zoals o.a.. CBS, COELO, Rijkswaterstaat, KLPD, RIVM en andere centrale databronnen. De kengetallen worden centraal door KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten) verzameld en gepubliceerd op Waarstaatjegemeente.nl.

Naam indicator	Eenheid	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Gelderland 2020
0 Bestuur en ondersteuning				
Overhead	% van de totale lasten	13,5	13,12	N.B.
1 Veiligheid				
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	65	107	102
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,5	0,3	1,9
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,4	2,7	3,8
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,3	2,1	2,0
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	3,5	5,1	5,2
2 Verkeer en vervoer				
Ziekenhuisopname na verkeersongeval	% totaal ongevallen opname	4,5	12,5	6,2
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	% totaal ongevallen opname	13	13	12
3 Economie				
Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen)	%	47,4	47,9	53,6
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	129,1	131	144,5
4 Onderwijs				
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	1,32	3,1	2,5
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	11,92	10	21
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers VO en MBO	1,2	0,74	1,8
5 Sport, cultuur en recreatie				
Niet sporters	%	50,9	50,9	46,8
6 Sociaal domein				
Banen	Per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	594,8	513,2	666,1
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0,53	0	1
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	4,03	4	5
Melding kindermishandeling	%	0,25	0,28	0,33
Werkzame beroepsbevolking	per 1.000 inwoners	698	693	682
Werkloze jongeren	% 16 t/m 24 jarigen	0,67	1	2
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	24,8	28,8	40,4
Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 1.000 jongeren	2,8	11,1	2,8
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	%	10,5	9,4	9,7
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	%	0,9	1	1,2
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	%	0,4	0,4	Niet beschikbaar
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	680	730	610
7 Volksgezondheid en milieu				
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	39	43	111
Hernieuwbare elektriciteit	%	2,7	8	9,3
8 Wonen en bouwen				
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	226	256	261
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	9,7	10,4	10
Demografische druk	%	70,5	71,2	73,6
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	628	653	712
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	687	712	779

2.3 Paragrafen

2.3.1 Paragraaf lokale heffingen

Inleiding
Het overzicht lokale heffingen bevat de geraamde inkomsten, de beleidsvoornemens voor de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid, omdat deze de inwoner direct in de portemonnee raken. Lokale belastingen en heffingen staan dan ook sterk in de publieke en politieke belangstelling.

De onroerendezaakbelasting (OZB) is in omvang de belangrijkste gemeentelijke heffing. Ook is de gemeente in principe vrij om te bepalen waarvoor OZB-opbrengsten worden gebruikt. Daarom rekenen we de OZB tot de algemene dekkingsmiddelen.

De riool- en reinigingsheffingen worden geheven voor een tegenprestatie van de gemeente en leggen beslag op het huishoudbudget van nagenoeg elke inwoner. Daarom zijn deze heffingen interessant om in het overzicht van lokale heffingen te betrekken. Gelet op het aantal honden (1850) is ook de hondenbelasting in de vergelijking betrokken.

Binnen de lokale heffingen mag het kwijtscheldingsbeleid niet ontbreken. De gemeente hanteert namelijk op basis van wettelijke normen een beleid waarbij aanslagen (deels) worden kwijtgescholden afhankelijk van de draagkracht van de belastingplichtige. Dit kwijtscheldingsbeleid nuanceert de belastingdruk en kan dan ook niet achterwege blijven.

De normerende, sturende functie van de raad kan zich op het gebied van lokale heffingen sterk manifesteren. Dat geldt ook voor de controlerende functie, niet alleen om de lastendruk te beheersen, maar ook om na te gaan of de burger waar krijgt voor zijn geld.

Verschillen die zich binnen bepaalde heffingen voordoen worden toegelicht in de desbetreffende programma's en taakvelden.

Gemeentelijk beleidskader
Het uitgangspunt van het beleid is dat we tarieven, heffingen en belastingen elk jaar aanpassen aan het inflatieniveau. Voor 2020 is het inflatiepercentage van 1,5% gehanteerd. Verder dienen tarieven en heffingen per saldo kostendekkend te zijn.

Beleidskader 2020
Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bevat de volgende belastingen/heffingen die gebaseerd zijn op een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening:
- Onroerendezaakbelastingen;
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Marktgelden;
- Leges.

Onroerendezaakbelastingen
Omvang inkomsten
De gemeente heft onroerendezaakbelastingen (OZB) over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken. Het gaat om twee directe belastingen: een gebruikersbelasting van degene die een onroerende zaak gebruikt die niet een woning is en een eigenarenbelasting van degene die van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht. Dat kan dus het eigendom zijn van een woning en/of een niet-woning.

De totale opbrengst aan OZB voor 2020 is geraamd op € 3.360.174. De jaarrekening 2020 sluit met een gerealiseerde OZB opbrengst van € 3.374.206.

Waardebepaling
De OZB-tarieven worden uitgedrukt in een percentage van de waarde. De gemeente waardeert jaarlijks alle onroerende zaken. Uit die waardering bleek dat we in 2020 ten opzichte van 2019 konden rekenen op een gemiddelde waardestijging voor woningen van afgerond 8%. Mede op grond van een bij de belastingvoorstellen 2020 aangenomen amendement heeft dit geleid tot een tariefverlaging met 6,5%.

Hoogte tarieven
In principe mag de gemeente zelf de hoogte van de ozb-tarieven bepalen.

De gemeente is op een andere manier niet helemaal vrij in het vaststellen van de ozb-tarieven. Om een onevenredige stijging van de collectieve belastingdruk te voorkomen heeft het Rijk een macronorm ingesteld. Overtreding van de macronorm leidt tot verlaging van de ruimte in het daarop volgende jaar.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht
De reinigingsrechten worden alleen geheven van objecten waar bedrijfsafval ontstaat. Afvalstoffenheffing wordt van huishoudens geheven, waarbij het niet uitmaakt of er daadwerkelijk afval aan de straat wordt gezet. Per gemeente is de hoogte van deze heffingen afhankelijk van de gewenste kwaliteit en het nagestreefde ambitieniveau.

De tarieven voor 2020 zijn ten opzichte van 2019 verhoogd met € 25 per huishouden. Dit is inclusief de inflatiecorrectie van 1,5%. Het tarief voor een éénpersoonshuishouden bedroeg voor 2020 € 136,44 en het tarief voor een meerpersoonshuishouden en de reinigingsrechten was € 189,12. Het tarief per afvalzak was in 2020 gelijk aan het tarief in 2019 namelijk € 0,75 per afvalzak.

De opbrengsten van de afvalstoffenheffing zijn volgens bestaand beleid voor 100% gerelateerd aan de lasten voor vuilafvoer en verwerking. De gemeente hanteert een egalisatiereserve om te voorkomen dat er te sterke schommelingen in de tarieven ontstaan.

Kostendekkende tarief afvalstoffenheffing/reinigingsrecht
In de gemeente Druten geldt met ingang van 2020 als uitgangspunt, dat de tarieven van de afvalstoffenheffing zodanig van omvang dienen te zijn dat de daaruit verkregen opbrengsten de geraamde kosten volledig dekken. In 2020 is dat door een aantal niet voorziene kostenstijgingen niet gerealiseerd en heeft er een onttrekking aan de egalisatiereserve plaats gehad. Dit tot het volledig in de reserve aanwezige saldo van € 142.800. Overigens is dat niet voldoende gebleken en resteerde er in 2020 na aanwending van de reserve nog een tekort binnen de afvalstoffenheffing van afgerond € 144.000. Dit is in onderstaande tabel nader gepresenteerd.

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	**(x € 1.000)**	**%**
Kosten afval (onderdeel van taakveld 7.3)	€ -1.504	
Inkomsten taakveld afval, exclusief heffingen	€ 261	
Dividenduitkering gerelateerde afvalbedrijven	€ 32	
Netto kosten taakveld afval	€ -1.211	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	€ -136	
BTW	€ -271	
Overige	€ -87	
Totale kosten	€ -1.705	100%
Opbrengst heffingen	€ 1.418	83%
Saldo van kosten minus opbrengsten (tekort)	€ -287	
Onttrekking aan egalisatiereserve	€ 143	
Per saldo (negatief is tekort)	€ -144	

Rioolheffing
Elke eigenaar van een onroerende zaak die direct of indirect is aangesloten op de riolering betaalt rioolheffing. Het tarief voor 2020 is ten opzichte van 2019 verhoogd met € 7,00 naar een bedrag van € 224,00 per aansluiting.

Kostendekkendheid tarief rioolheffing
De rioolheffing is voor 2020 meer dan kostendekkend geweest (114%). Het surplus is gestort in de reserve rioleringen.

Berekening kostendekkendheid van de Rioolheffing	**(x € 1.000)**	**%**
Kosten riolering (onderdeel taakveld 7.2)	€ -1.334	
Inkomsten taakveld afval, exclusief heffingen	€ 28	
Netto kosten taakveld afval	€ -1.306	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	€ -129	
Vegen, straten en pleinen (1/3 deel)	€ -19	
BTW	€ -177	
Totale kosten	€ -1.631	100%
Opbrengst heffingen	€ 1.858	114%
Saldo van kosten minus opbrengsten (overschot)	€ 227	
Storting overschot in reserve rioleringen	€ -227	
	€ -	

Hondenbelasting
Elke houder van een hond dient zich, na aanschaf, te melden, waarna een aanslag hondenbelasting volgt. Voor 2020 zijn de tarieven inflatoir verhoogd. De gehanteerde tarieven bedroegen:
- Voor de eerste hond € 85,44
- Voor elke volgende hond € 117,84
- Kenneltarief € 396,12

Lijkbezorgingsrechten
De tarieven 2020 van de lijkbezorgingsrechten zijn aangepast met het inflatiepercentage. Bij wijzigingen met een minimaal gevolg is het tarief gelijk gebleven.

Legesverordening
Algemeen
Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de Legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst dan wel ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Globaal onderscheiden we een drietal titels:
- Titel 1 Algemene dienstverlening, waaronder burgerlijke stand, reisdocumenten, verkeer en vervoer;
- Titel 2 Dienstverlening vallende onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning, waaronder bouwactiviteiten, welstand en bestemmingswijzigingen;
- Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn, waaronder horecavergunning, evenementenvergunning en kinderopvang.

De leges dienen overeenkomstig de uitgangspunten veelal kostendekkend te zijn en worden conform de Gemeentewet vastgesteld op basis van de in de gemeentebegroting geraamde baten en lasten. Deze baten mogen niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Anders gezegd mogen we over de gehele legesverordening geen ‘winst’ maken op de diensten en producten die wij aanbieden. Dit geldt niet voor de leges waar in de dienstverlening ook een rijksdeelcomponent van toepassing is. De verhoging van rijksleges worden dan volledig vertaald in de tariefstelling. Een aantal tarieven van leges is wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief voor paspoorten en rijbewijzen. Voor 2020 zijn de legestarieven verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%.

Tabel vergelijking tarieven 2020 – 2019

Belastingsoort	Tarieven 2019	2020	Stijgings%
Onroerendezaakbelastingen			
Eigenaren woningen	0,1224%	0,1145%	-6,45%
Totaal woningen	0,1224%	0,1145%	-6,45%
Eigenaren niet-woningen	0,1787%	0,1819%	1,79%
Gebruikers niet-woningen	0,1547%	0,1574%	1,75%
Totaal niet-woningen	0,3334%	0,3393%	1,77%
Hondenbelasting			
Voor een eerste hond	€ 84,24	€ 85,44	1,42%
Voor elke volgende hond	€ 116,16	€ 117,84	1,45%
Voor een kennel	€ 390,36	€ 396,12	1,48%
Rioolheffing			
Per aansluiting	€ 217,00	€ 224,00	3,23%
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht			
Eénpersoons huishouden	€ 111,36	€ 136,44	22,52%
Meerpersoons huishouden	€ 164,04	€ 189,12	15,29%
Reinigingsrechten	€ 164,04	€ 189,12	15,29%
Diftarzak	€ 0,75	€ 0,75	0,00%

Gemeentelijke lastendruk 2020

Op basis van een gemiddelde woningprijs van € 230.000 in 2019 naar een gemiddelde woningprijs van € 248.000 in 2020 bedroeg de lastendruk als volgt:

Lastensoort	Huurder (zonder eigen woning) 2019	2020	Eigenaar (met eigen woning) 2019	2020
Afvalstoffenheffing	€ 164,04	€ 189,12	€ 164,04	€ 189,12
20 vuilniszakken	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00
Rioolheffing	€ -	€ -	€ 217,00	€ 224,00
OZB eigenaar	€ -	€ -	€ 281,52	€ 283,96
Totaal	**€ 179,04**	**€ 204,12**	**€ 677,56**	**€ 712,08**

Kwijtschelding

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarden (afhankelijk van het netto besteedbaar (gezins-)inkomen en persoonlijke omstandigheden) aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding kan alleen worden verleend indien het een aanslag betreft voor onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting voor een eerste hond. De gemeente voert een actief beleid op het gebied van kwijtscheldingen. Burgers, aan wie structureel kwijtschelding wordt verleend, komen in aanmerking voor een vereenvoudigde kwijtscheldingsprocedure.

2.3.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de verplichting opgenomen om deze paragraaf in de begroting en de jaarrekening op te nemen. Voor ons gemeentelijk beleid in het kader van risicomanagement is in 2010 de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen vastgesteld.

Wij vinden het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Op die manier is er voldoende ruimte en tijd om de risico's van nu te beheersen en om voor eventuele toekomstige risico's tijdig maatregelen te treffen.

De paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen. Het vooraf inschatten van de risico's en daarmee omgaan is belangrijk voor de sturing van de organisatie en de verantwoording die we verschuldigd zijn aan onze inwoners.

Om inzicht in de risico's van de gemeente te krijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend. Dat is het vermogen van de gemeente om toekomstige financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de normale bedrijfsvoering wordt aangetast.

Risicoprofiel
Een gemeente loopt, net als elke andere organisatie, risico's in de uitvoering van haar taken. Van een aantal risico's is bekend welke financiële gevolgen deze hebben en is het vrijwel zeker dat het feit zich zal voordoen (of voorgedaan heeft). De gemeente moet daarvoor voorzieningen treffen (artikel 44 BBV).

Bij een risico is het onbekend of het feit zich zal voordoen. In de ambtelijke organisatie is een inventarisatie gedaan van de mogelijke risico's die zich voor kunnen doen. Hierbij zijn in totaal 73 risico's met financiële gevolgen benoemd.

In het hiernavolgende overzicht worden de elf risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage leveren aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij wordt de opmerking geplaatst dat het risicoprofiel een momentopname is. In een veranderende omgeving veranderen ook steeds de risico's.

Nummer	Beschrijving risico	Mogelijke gevolgen	Kans	Maximale financieel gevolg
R239	Algemene uitkering gemeentefonds valt lager uit dan begroot.	Tekort in de begroting en de noodzaak om te bezuinigen, dan wel de belastingen te verhogen.	70%	€ 1.200.000
R210	Incourant perceel en mogelijke vertraging verkoop	Lagere opbrengsten	50%	€ 410.000
R246	Kosten jeugdzorg hoger dan begroot	Kosten zijn hoger dan in de begroting aan budget is opgenomen.	70%	€ 400.000
R259	Het tijdig uitvoeren van onderhoud aan wegen blijft achterwege	Grotere schade en vervanging moet eerder, dan wel wordt duurder. Meer risico op aansprakelijkheidstelling.	70%	€ 350.000
R260	Uitlekken van vertrouwelijke informatie.	Claims in verband met misbruik, alsmede imagoschade	30%	€ 720.000
R196	Budget re-integratie is uitgeput.	Minder uitstroom uit uitkering en geen nieuwe trajecten kunnen opstarten.	50%	€ 350.000
R265	Overtreding AVG	Autoriteit persoonsgegevens legt na een onderzoek een boete op.	10%	€ 1.600.000
R254	MGR maakt aanspraak op deelnemers voor een extra bijdrage.	Gemeente moet meer bijdragen aan MGR dan begroot.	70%	€ 65.800
R50	Crisissituatie (ramp)	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden.	10%	€ 1.000.000
R166	Grote calamiteit bij een bedrijf.	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden.	10%	€ 1.000.000
-	Algemene effecten van Corona op de activiteiten van de gemeente. Gemeentelijk deel.	Effecten op de bedrijfsvoering en naar instellingen die in hun financiering mede afhankelijk zijn van de gemeente.	90%	€ 700.000
Totaal grote risico's				**€ 7.795.800**
Totaal overige risico's				**€ 4.245.887**
Totaal alle risico's				**€ 12.041.687**

Risicokaart
Onderstaand figuur laat een risicokaart zien die inzicht geeft in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. Het geeft ook een beeld van de verhoudingen tussen de risico's van laag, middel naar hoog. De nummers in de risicokaart geven het aantal risico's aan dat zich in het vak van de risicokaart bevindt. De financiële gevolgen zijn verdeeld in vijf categorieën.

Financiële gevolgen	Aantal maal dat het risico zich voordoet (per kans%)				
	10%	30%	50%	70%	90%
x > € 350.000	0	0	1	1	0
€ 175.000 < x < € 350.000	0	0	0	0	0
€ 70.000 < x < € 175.000	1	1	2	2	0
€ 17.500 < x < € 70.000	3	4	7	3	3
x < € 17.500	14	7	10	4	10
Geen financiële gevolgen	0	0	0	0	0

Er zijn bruto en netto risico's. Het bruto risico geeft de situatie weer voordat er maatregelen zijn getroffen. Het netto risico is het resultaat na het nemen van maatregelen. In de risicokaart zijn de netto risico's opgenomen.

Een risico dat zich in het groene gebied van de risicokaart bevindt, valt onder de kleine risico's. Deze risico's kunnen worden gefinancierd uit lopende middelen. Indien deze risico's worden teruggebracht, werkt dit kostenbesparend.

Een risico dat een score heeft in het oranje gebied, valt onder de middelgrote risico's. Deze risico's zijn niet continuïteitsbedreigend, maar vereisen aandacht.

Ten slotte zijn er de risico's in de rode vakken. Deze risico's vereisen meer aandacht. Op dit moment hebben wij deze niet, omdat alle grote risico's bij de grondexploitaties zijn voorzien via voorzieningen.

Benodigde weerstandscapaciteit
De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel financiële middelen de gemeente nodig heeft om de risico's te kunnen opvangen. We gebruiken een risicosimulatie voor het berekenen van een passende reserve voor het opvangen van de risico's. Uitgangspunt hierbij is dat op basis van risicosimulatie sprake moet zijn van 75 tot 95% zekerheid dat de gemeente haar risico's kan opvangen. Op basis van studie naar het verloop van grafieken van een aantal gemeenten kan het best een zekerheidsfactor van 90% gehanteerd worden.
De reden hiervoor is dat:
- Niet alle risico's zich tegelijk en voor het maximale bedrag voordoen;
- Voor een klein beetje meer zekerheid (niet 90% maar 95%) moet naar verhouding veel extra geld gereserveerd worden.

Uit de risicosimulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden opgevangen met een bedrag van € 2.587.427 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van alle middelen waarover Gemeente Druten kan beschikken als zich niet begrote kosten voordoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Stand per 31-12-2020
Algemene reserves (vrij aanwendbaar)	€ 10.257
Nog te bestemmen rekeningresultaat	€ 914
Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	€ 3.925
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 1.284
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 16.380**

Algemene reserves (vrij aanwendbaar)
Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van de stand van de reserves.

(x € 1.000)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Algemene reserves	€ 9.487	€ 9.159	€ 10.257
Bestemmingsreserve	€ 6.335	€ 5.045	€ 6.567

De algemene reserves bestaan uit de algemene reserve (€ 9.047.074) en de reserve grondbedrijf (€ 1.210.529). Deze reserves zijn vrij aanwendbaar. Dat betekent dat er niet van tevoren vaststaat waar we het geld aan uitgeven. Omdat de risico's van het grondbedrijf worden meegenomen in het risicoprofiel, kan de reserve grondbedrijf worden meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Nog te bestemmen rekeningresultaat
Op basis van de jaarrekening is er nog een bedrag van € 914.105 als positief resultaat over 2020 te bestemmen. Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit per ultimo 2020 kan dit bedrag meegenomen worden.

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
Van het totale bedrag aan bestemmingsreserves van € 6.567.287 kan een bedrag van € 3.925.294 als vrij aanwendbaar worden aangemerkt. Na goedkeuring van de raad kunnen deze reserves worden ingezet voor het opvangen van risico's.

Uitgangspunt is dat de reserves legaat van Cooth, winstuitkering NUON, egalisatie vuilafvoer en verwerking, riolering, conversie aandelen Vitens en kwelbeheersingssysteem ADW niet vrij aanwendbaar zijn. De aanwending van deze reserves ligt al vast door voorgenomen bestedingen.

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente nog heeft om extra opbrengsten te krijgen via belastingheffing. Op basis van de normering volgens artikel 12 Financiële verhoudingswet bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit van onze gemeente naar schatting € 1.284.000.

We berekenen de onbenutte belastingcapaciteit door de werkelijke belastingopbrengst af te trekken van de (maximale) belastingopbrengst die we hadden kunnen krijgen op basis van deze normering. Deze ruimte doet zich alleen voor bij de onroerendezaakbelastingen (OZB).

Het huidige beleid van de gemeente Druten is gericht op 100% kostendekking bij het tarief van de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en de rioolrechten, zodat daar geen verruiming mogelijk is.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit
Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om toekomstige risico's op te vangen. Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, moet de relatie worden gelegd tussen de financiële gevolgen van de risico's (gewenste weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het is de taak van het bestuur om te zorgen voor voldoende weerstandsvermogen. Dat vraagt om duidelijke en toetsbare kaders voor concrete vragen zoals: hoeveel geld leggen wij opzij voor het opvangen van mogelijke financiële verliezen?

Is ons weerstandsvermogen voldoende?
Om te bepalen of ons weerstandsvermogen voldoende is kijken we naar hoeveel financiële middelen nodig zijn en hoeveel er beschikbaar is. De uitkomst van die deelsom is de ratio van het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€\ 16.380.000}{€\ 2.587.427} = \mathbf{6,33}$$

In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2010 is bepaald dat de gemeente Druten voor de ratio weerstandsvermogen minimaal een waarderingscode "C" wil scoren. Dat komt neer op minimaal voldoende weerstandsvermogen.

De hiernavolgende normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het geeft een waardering van de berekende ratio.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	voldoende
D	0,8 - 1,0	matig
E	0,6 - 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

De ratio van de gemeente Druten valt in klasse A. Dat betekent dat we een uitstekend weerstandsvermogen hebben.

Conclusies weerstandsvermogen
De benodigde weerstandscapaciteit valt lager uit dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Dat betekent dat Gemeente Druten over ruim voldoende reserves beschikt om met 90% zekerheid de risico's af te dekken.

In hiernavolgend overzicht zijn de ratio's van het weerstandsvermogen van de afgelopen jaren opgenomen. Het weerstandsvermogen is al jaren voldoende op peil.

Rapportagemoment	Verslagjaar 2017	Verslagjaar 2018	Verslagjaar 2019	Verslagjaar 2020
Ratio in dat verslag	2,8	4,21	5,47	6,33

Er zijn twee mogelijkheden om het weerstandsvermogen te beïnvloeden, namelijk door maatregelen te nemen voor de risico's of door de reserves te vergroten (sparen). Vooral door het beperken van de risico's van de grondexploitaties (en het nemen van verliezen) is onze positie behoorlijk verbeterd. Vanwege de ruime toereikendheid van het beschikbare weerstandsvermogen in relatie tot de risico's is er geen aanleiding om het weerstandsvermogen om die reden nu te verhogen.

Financiële kengetallen
Bij ministeriële regeling is een aantal kengetallen vastgesteld. Doel van het vermelden van deze kengetallen is om te bekijken hoe we het als gemeente Druten financieel doen. De kengetallen geven de mogelijkheid om het financiële beleid te beoordelen en indien nodig aan te passen.

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles en moet altijd samen met andere kengetallen worden beoordeeld. Als de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld geven, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente onder druk staat. Dan moeten we de situatie te verbeteren. Bijvoorbeeld door te sparen of door minder grote investeringen te doen.

De hiernavolgende tabel geeft inzicht in de financiële kengetallen, zoals berekend in de positie van het jaarverslag 2019, de begroting 2020 en het jaarverslag 2020:

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Netto schuldquote	86	107	75
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	67	86	58
Solvabiliteitsratio	24	18	25
Structurele exploitatieruimte	0,78	1,19	1,07
Grondexploitatie	9	12	8
Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden	95	96	96

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist voorzichtig moet zijn met investeren. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten (rente en aflossing) er zijn, waardoor er minder geld over blijft voor onverwachte uitgaven.

Dit kengetal is het totaal van onze schulden (aangegane leningen en crediteuren) gedeeld door de inkomsten (totale baten).

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Netto schuldquote	86	107	75

Volgens de provincie Gelderland is een netto schuldquote lager dan 90% voldoende. Onze netto schuldquote voldoet aan die norm. Dat betekent dat er sec op basis van deze norm ruimte is voor het doen investeringen en dus het aantrekken van gelden.

Netto schuldquote (zonder alle door de gemeente verstrekte leningen)
De netto schuldquote wordt ook zonder de door de gemeente verstrekte leningen berekend om te zien hoeveel ruimte er voor investeringen overblijft als deze leningen worden afgelost. Hierbij worden bijvoorbeeld de personeelsleningen niet meegenomen in de berekening.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	67	86	58

De verstrekte leningen hebben een aanzienlijke invloed op de netto schuldquote. Op het moment dat deze leningen worden afgelost, ontstaat er nog meer ruimte voor investeringen. Dit kengetal laat zien dat die ruimte groter is als die leningen aan derden zijn afgelost.

Solvabiliteit
De solvabiliteit geeft aan welk deel van onze bezittingen is betaald met spaargeld. In vaktermen is dat het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen. Een hoog aandeel van het eigen vermogen geeft aan dat de gemeente financieel gezond en flexibel is. Dat betekent dat we gemakkelijker onze schulden kunnen afbetalen.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Solvabiliteitsratio	24	18	25

Volgens de provincie Gelderland is onze solvabiliteit matig (tussen 20% en 50%). Een redelijk gedeelte van onze bezittingen is betaald met eigen geld. Het grootste gedeelte van onze bezittingen is nog betaald met geleend geld.

Bij de berekening van de solvabiliteit wordt het jaarrekeningresultaat tot het eigen vermogen gerekend. Dat jaarrekeningresultaat wordt ingebracht bij de perspectiefnota en bestaat voor een groot gedeelte uit budgetten waarvan de uitgaven in 2020 plaatsvinden. Daarom geeft de solvabiliteit in de jaarrekening een licht vertekend beeld.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan of er financieel nog ruimte is voor nieuw beleid. Zolang op lange termijn de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven blijft er ruimte over, de zogenaamde structurele exploitatieruimte.

Het BBV schrijft voor dat de incidentele baten op de totale baten in mindering worden gebracht. Daarnaast wordt een storting in de reserve gezien als een last en een onttrekking als een bate.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Structurele exploitatieruimte	0,78	1,19	1,07

De gemeente Druten is nog steeds in staat om tegenvallers in de exploitatie op te vangen (norm provincie Gelderland > 0%). Het structurele resultaat over het jaar 2020 bedraagt € 0,5 mln. voordelig. Dat betekent dat van het totale jaarrekeningresultaat dit gedeelte als structureel wordt gezien.

Grondexploitatie
Als een gemeente veel geld heeft gestoken in de aankoop van gronden, kan dat risico's opleveren. Alle kosten van de grond moeten worden terugverdiend bij de verkoop. Hoe langer het duurt voor de gronden worden verkocht, hoe hoger de kosten zijn. En het geld dat gestoken is in de grond kan niet ergens anders aan worden uitgegeven.

Het kengetal geeft aan welk gedeelte van onze totale inkomsten is vastgezet in grondexploitatie.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Grondexploitatie	9	12	8

Het aandeel in grondexploitaties neemt ten opzichte van het jaarverslag 2019 iets af. Er blijft daardoor meer geld over voor nieuw beleid en het opvangen van risico's. Dat is een positieve ontwikkeling. Het zegt natuurlijk niets over het verloop van de verkoop van de gronden (of vraag naar grond). Ook het onderscheid tussen woningbouw of bedrijventerrein wordt niet gemaakt.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden
Een gemeente heeft de ruimte om belastingen te verhogen. Deze belastingen zijn voor onze inwoners woonlasten. Het gaat om de OZB (onroerendezaakbelasting), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Daarbij is de OZB voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst.

Het kengetal geeft aan hoeveel procent van het landelijke gemiddelde de woonlasten van de gemeente Druten zijn.

Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden	95	96	96

De gemeente Druten scoort minder dan 100%. Dat betekent dat onze inwoners minder belasting betalen dan het landelijk gemiddelde. We hebben dus ten opzichte van dat landelijk gemiddelde nog een mogelijkheid om de belastingen te verhogen en daarmee onze inkomsten te verhogen.

Kengetallen provincie Gelderland
De provincie Gelderland heeft de kengetallen opgenomen in een databank en er zijn in overleg met het Ministerie van BZK en de andere provincies signaleringswaarden vastgesteld waaraan de kengetallen kunnen worden getoetst. Daarbij kan categorie A als minst en categorie C als meest risicovol worden bestempeld.

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen en categorieën inzichtelijk gemaakt.

Kengetallen (in %)	Verslag 2020	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	**75**	**< 90**	**90 - 130**	**> 130**
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	**58**	**< 90**	**90 - 130**	**> 130**
Solvabiliteitsratio	**25**	**> 50**	**20 - 50**	**< 20**
Structurele exploitatieruimte	**1,07**	**> 0**	**0**	**< 0**
Grondexploitatie	**8**	**< 20**	**20 - 35**	**> 35**
Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden	**96**	**< 95**	**95 - 105**	**> 105**

Zoals de tabel laat zien, is de gemeente Druten financieel gezond. Het gevoerde financiële beleid is weinig risicovol.

Hoewel het kengetal solvabiliteit voor verbetering in aanmerking komen, heeft de gemeente Druten ruimte voor investeringen en is de mogelijkheid aanwezig om door belastingverhoging meer inkomsten te genereren (belastingcapaciteit). Die inkomsten kunnen worden aangewend om de schulden te verminderen of het eigen vermogen te versterken.

Het aandeel van de financiële middelen in de grondexploitatie is klein en neemt steeds verder af. Dat geeft meer ruimte om te investeren. Gezien de hoogte van het solvabiliteitspercentage blijven we voorzichtig met investeren.

Conclusie kengetallen
Om een juiste beoordeling van de kengetallen te kunnen geven, moet de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie worden bekeken.

Ten opzichte van het verslagjaar 2019 is het beeld weinig veranderd. Volgens de kengetallen is de gemeente Druten financieel nog niet heel flexibel, omdat het eigen vermogen aan de lage kant is. De bezittingen worden voornamelijk gefinancierd met geleend geld. Echter volgens de norm voor de netto schuldquote is ruimte ontstaan om te investeren door middel van het aantrekken van leningen. Als in de toekomst de door de gemeente Druten verstrekte leningen worden afgelost, ontstaat nog meer ruimte; deze leningen hebben namelijk aanzienlijke invloed op de netto schuldquote.

Het weerstandsvermogen geeft aan dat de gemeente uitstekend in staat is om toekomstige risico's af te dekken. Ook is er voldoende ruimte om structurele tegenvallers in de toekomst op te vangen.

Met de belastinginkomsten blijft de gemeente Druten onder het landelijk gemiddelde. Dat betekent dat in samenhang met de onbenutte belastingcapaciteit, zoals benoemd bij de beschikbare weerstandscapaciteit, er nog ruimte is voor het genereren van inkomsten.

2.3.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen
De gemeente Druten is 4.245 hectare groot, waarvan een groot deel bij de gemeente als openbare ruimte in beheer is. In deze ruimte vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van de gemeente Druten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, vastgesteld door gemeenteraad in 2018;
- Wegenbeleidsplan Druten 2014 – 2024 Geactualiseerd in 2018;
- Beleidsnota Openbare Verlichting, vastgesteld in 2009;
- Landschapsontwikkelingsplan (2007 – 2017) en uitvoerings- en financieringsplan 2007;
- Groenbeleidsplan vastgesteld in 2004;
- Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen, laatst herzien in 2016 voor de gemeentelijke gebouwen;
- Reserves en voorzieningen, laatst herzien in 2018.

Ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen kan ervoor worden gekozen om de uitgaven jaarlijks in de exploitatie te ramen en te realiseren. Dit is het geval bij de uitgaven voor wegen, groenonderhoud en de openbare verlichting. Voor de riolering en het gebouwenonderhoud zijn de jaarlijkse uitgaven sterk wisselend, maar wel meerjarig voorzienbaar.

Wegbeheer
In de gemeente Druten ligt een totaal oppervlak van circa 1,28 miljoen m² aan verhardingen. Van het totale areaal bestaat 52,6% uit asfaltverharding, 46,6% uit elementenverharding (klinkers, tegels, etc.), 0,4% uit betonverharding en 0,4% uit overige verhardingen (met name onverhard en semi-verharding).

De trend van de technische kwaliteitsontwikkeling van de verhardingen laat zien dat de kwaliteit van alle verhardingen tot 2010 stabiel was en zich rond de ondergrens van kwaliteitsniveau 'Basis' bevond. Door de bezuinigingen van de afgelopen jaren is de kwaliteit echter teruggelopen naar een kwaliteitsniveau 'Laag'.

Tijdens de behandeling van de Voorjaarnota 2016 is vastgesteld dat vanaf 2018 het structureel budget voor onderhoud wegen wordt opgehoogd. Uitgangspunt is dan dat voor asfaltverhardingen een onderhoudsniveau 'Basis' en voor elementen een onderhoudsniveau 'Laag' geldt. In 2017 is gestart met het opstellen van plannen hoe het beschikbare budget zo efficiënt mogelijk ingezet kan worden om aan het hiervoor benoemde kwaliteitsniveau te voldoen.

In 2020 zijn aan de onderstaande wegvakken onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd:

Onderhoud asfaltverhardingen	
Plaats	**Straat**
Afferden	Schriksestraat
Druten	Bloesemstraat
Druten	Hooistraat
Deest	Deestersteeg
Horssen	Oostweg
Horssen	Batenburgsestraat
Horssen	Singel
Horssen	Mekkersteef
Horssen	Altforstsestraat
Puiflijk	Oude Koningstraat
Druten	Waalbanddijk

Onderhoud bermen	
Plaats	**Straat**
Horssen	Oostweg
Horssen	Singel
Druten	Van Heemstraweg
Horssen	Aspert

Onderhoud voetpaden	
Plaats	**Straat**
Afferden	Molendam

Rioleringen
De gemeente Druten heeft circa 110 kilometer vrijverval riolering in beheer. Het grootste gedeelte van de riolering (61%) wordt gebruikt als gemengd riool. Daarnaast is er 16% in gebruik voor vuilwaterafvoer en 23% als hemelwaterafvoer. Verder heeft de gemeente Druten ca. 43,5 km drukrioleringsleiding, ca. 209 drukrioleringsunits, 10 bergbezinkvoorzieningen, ca. 7.325 stuks straat- en trottoirkolken, 27 stuks rioolgemalen en 13 IBA's in beheer.

In de raadsvergadering van 1 maart 2018 is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (vGRP) vastgesteld. In dit plan zijn per waterzorgplicht (afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater) de beleidsuitgangspunten vastgelegd. Het beleid in dit plan ten aanzien van riolering en water is zo veel mogelijk gelijkgeschakeld met de gemeente Wijchen. Daarnaast is in 2018 het risicogestuurd (risicobewust) beheer verder uitgewerkt en doorgevoerd in de diverse operationele plannen.

Koppeling wegen- en rioolbeheer
Om onderhoudswerkzaamheden aan de wegen en de riolering integraal uit te kunnen voeren dient constant een interactie plaats te vinden tussen het wegbeheer en het rioolbeheer om zodoende kapitaalvernietiging tegen te gaan. Zo kan het zijn dat herbestratingen naar voren worden gehaald of uitgesteld om deze werkzaamheden in combinatie met rioolvervangingen uit te voeren. Dit geldt tevens voor vervangingswerkzaamheden van het riool. In 2020 hebben er geen grootschalige rioolvervangingen plaatsgevonden. Alleen rioolrenovatie door het relinen van bestaande leidingen en plaatselijke reparaties wordt uitgevoerd.

In 2020 is voor een aantal rioolstrengen de voorbereidingen gestart voor het relinen. Dit gebeurt conform het risico-bewust beheer. Door de harmonisering van de uitvoering met Wijchen, is de voorbereiding wat vertraagd. De werkzaamheden worden in de tweede helft van 2021 uitgevoerd.

Daarnaast is het uitvoeringsprogramma, zoals dit opgenomen is in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022, verder uitgewerkt. Naast het reguliere onderhoud zijn er op basis van risico gestuurd beheer inspectie uitgevoerd. De resultaten van deze inspectie zijn beoordeeld en hierop zijn maatregelen geformuleerd. In 2020 worden deze onderhoudsmaatregelen uitgevoerd.

Openbaar groen
In de gemeente Druten hebben we 30,3 ha beplanting en 100,8 ha grassen en grasbermen.
Het onderhoud van de beplanting zit volledig bij de eigen dienst. Het onderhoud van de grassen en grasbermen wordt door derden uitgevoerd. De werkzaamheden zijn opgenomen in een onderhoudsbestek volgens het principe van Integraal beheer van de Openbare Ruimte (IBOR). Hierin is het onderhoud van groen, wegen, het vegen van de straten, hondenuitlaatplaatsen en de bestrijding van onkruid op de verhardingen gecombineerd.

Beplantingen en grassen
Sinds 2016 passen we op diverse locaties het bijenvriendelijk maaien van gazons toe. De lange termijnvisie werkt duidelijk zijn vruchten af. In 2020 zijn deze bermen gemonitord wat op één locatie heeft geleid tot aangepast maaibeheer. De vakken bleken in 2020 nog steeds zeer bloemrijk met zichtbaar veel insecten ten gunste van de biodiversiteit.

In 2020 is geïnvesteerd in burgerparticipatie groen en het opknappen van groen in overleg met bewoners. Op zo'n 30 locaties zijn beplantingen en gras gerenoveerd en opgeknapt. Bewoners zijn hier meer tevreden over het openbaar groen en het groen is beter te beheren. Deze werkzaamheden zijn op één locatie na inmiddels afgerond.

Drutens Bosje
In het kader van bewonersparticipatie zet de aannemer bij het onderhoud vrijwilligers in. Daarnaast wordt het toezicht op het gebruik van het Drutens Bosje ondersteund door een groep vrijwilligers die daarvoor door de gemeente is aangesteld en wordt gefaciliteerd. Deze groep doet ook enkele lichte onderhoudswerkzaamheden.

Bomenonderhoud
De afgelopen jaren hebben we verschillende bomenrijen in het buitengebied gekapt en vervangen die bekend stonden als risicoboom. Begin 2020 hebben we dit vervolgd. Ook hebben we extra geïnvesteerd in het bomenonderhoud om achterstallig onderhoud op te lossen.

Openbare verlichting
In 2009 is het "Beleidsplan Openbare Verlichting 2009-2018" vastgesteld. In 2018 is in samenwerking met Wijchen een nieuw beleidsplan opgesteld.

Lichtmasten worden gecontroleerd op leeftijd en selectief getest. Aan de hand van deze gegevens stellen we een vervangingsplan op en voeren dat uit.

We verlichten conform de richtlijn ROVL 2011 waarbij energieverbruik en duurzaamheid centraal staan. Bij nieuwbouw en reconstructies voldoen we aan deze richtlijn, bij renovaties streven we naar de ondergrens van de richtlijn zonder er lichtpunten bij te plaatsen.

In 2020 is op basis van een regionale overeenkomst het reguliere onderhoud aan het openbare verlichtingsnet uitgevoerd.

Om een beeld te krijgen op welke manier het openbare verlichtingsnet van de gemeente nog meer duurzaam gemaakt kan worden is er in 2019 een uitgebreide inventarisatie en inspectie uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn verwerkt in een vervangingsplan dat in 2021 aangeboden wordt aan de gemeenteraad. Na goedkeuring van dit plan wordt overgegaan tot het vervangen van de diverse armaturen voor LED verlichting.

Gebouwen
Voor de gemeentelijke gebouwen wordt periodiek een Meerjaren OnderhoudsPlanning (MOP) opgesteld. Deze MOP geeft inzicht in het te verwachten onderhoud en de kosten van het onderhoud. Op basis van de MOP wordt het gemiddelde van de jaarlijkse kosten berekend wat de basis is voor de dotatie aan de voorziening gebouwenbeheer. Deze is in de exploitatiebegroting opgenomen.

Per jaar wordt geschouwd of de geplande onderhoudsactiviteiten ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn. Is het niet direct noodzakelijk dan worden de activiteiten doorgeschoven. Omgekeerd komt het ook voor dat onderhoudsactiviteiten eerder uitgevoerd moeten worden. Eens per 3 jaar wordt het MOP geactualiseerd. In 2021 wordt deze actualisatie weer uitgevoerd.

2.3.4 Paragraaf financiering

Deze paragraaf is bedoeld om de uitvoering van de treasuryfunctie te kunnen volgen.

Doelstellingen van het treasurybeleid
De belangrijkste doelstellingen van het treasurybeleid zoals deze zijn vastgelegd in het Treasurystatuut zijn:
- Het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities (financierings- en beleggingsfunctie);
- Het zoveel mogelijk beschermen van de gemeentelijke vermogens en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico´s, zoals rente-, koers-, krediet-, valuta- en liquiditeitsrisico (risicomanagementfunctie);
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheersen van de geldstromen en financiële posities;
- Het opzetten en onderhouden van een goede en efficiënte financiële infrastructuur voor het beheer van de geldstromen en posities;

Middels het vaststellen van de begroting geeft de gemeenteraad een mandaat af aan het college van burgemeester en wethouders om de in de financieringsparagraaf voorgestelde transacties ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Het college mandateert de functionarissen van het domein bedrijfsvoering met inachtneming van het bepaalde in het Treasurystatuut om binnen de kaders van de financieringsparagraaf in de begroting en eventuele bijstellingen over te gaan tot het afsluiten van de feitelijke transacties.

Uitgangspunten risicobeheer
Voor risicobeheer gelden als belangrijkste algemene uitgangspunten:
- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de “publieke taak” uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen;
- Uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij de schatkist van het Rijk.

Gemeentelijk kader
In 2015 heeft de gemeenteraad het treasurystatuut vastgesteld, geënt op de Wet FIDO. In het treasurystatuut wordt bepaald aan welke partijen en onder welke condities door de gemeente geld mag worden uitgeleend en bij welke partijen en onder welke condities beleggingen en financieringen kunnen plaatsvinden. De uitgangspunten zijn gebaseerd op een risicomijdend treasurybeleid.

Uitvoering beleidskader 2020

Ontwikkelingen 2020
BBV rentetoerekening
In 2016 heeft de Commissie BBV een notitie rente 2017 geschreven met nieuwe bepalingen en richtlijnen. In de notitie wordt ingegaan op de verwerking van rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelswijze over rente door gemeenten. De commissie adviseert het renteschema uit deze notitie op te nemen. De werkelijke rentekosten in 2020 die centraal op taakveld 0.5 vermeld staan, zijn met behulp van een renteomslag van 1,25% toegerekend aan de desbetreffende taakvelden. Dit vaste renteomslagpercentage mag niet hoger zijn dan de rente die wordt betaald over externe financiering, met een afwijking van maximaal 0,5%. In de begroting en jaarrekening 2020 is het renteomslagpercentage bepaald op 1,25%.

In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Schema rentetoerekening 2020			
a.	Rentelasten over de korte en lange financieringen	€ 519.473	
b.	Externe rentebaten	€ -143.049	
	Totaal door te rekenen externe rente		**€ 376.424**
c1.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ -106.174	
c2.	Rente projectfinanciering	n.v.t.	
	Subtotaal		€ -106.174
	Saldo door te berekenen externe rente		**€ 270.250**
d1.	Rente toegerekend aan het eigen vermogen		€ 280.068
d2.	Rente toegerekend aan voorzieningen		n.v.t.
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		**€ 550.318**
e.	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag 1,25%)		€ 661.468
f.	**Renteresultaat Taakveld Treasury**		**€ 111.150**

Schatkistbankieren
Per 15 december 2013 is schatkistbankieren verplicht. Dit betekent dat decentrale overheden hun tegoeden verplicht moeten aanhouden in de Nederlandse schatkist. De redenen voor deze maatregel zijn onder andere het verminderen van de risico’s van uitzettingen van overtollige middelen door decentrale overheden en het verlagen van de EMU-schuld van Nederland. In 2020 heeft onze gemeente overtollige middelen gestald in de schatkist, aangezien we boven het vastgestelde drempelbedrag uit zijn gekomen. Ultimo 2020 is het bedrag dat Druten aanhoudt in de schatkist echter nihil. (ultimo 2019 € 0).

Extern
De voornaamste externe invloeden zijn veranderingen/ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en economische indicatoren. Deze ontwikkelingen kunnen mede van invloed zijn op het herzien van de rentevisie. De lange rente is in 2020 op een relatief laag niveau gebleven.

Risicobeheer
Dit onderdeel geeft een samenvatting van het risicoprofiel van de gemeente. Onder risico´s worden verstaan zowel renterisico´s (vaste schuld en vlottende schuld) als liquiditeitsrisico´s en koersrisico´s. Om risico´s in algemene zin te beperken dient de uitvoering van de treasuryfunctie enkel de publieke taak van de gemeente. Een prudent beheer van de geldelijke middelen van de gemeente is vanzelfsprekend.

Kasgeldlimiet
Een belangrijk uitgangspunt van de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Om een grens te stellen aan de korte financiering is in de wet FIDO de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor kortere financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten.
De wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage
(8,5%) van het totaal van de jaarbegroting per 1 januari 2020 bij aanvang van het begrotingsjaar.
Voor Druten bedroeg de kasgeldlimiet voor 2020 afgerond € 3.250.000. Het kasgeldlimiet is in 2020 niet overschreden.

Renterisiconorm en renterisico´s op vaste schuld in 2020
Via de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd van langer dan één jaar). De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat in enig jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag worden geherfinancierd. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.
Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk en geleidelijk doorwerken in te betalen rentelasten over de vaste schuld.

In navolgend schema vindt u de toetsing aan de renterisiconorm:

Renterisiconorm (x € 1.000)		Begroot 2020	Werkelijk 2020
Positie t.o.v. renterisiconorm			
1a.	Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	€ -
1b.	Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -
2.	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	**€ -**	**€ -**
3a.	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ 10.906	€ 10.500
3b.	Nieuwe verstrekte langlopende leningen	€ -	€ -
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	**€ 10.906**	**€ 10.500**
5a.	Te betalen aflossingen	€ 7.029	€ 7.029
5b.	Te ontvangen aflossingen	€ -	€ -
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5a - 5b)	**€ 7.029**	**€ 7.029**
7.	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	**€ 7.029**	**€ 7.029**
Renterisiconorm			
8.	Stand van het begrotingstotaal per 1-1-2020	€ 50.215	€ 48.732
9.	Het vastgesteld percentage	20%	20%
10.	Renterisiconorm (8) x (9)	€ 10.043	€ 9.746
Toets renterisiconorm			
	Renterisiconorm (10)	€ 10.043	€ 9.746
	Renterisico op vaste schuld (7)	€ 7.029	€ 7.029
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10 - 7)	**€ 3.014**	**€ 2.717**

Het renterisico op de vaste schuld overschrijdt de renterisiconorm niet in 2020.

Financieringen
In totaal staat per 31 december 2020 € 37,923 miljoen aan langlopende geldleningen uit.

Beleggingen
De gemeente Druten belegt op dit moment in beperkte mate gelden. Het betreft Nederlandse Grootboekobligaties en aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten. Deze aandelen worden om meerdere strategische redenen aangehouden, die buiten het bereik van het treasurybeleid liggen.

2.3.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding
Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan de burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoeringstaken zijn ondergebracht bij de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Voor informatie over het beleid, dienstverlening, veranderopgave, personeel en organisatie, informatievoorziening, financiën en control verwijzen we tevens naar de jaarrekening van de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Stand van zaken
De werkorganisatie is formeel belast met alle taken die op grond van wet- en regelgeving aan de gemeentebesturen zijn toegekend. De uitvoering ziet in ieder geval toe op:
- Beleidsvoorbereiding;
- Uitvoering van beleid en wettelijke regelingen;
- Toezicht op aan derden uitbesteed werk;
- Handhaving van wet- en regelgeving;
- Het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, voor zover de werkorganisa¬tie hiertoe bevoegd dan wel hiervoor gemachtigd is;
- Het verrichten van feitelijke handelingen;
- Het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie en huisvesting;
- Toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969.

De meerwaarde van de WDW-organisatie is in de kern gelegen in de kwaliteits¬ver¬bete¬ring van dienstverlening langs de weg van professionalisering van orga¬ni¬satie en perso¬neel. Daarmee kunnen taken beter en goedkoper worden uitgevoerd.

De WDW verzorgt voor beide gemeenten de bestuurs¬onder¬steuning en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. De jaarstukken omvatten derhalve voornamelijk de verant¬woording over de budgetten voor de bedrijfsvoering. Op hoofdlijnen betreft dit de perso¬nele kosten en de kosten voor ICT.

De meerwaarde van de WDW is vervat in vijf strategische doelstellingen (5K's):
- Verbeteren van de bestuurlijke Kracht in de regio;
- Verminderen van de Kwetsbaarheid;
- Verhogen van Kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering;
- Verbeteren van Kansen voor medewerkers;
- Verminderen en beheersen van Kosten.

In 2018 is een start gemaakt met het operationaliseren van de doelstellingen met behulp van prestatie-indicatoren. In de loop van 2019 en 2020 is de WDW overgegaan tot perio¬die¬ke meting van de prestaties. Aan de hand van enkele metingen bespreekt de WDW vanaf 2020 met een afvaardiging van Raden en Col¬leges (kwaliteitspanel) de kwaliteit van bestuursondersteuning en de regio¬nale bestuurskracht.

In 2018 is een 0-meting uitgevoerd bij inwoners en bedrijven in beide gemeenten over de kwaliteit van dienstverlening. In 2020 is de 1-meting uitgevoerd. De ervaren kwaliteit van dienstverlening bij inwoners en bedrijven is globaal gelijk gebleven.

Bij de begroting 2020 hebben wij aangegeven dat de investering op ICT een knelpunt vormt als het gaat om de ICT-formatie. Bij de begroting 2021 aangegeven de financiële injectie in de ICT-formatie mee te nemen in de taak¬stelling van de WDW. Gedurende 2020 hebben we de ICT-formatie op orde gebracht. De eerste grote aanbestedingen op het gebied van systeemharmonisatie zijn in 2020 opgestart.

Uiteraard heeft de COVID-19 crisis wel effect gehad op de WDW-ambities als het gaat om de ontwikkeling van de organisatie. In de jaarrekening van de WDW, paragraaf 1.4 veranderopgave, wordt daarop terug gekeken.

2.3.6 Paragraaf verbonden partijen

Algemeen
Een verbonden partij is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente Druten een bestuurlijk belang én een financieel belang heeft.
In deze paragraaf worden de verbonden partijen besproken, waarbij de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid aan de orde komen.

Bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur van een organisatie of anderszins stemrecht heeft.
Er is een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en die verliest bij een eventueel faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op ons kunnen worden verhaald.

Onze gemeente heeft met veel organisaties een relatie, maar die voldoen niet allemaal aan de genoemde criteria van verbonden partijen. De organisaties die wel aan de definitie van verbonden partijen voldoen, zijn onder te verdelen in:
- Gemeenschappelijke regelingen;
- Deelnemingen (vennootschappen);
- Publiek-private samenwerkingen (PPS);
- Stichtingen en verenigingen.

Centraal advies
Met de gemeente Nijmegen zijn afspraken gemaakt over de advisering van begroting- en rekeningstukken van de belangrijkste gemeenschappelijke regelingen. Vanuit de afdeling stadscontrol van de gemeente Nijmegen wordt een (financieel-technisch) advies uitgebracht aan de besturen van de gemeenschappelijke regelingen en aan de gemeentebesturen. De gemeenten zijn uiteraard vrij om dit advies over te nemen, te amenderen of te negeren. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over begroting- en rekeningstukken ligt bij het algemeen bestuur van de GR.

Gemeenschappelijke Regelingen
Gemeenschappelijke regelingen (verlengd lokaal bestuur) voeren voor de gemeente het beleid en het beheer uit op terreinen waar zij bekend of deskundig in zijn. De gemeente Druten kiest voor een gemeenschappelijke regeling indien zij dit beleid niet alleen of niet doeltreffend en doelmatig zelfstandig kan uitvoeren.

De gemeente Druten is deelnemer in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

Bedrijfsvoeringsorganisatie "Werkorganisatie Druten-Wijchen"

Doel
De gemeenten Druten en Wijchen zijn met ingang van 1 januari 2018 ambtelijk gefuseerd. Daarvoor is een bedrijfsvoeringsorganisatie met de naam Werkorganisatie Druten Wijchen, opgericht. Alle personeel van beide gemeenten, met uitzondering van de gemeensecretarissen, de griffiers en medewerkers van de griffie, zijn in dienst gekomen van de werkorganisatie. Vanaf 1 mei 2018 zijn de medewerkers gestart in hun nieuwe teams en functies.

Ontwikkelingen
Recent is de fijnstructuur geëvalueerd en dat heeft tot een aantal wijzigingen geleid. Die wijzigingen zijn geformaliseerd. Daarnaast is de GR gewijzigd o.a. om vergaderingen en besluitvorming door het bestuur ook middels digitale communicatiemiddelen toe te staan en de regeling aan te passen aan de Wnra.

Betrokkenen
De colleges burgemeester en wethouders van de gemeenten Druten en Wijchen.

Bestuurlijk belang
In het bestuur van de Werkorganisatie hebben de beide burgemeesters en wethouders Financiën zitting.

Financiële kengetallen GR Werkorganisatie Druten-Wijchen

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 12.491.000	€ -	€ -	€ 2.038.000	€ 13.495.000	€ -

Gemeenschappelijke Regeling Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO)

Doel

Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van socialezekerheidswetgeving, de Wmo en de Jeugdwet. Dit betreft de naleving van de onderhoudsplicht en terugvordering van te veel ontvangen uitkering door (voormalige) uitkeringsgerechtigden, onderhoudsplichtigen en partners van (voormalig) uitkeringsgerechtigden. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek. Het IBO wordt in stand gehouden door de gemeenschappelijke Regeling tussen de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.

Ontwikkelingen

Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden worden actief door het IBO opgespoord. Wij hebben de plicht om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan. Vanaf 2015 dragen de gemeenten de verantwoordelijk voor de nieuwe Jeugdwet en extra Wmo taken (begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen GGZ). Gezien de vergroting van de verantwoordelijkheid voor (extra) kwetsbare doelgroepen en het daar bijbehorende budget, zijn ook de risico's op onrechtmatigheden groter geworden. Voor de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en handhaving Wmo 2015 en Jeugdwet sluiten wij zoveel als mogelijk aan bij de visie/methodiek, zoals wij die toepassen bij de uitvoering van de Participatiewet. Deze aanpak kent preventieve en repressieve elementen in zich met als doel spontane naleving van de wet- en regelgeving.

Betrokkenen

De colleges burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.

Bestuurlijk belang

Geen. Met de uitvoering van deze Regeling wordt de uitvoeringsinstantie (lees: centrumgemeente) belast.
Verantwoordelijk wethouder is de heer G. de Wildt.

Financiële kengetallen GR Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 46.922	€ -	€ -	€ -	€ 62.386	€ -

Bijdrage deelnemende gemeenten: De totale kosten worden over de deelnemende gemeenten verdeeld, waarbij 50% van de totale lasten versleuteld wordt op basis van het inwoneraantal en 50% van de totale lasten op basis van het aantal afgedane opdrachten.

Regeling Vervoersorganisatie Regio Arnhem- Nijmegen (BVO DRAN)

Doel

De vervoersorganisatie brengt de belangen van de deelnemers samen op het gebied van aanvullend vervoer. Samen wordt gewerkt aan het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken vervoersysteem. Dit vervoer rijdt per 1 september 2016 onder de naam Avan. Het houdt rekening met de mogelijkheden van de reizigers en hun sociale netwerk. En het bedient ook het buitengebied en de kleine kernen, met optimale aansluiting op het reguliere openbaar vervoer. In de vervoersorganisatie sturen en beheersen de gemeenten samen de uitvoering en ondersteunende processen voor dit aanvullend openbaar vervoer.

Ontwikkelingen

De kosten in het doelgroepenvervoer vallen lager uit dan verwacht. Dit is vooral Corona gerelateerd. De vervoerders zijn gecompenseerd. Naar verwachting is er sprake van een voorlopig voordeel van 117K. Dit is exclusief de kosten voor de BVO. De defintieve jaarcijfers van de BVO DRAN worden eind Q2 2021 verwacht.

Betrokkenen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling.

Bestuurlijk belang

In het bestuur van de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen zitten 18 personen; uit elke gemeente één. Vanuit Druten is wethouder A. Springveld bestuurslid en wethouder G. de Wildt plaatsvervangend bestuurslid.

Financiële kengetallen GR Vervoersorganisatie Regio Arnhem- Nijmegen (BVO DRAN)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 595.378	€ -	€ -	€ -	€ 13.000.867	€ 3.951.272

Gemeenschappelijk Orgaan regio Arnhem Nijmegen en Stichting Economic Board

Doel

Het gemeenschappelijk orgaan richt zich op een structurele verbetering van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de Arnhem Nijmegen City Region, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Daarnaast is er een Stichting Economic Board en een Bureau Brussel. De eerste heeft als doel de samenwerking in de regio tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen te versterken.
Bureau Brussel behartigt de belangen van de regio Arnhem-Nijmegen bij de Europese Unie en andere Europese overheden.

Er zijn vier thema's waar de Regio Arnhem Nijmegen aan werkt.

- Duurzaamheid;
- Economie;
- Wonen;
- Mobiliteit.

Elk onderdeel heeft een eigen portefeuillehoudersoverleg (de wethouders per gemeente).
Het overleg is niet alleen informatief van karakter maar gericht op het bereiken van bestuurlijk commitment op de regionale opgaven. Met de afspraken adviseren de wethouders hun colleges en hun gemeenteraden. De Regio Arnhem Nijmegen is geen beslisorganisatie; de uiteindelijk besluitvorming over de voorstellen ligt bij de 18 gemeenten.

Ontwikkelingen

In 2020 is de vernieuwde regionale visie, de regionale agenda met daarin opgaven en werkwijze van start gegaan.

Betrokkenen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling

Bestuurlijk belang

Het Bestuurlijk Overleg bestaat uit 18 leden; van iedere gemeente één vertegenwoordiger. Voor Druten is dit de burgemeester.

De deelnemer aan de portefeuillehoudersoverleggen is wethouder W. Brink.

Financiële kengetallen GR Regio Arnhem Nijmegen

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ -	€ -	€ -	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	€ 10

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)

Doel

Om te voorkomen dat er een lappendeken aan GR's ontstaat heeft de raad op 20 februari 2014 ingestemd met deelname aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) en met deelname aan de eerste module ervan, het Werkbedrijf. De gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 gewijzigd. De twee belangrijkste wijzigingen betreffen: het toevoegen van een tweede module, ICT en het toevoegen van de taken en bevoegdheden die bij de GR BREED zijn weggehaald. In 2019 werd de gemeenschappelijke regeling gewijzigd vanwege de toetreding van de gemeente Wijchen tot de module ICT alsmede een wijziging in de stemverhoudingen.

Ontwikkelingen

Bij haar oprichting heeft de MGR de taak gekregen om niet alleen een uitvoeringsorganisatie te zijn, maar ook een platform voor regionale afstemming en overleg.

Als gevolg van de verkiezingen in 2018 is het bestuur van de MGR gewijzigd. Het nieuwe bestuur heeft dit moment aangegrepen om de samenwerking met elkaar te evalueren, samen met de colleges en ambtelijke organisaties uit de regio. Er is een notitie opgesteld, 'Lokale belangen in een sterke regio; samenwerken en afstemmen in het Rijk van Nijmegen'. Hierin staat wat er de afgelopen periode met elkaar is gedaan en is bereikt en wordt vooruitgekeken. Er is een college- en raadsbijeenkomst geweest.

Er is ook opnieuw gekeken naar de bestuurlijke inrichting van de MGR. Het accent komt meer bij het algemeen bestuur te liggen, waar het gaat over de platformfunctie. Het dagelijks bestuur richt zich dan alleen nog op bedrijfsvoering en agendavoorbereiding van het algemeen bestuur. Als onderdeel hiervan wordt het dagelijks bestuur verkleind van de huidige vijf naar drie leden.

Het Werkbedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het Werkbedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineengeslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Eén regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen, wordt door vertaald naar de uitvoeringsorganisatie.

Sinds 2015 voert WerkBedrijf de arbeidsbemiddeling voor werkzoekenden in de regio Rijk van Nijmegen uit. Dit is het basispakket. Daarnaast kennen we maatwerk, oftewel het maatwerkpakket. Het maatwerkpakket is er om lokale kleur te geven aan de uitvoering van WerkBedrijf. Na ruim 2 jaar en 20 projecten zien we dat de gemeenten een gemene deler hebben ten aanzien van het maatwerk. Daarom wil het Werkbedrijf toe gaan werken naar één basispakket met oog voor lokale zichtbaarheid.

Op basis van het nieuwe regeerakkoord kunnen er de komende jaren wijzigingen in de wetgeving verwachten. Een voorbeeld is het voornemen van de nieuwe regering om meer beschut werk te realiseren. Dit zal naar verwachting een effect kunnen hebben op de dienstverlening en financiën.

Per 1 januari 2018 is de gemeente Wijchen toegetreden tot de module ICT. De wijziging van de GR hiervoor wordt voorbereid.

IRvN richt zich op de verdere inrichting van de organisatie en het neerzetten van de ambities en de gewenste werkwijze van iRvN, zodat de deelnemende gemeenten een zo goed mogelijke ICT-dienstverlening krijgen. De uitdaging van iRvN is om de deelnemende gemeenten te helpen om hun informatievoorziening "dichtbij te kunnen blijven organiseren", zodat ze kunnen blijven ontwikkelen op weg naar een efficiëntere en digitale overheid. iRvN is genoodzaakt om vanuit het bestaande informatie- en applicatielandschap gemeenten actiever te gaan adviseren hoe deze beter (regionaal ingezet) kunnen worden, wat de regionale consequenties en voordelen kunnen zijn van landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving. IRvN ontwikkelt, beheert en exploiteert een bedrijfszekere en veilige ICT-infrastructuur voor de informatievoorziening van gemeenten tegen een afgesproken prijs en kosten. En daar waar gewenst inrichting en beheer van (gemeenschappelijke) informatiesystemen.

De bijdrage van de IRvN wordt in rekening gebracht bij de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Betrokkenen

De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen zijn de deelnemers aan deze regeling.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur MGR: burgemeester en wethouder G. de Wildt;
- Dagelijks bestuur: geen deelname;
- Lid Bestuurscommissie Werk: wethouder G. de Wildt;
- Lid Agendacommissie: raadslid D. Uitdehaag.

Financiële kengetallen Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 272.767	€ -	€ -	€ -	€ 25.104.000	€ -

Risico

Er doet zich een financieel risico voor dat de beschikbare weerstandscapaciteit van de MGR te boven gaat.
Gevolg: De gemeente moet financieel meer bijdragen aan de MGR dan begroot.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gelderland-Zuid

Doel

De GGD Gelderland-Zuid draagt bij aan de bewaking, bescherming en de bevordering van de gezondheid van onze inwoners. Deze taak voert zij uit op grond van de Wet publieke gezondheid 2008. De belangrijkste taken zijn de jeugdgezondheidszorg, infectieziekten bestrijding, algemene gezondheidsbevordering en uitvoering van het meldpunt bijzondere zorg en van het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).

Ontwikkelingen

Begin 2020 is de nieuwe Meerjarenstrategie van de GGD vastgesteld. Daarin staat centraal dat de GGD aansluit op de behoeften van gemeenten. Dat past bij onze ambitie om de inzet van de GGD meer lokaal maatwerk te laten zijn. Dit wordt nu nog verder uitgewerkt in concrete productenboeken waarin duidelijk wordt omschreven welke dienstverlening in het uniforme, en welke in het facultatieve pakket zit.

Daarnaast stond 2020 voor de GGD in het teken van de coronabestrijding. Dit heeft een enorme impact op de organisatie. Dat loopt door in 2021. Extra kosten t.a.v. corona worden volledig vergoed door de Rijksoverheid.

Betrokkenen

De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel zijn deelnemers aan de regeling.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur: wethouder G. de Wildt;
- Dagelijks bestuur: geen deelname.

Financiële kengetallen GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gelderland-Zuid

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 841.029	€ -	€ -	€ 1.992.000	€ 24.929.000	€ 760.000

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Doel

De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een daadkrachtige, betrouwbare en alerte organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Zij is dé organisatie die, samen met de 14 gemeenten, politie en alle andere betrokken organisaties, zorgt voor een veilige samenleving in Gelderland-Zuid.

De Veiligheidsregio bestaat momenteel uit:
- Brandweer Veiligheidsregio Gelderland Zuid;
- Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR);
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV);
- Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK);
- Veiligheidsbureau.

Ontwikkelingen

In de begroting 2020 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de Veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar dat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de Veiligheidsregio op dit moment nog onduidelijk zijn. Voorbeeld hiervan is de landelijke meldkamerorganisatie waarin te zijner tijd de meldkamer van Gelderland-Zuid op zal gaan.

Betrokkenen

De raden, de colleges van burgemeesters en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West-Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel nemen deel in deze regeling.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur: burgemeester;
- Dagelijks bestuur: geen deelname.

Financiële kengetallen GR Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 1.023.245	€ -	€ -	€ 7.007.000	€ 68.824.000	€ 3.722.000

Risico

Er doet zich een risico voor dat de algemene reserve voor C&R van de VRGZ te boven gaat.
Gevolg: De gemeente moet financieel meer bijdragen aan de VRGZ dan begroot.

Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)

Doel

Het deelnemen in het aandelenkapitaal van ARN B.V. of haar rechtsopvolger. MARN sluit met de ARN B.V. een vuilverwerkingsovereenkomst af. Hierin is geregeld: de aanbiedingsplicht van de deelnemende gemeenten van de door of vanwege hen opgehaalde afvalstoffen, de acceptatieplicht van de aangeboden afvalstoffen door de verwerkingsinrichting en het in rekening brengen van de verwerkingskosten door ARN B.V. aan de deelnemende gemeenten.

Ontwikkelingen

In 2020 heeft de gemeente Druten een uitkering van de MARN € 32.286 ontvangen.

Betrokkenen

De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, West-Maas en Waal en Wijchen zijn deelnemers aan de regeling.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur: wethouder A. Springveld;
- Dagelijks bestuur: wethouder A. Springveld.

Financiële kengetallen GR Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ -	€ -	€ -	€ 9.860.156	€ 1.788.178	€ 134.958

Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

Doel

De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Ontwikkelingen

De ODRN heeft 97% gerealiseerd van het werkplan. Er zijn meer sloopmeldingen (asbest) verwerkt dan gepland, door vooral kleinere bouwplannen. Er is ook meer toezicht uitgevoerd op sloopmeldingen. Realisatie van vergunningprocedures is lager dan gepland. Toezicht milieu viel veel hoger uit door een groot aantal klachten en hercontroles. Daardoor viel juridisch advies lager uit dan verwacht. Wat opvalt is de forse overschrijding voor bodemadvies. Er zijn meer zaken opgestart dan verwacht en burgers en bedrijven hebben veel meer bodemgerelateerde vragen gesteld dan geraamd.

In 2020 heeft het Algemeen Bestuur van de ODRN ingestemd met het vrijmaken van budget voor de doorontwikkeling van de ODRN (op de thema's Gezamenlijkheid, Zakelijkheid en nieuwe wetgeving zoals Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging). Hiervoor is € 35.000,- in rekening gebracht zonder dat daar in de begroting van 2020 budget voor vrijgemaakt was. Het AB van de ODRN is ermee akkoord gegaan om het niet bestede deel over te hevelen naar 2021. Voor Druten komt dit neer op € 22.500. Voor 2021 is er wel budget opgenomen.

Betrokkenen

De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen en Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur: wethouder A. Springveld;
- Dagelijks bestuur: geen deelname.

Financiële kengetallen GR Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 458.582	€ -	€ -	€ 74.033	€ 5.201.724	€ 483.671

Risico

Door de effecten van COVID-19 verwachten we over 2021 meer vergunningaanvragen, meer klachten en meldingen en constateringen van illegaliteit. Deze verwachtingen zijn reeds verwerkt in het werkplan 2021.

Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal

Doel

Het recreatieschap is opgericht als een gemeenschappelijke regeling en heeft als doel om de belangen te behartigen van onder meer de openluchtrecreatie en het toerisme van de deelnemende gemeenten. In 1999 is het recreatieschap verzelfstandigd en is de rol veranderd. Samen met het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied en het Recreatieschap Over-Betuwe wordt deelgenomen in de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. Zij zijn niet langer belast met beleid en uitvoering, maar vervullen nu het aandeelhouderschap. Ook zijn ze een platform waar gediscussieerd kan worden over regionale of landelijke ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme. De deelnemende gemeenten kwamen, in hun nieuwe rol van aandeelhouder, meer op afstand te staan. Het onroerend goed werd overgedragen en een afkoopsom werd betaald ten behoeve van toekomstig beheer. De recreatieschappen kozen voor een model van maatschappelijk ondernemen. Dat houdt in dat zij zich richten op het behartigen van maatschappelijke taken zonder onderworpen te zijn aan aandeelhouderswaarden. In mei 2008 is naam veranderd en wordt gewerkt vanuit de handelsnaam Uit®waarde.

Ontwikkelingen

Voor wat betreft het financiële belang is de structurele bijdrage aan het recreatieschap in een keer afgekocht bij de verzelfstandiging van het Recreatieschap. Daartoe is een Besloten Vennootschap opgericht: recreatiemaatschappij Rivierengebied, waartoe nog twee recreatieschappen behoren. Ondanks de afkoop is de gemeenschappelijke regeling in stand gehouden, zodat de gemeenten inhoud kunnen blijven geven aan regionaal openluchtrecreatiebeleid en (mogelijk nieuw) regionaal toeristisch-recreatief beleid.

Betrokkenen

De raden, de colleges van burgemeesters en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, West Betuwe, Tiel en West-Maas en Waal.

Bestuurlijk belang

- Algemeen bestuur: wethouder W. Brink;
- Dagelijks bestuur: geen deelname.

Financieel belang

Voor wat betreft het financiële belang is de structurele bijdrage aan het recreatieschap in een keer afgekocht bij de verzelfstandiging van het Recreatieschap. Daartoe is een Besloten Vennootschap opgericht: recreatiemaatschappij Rivierengebied, waartoe nog twee recreatieschappen behoren. Ondanks de afkoop is de gemeenschappelijke regeling in stand gehouden, zodat de gemeenten inhoud kunnen blijven geven aan regionaal openluchtrecreatiebeleid en (mogelijk nieuw) regionaal toeristisch-recreatief beleid.

Euregio Rijn-Waal

Doel

De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam, waarbij ca. 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten. De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio Rijn-Waal bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.

GrensoverschrijdGrensoverschrijdende samenwerking vindt op de volgende beleidsterreinen plaats:
Sociaal-economische ontwikkeling, onderwijs en scholing, verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud en landschapsbeheer, sociale zaken, gezondheidszorg, rampenbestrijding, communicatie en veiligheidsbeleid.

Ontwikkelingen

In 2020 is er vanuit Druten geen deelname aan een Euregio project geweest. Het inventariseren van kansen voor grensoverschrijdende samenwerking vindt op verschillende manieren plaats. Bestuurlijk via de bijeenkomsten van de Euregioraad, waar de burgemeester aan deelneemt. Ambtelijk worden potentiële projecten uit de Euregio besproken en brengt de subsidieadviseur mogelijkheden onder de aandacht.

Betrokkenen

De Euregio Rijn-Waal is een samenwerkingsverband met leden afkomstig uit de Nederlandse provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg, de Duitse stad Duisburg en de Kreisen Kleve en Wesel. De leden zijn gemeenten, regionale overheden en andere publiekrechtelijke organisaties zoals de Kamer van Koophandel.

Bestuurlijk belang

Het hoogste orgaan van de Euregio Rijn-Waal is de Euregioraad, die verantwoordelijk is voor alle activiteiten van de Euregio Rijn-Waal. Alle lid-organisaties zijn in de Euregioraad vertegenwoordigd. Druten wordt vertegenwoordigd door de burgemeester en een raadslid.

Financiële kengetallen Euregio Rijn-Waal

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 5.025	€ -	€ -	€ 1.762.724	€ 3.395.351	€ 112.170

Regeling Gemeenschappelijk belastingkantoor Beuningen (Munitax)

Doel

De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen werken samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De samenwerking heft de kwetsbaarheid van eenmansfuncties op, verhoogt de effectiviteit en kwaliteit, en leidt tot lagere kosten.

Er is gekozen voor een lichte juridische vorm van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, namelijk een centrumgemeente constructie waarin de centrumgemeente gemandateerd wordt door de colleges van de overige gemeenten om uitvoering te geven aan de werkzaamheden. Beuningen vervult deze functie als centrumgemeente. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Ontwikkelingen

Munitax voert het lokale belastingbeleid uit. Dit is de wettelijke taak, volgens de Wet waardering onroerende zaken (WOZ), voor het jaarlijks taxeren van woningen, bedrijven en onroerende zaken en het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen volgens de gemeentelijke belastingverordeningen. Ook neemt Munitax bezwaren in behandeling.

Betrokkenen

De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen.

Bestuurlijk belang

Geen. Met de uitvoering van deze Regeling wordt de uitvoeringsinstantie (lees: centrumgemeente) belast.
De autonomie van de deelnemende gemeenten ten aanzien van de tarieven en belastingsoorten blijft.

Financiële kengetallen GR Belastingkantoor Beuningen (Munitax)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 378.077	€ -	€ -	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	€ -

Gemeenschappelijke Regeling Basisregeling Regio Nijmegen

Doel

In artikel 4 van deze regeling staat opgenomen dat de regeling tot doel heeft gemeenschappelijke belangen met een regionaal c.q. intergemeentelijk karakter van de deelnemende gemeenten te behartigen, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het Regiobeleid te bevorderen. De regeling fungeert als platform voor de voltallige colleges, maar “slaapt”.

Ontwikkelingen

Geen.

Gemeenschappelijke Regeling Maas en Waal

Dit betreft een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Druten en West-Maas en Waal. De regeling is slapend. Bezien wordt of deze regeling op een geschikt moment wordt opgeheven.

Deelnemingen

De gemeente Druten is in het bezit van aandelen van een aantal vennootschappen. Met deze deelnemingen behartigt de gemeente het publieke belang.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)

Doel

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van de overheid en het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.

Betrokkenen

De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Bestuurlijk belang

De gemeente Druten heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de NV BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang.

Financiële kengetallen NV Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ -	€ 831.630	€ 867.367	€ 5.097.000.000	€ 155.262.000.000	€ 221.000.000

De gemeente heeft met 9.477 aandelen een 0,017% kapitaalsbelang (nominale waarde € 23.692).
In 2020 is € 12.036 (€ 1,27 per aandeel) aan dividend over het boekjaar 2019 ontvangen. Het voorgestelde dividend over het boekjaar 2020 bedraagt € 17.817 (€ 1,88 per aandeel).

Vitens N.V.

Doel

Het doel van Vitens is de uitoefening van een publiek (drink-)waterbedrijf in de ruimste zin van het woord. Dat houdt onder meer in: Winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en verder het verrichten van alles dat met de publieke watervoorziening verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn.

Betrokkenen

De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied zijn aandeelhouder van Vitens.

Bestuurlijk belang

De aandeelhouders hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Een Raad van Commissarissen houdt toezicht. De gemeente Druten heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering. Daarin wordt gestemd over nieuwe tariefvoorstellen en wordt het jaarverslag vastgesteld.

Financiële kengetallen Vitens N.V.

	Bijdrage gemeente in 2019	Omvang belang gemeente per 01-01-2019	Omvang belang gemeente per 31-12-2019	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2019	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2019	Financieel resultaat 2019
Financieel belang	€ -	€ 474.548	€ 492.529	€ 553.300.000	€ 1.273.000.000	€ 11.100.000

Op het moment van schrijven zijn de resultaten van 2020 nog niet beschikbaar en zijn derhalve de resultaten van 2019 opgenomen.
De gemeente heeft met 16.023 aandelen een 0,089% kapitaalsbelang (nominale waarde € 16.023).
Er werd jaarlijks dividend uitgekeerd, dit jaar voor het eerst niet meer.

Dar N.V.

Doel

Dar is een naamloze vennootschap (nv) en in eigendom van de zes gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen. De organisatie van Dar staat onder toezicht van de raad van commissarissen (RvC).
Naast afvalinzamelaar is Dar ook adviseur beheer openbare ruimte, gladheidsbestrijder, riool- en kolkenreiniger, ongedierte- en onkruidbestrijder en terrein- en straatreiniger.

Ontwikkelingen

In 2020 is het nieuwe strategisch plan Dar NV 2020-2024 vastgesteld. De gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2021 ook aandeelhouder van Dar.

Betrokkenen

De gemeenten Nijmegen, Beuningen, Druten, Heumen, Wijchen, Berg en Dal en Mook en Middelaar.

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang. De gemeente Nijmegen blijft met ruim 80% van de aandelen, de grootste aandeelhouder.

Financiële kengetallen Dar N.V.

	Bijdrage gemeente in 2019	Omvang belang gemeente per 01-01-2019	Omvang belang gemeente per 31-12-2019	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2019	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2019	Financieel resultaat 2019
Financieel belang	€ 1.669.000	€ 413.020	€ 432.128	€ 14.202.000	€ 12.425.000	€ 879.000

Op het moment van schrijven zijn de resultaten van 2020 nog niet beschikbaar en zijn derhalve de resultaten van 2019 opgenomen.
De gemeente heeft met 3.347 aandelen een 3,04% kapitaalsbelang (nominale waarde € 33.470).
In 2020 heeft de gemeente Druten een bedrag van € 40.854 aan dividend ontvangen (2019: € 34.726).

Beheermaatschappij De Waarden B.V. en Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V.

Doel

Doel van de CV is het uitvoeren van de grondexploitatie van het plangebied Druten Oost/Tichellande door middel van het verwerven van gronden, het bouw- en woonrijp maken van gronden, het (doen) realiseren en opleveren/overdragen van de daarmee samenhangende voorzieningen, het uitgeven van bouwrijpe kavels en gronden voor de realisatie van woningen, en voorts al datgene wat tot het voorgaande kan dienen, waaronder begrepen het aantrekken van financiële middelen en het in verband daarmede stellen van zekerheden, aangaan van borgtochten e.d. alles in de meest ruime zin.
De B.V. is opgericht om te fungeren als beherend vennoot in de C.V.

Ontwikkelingen

De gemeente Druten heeft een belang van 50% in de grondexploitatie betreffende Druten- Oost/Tichellande. Insteek is de geïnvesteerde bedragen in de periode 2013-2024 terug te verdienen. Met de vaststelling van de grex op 13 maart 2020 is de looptijd vastgesteld t/m 2023.

Betrokkenen

De gemeente Druten en Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V.

Bestuurlijk belang

Eén collegelid is voorzitter van de Stuurgroep Druten-Oost. De projectleider vanuit het team Gebiedsontwikkeling is lid van de stuurgroep.

Financiële kengetallen Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V.

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ -	€ 214.274	€ 246.908	€ 324.928	€ 3.016.991	€ 68.703

Mogelijke risico's

Doordat het bouw- en woonrijp maken van de fases 9 t/m 15 in Tichellande-Zuid is aanbesteed, liggen GWW-kosten daarvan vast. Ook de vraag naar en verkoop van nieuwbouwwoningen is onverminderd hoog, ondanks de huidige crisis. Zodoende zijn de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen afgebouwd.
Verder staat de gemeente bij de BNG voor € 6,5 miljoen garant (welke in 2019 is teruggebracht van € 11 miljoen naar € 6,5 miljoen) voor de geldleningen die de C.V. heeft aangetrokken. Mocht de gemeente hierop worden aangesproken door de BNG, dan draagt Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V. hieraan 50% bij. In 2021 wordt bezien of deze garantstelling (verder) kan worden afgebouwd.

Publiek Private Samenwerking (PPS)

De Waarden C.V. en B.V. kan tevens aangemerkt worden als een PPS (zie verder 2.7 paragraaf grondbeleid). Verder kent de gemeente Druten geen PPS-constructies.

Overige samenwerkingsverbanden (vereniging, stichting)

Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Anrhem Nijmegen Veluwe (RBT ANV)

Doel

Per 01-01-2019 is de naam van de werkmaatschappij van de stichting gewijzigd van Regionaal Bureau voor Toerisme Knooppunt Arnhem Nijmegen B.V. (RBTKAN) verandert in Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen B.V. (TVAN).
Onder de holding hangen twee werkmaatschappijen: Visit Arnhem-Nijmegen B.V. en Visit Veluwe B..V. Stichting Regionaal Bureau Toerisme Arnhem Nijmegen Veluwe (stichting RBT ANV) is 100% aandeelhouder van de holding. Wij subsidiëren de stichting met een bedrag per inwoner. De stichting zet de middelen door naar de BV.
De doelstelling van het TVAN is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling meer bezoekers te trekken die langer in de regio Arnhem Nijmegen verblijven en hier meer besteden, waardoor het toeristisch marktaandeel van de regio in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder, vergroot wordt.

Met marketing- en productontwikkeling wil TVAN de regio Arnhem – Nijmegen laten aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio moet een "must see & must do" bestemming worden voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers. Communicatie speelt hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol.

De GR heeft ten doel de financiële ondersteuning van de Stichting RBT ANV vanuit de deelnemende gemeenten en dient het gezamenlijk belang van het vergroten van het toeristisch marktaandeel. De subsidie aan RBT ANV wordt gebruikt om de gemeente Druten als onderdeel van de regio op toeristisch gebied te promoten (marketing). De financiering per gemeente gebeurt naar rato van het aantal inwoners.

Ontwikkelingen

De coronacrisis heeft in 2020 de toeristische sector keihard getroffen. Ook bij TVAN heeft corona grote gevolgen gehad voor de reguliere marketingactiviteiten. Door corona en de genomen overheidsmaatregelen kan er voor 2020 geen representatief resultaat worden gepresenteerd. In de loop van 2020 heeft TVAN ter ondersteuning van de toeristische sector een herstelcampagne toerisme gevoerd, gericht op de binnenlandse markt, passend binnen de coronamaatregelen. Op bestuurlijk niveau zijn we in goed overleg met TVAN over een hernieuwde opdrachtfomulering voor 2021 en verder, rekening houdend met de ontwikkelingen binnen de Groene Metropool en de "Ontspannen Regio".

Financiële kengetallen Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Anrhem Nijmegen Veluwe (RBT ANV)

	Bijdrage gemeente in 2020	Omvang belang gemeente per 01-01-2020	Omvang belang gemeente per 31-12-2020	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2020	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2020	Financieel resultaat 2020
Financieel belang	€ 26.884	€ -	€ -	€ 240.745	€ 35.858	€ -14.385

Gelders Genootschap (welstand)

Gelders Genootschap is een vereniging van 55 ledengemeenten. Namens de vereniging voert het bureau van het Gelders Genootschap de dagelijkse werkzaamheden uit. Vanaf de start in 1919 is de verenigingsgedachte altijd een katalysator geweest voor het gemeenschappelijk streven naar omgevingskwaliteit. Gemeenten onderschrijven als lid van de vereniging allemaal hetzelfde doel: het in stand houden en bevorderen van de schoonheid van stad en land. Bij deze ideële doelstelling past ook een non-profit opzet.

Via de jaarlijkse Algemene ledenvergadering (ALV) hebben de leden zeggenschap over de koers en financieel beleid van het Gelders Genootschap.

De ALV beslist ook over de samenstelling van het dagelijks bestuur. Dit bestaat in totaal uit 9 personen: wethouders en burgemeesters van de aangesloten ledengemeenten en verder een bestuurlijk voorzitter.

Financiële kengetallen Gelders Genootschap

	Bijdrage gemeente in 2019	Omvang belang gemeente per 01-01-2019	Omvang belang gemeente per 31-12-2019	Totaal Eigen vermogen per 31-12-2019	Totaal Vreemd vermogen per 31-12-2019	Financieel resultaat 2019
Financieel belang	€ 44.285	€ -	€ -	€ 3.700.309	€ 636.643	€ 225.231

Op het moment van schrijven zijn de resultaten van 2020 nog niet beschikbaar en zijn derhalve de resultaten van 2019 opgenomen.

2.3.7 Paragraaf Grondbeleid

Inleiding
Deze paragraaf geeft de gemeentelijke visie weer op de uitgangspunten en de uitvoering van het grondbeleid in relatie tot de programma's.

Strategisch kader
Op 16 februari 2012 heeft de raad de structuurvisie vastgesteld waarin tot uiting komt waar de gemeente in de komende tien jaar woningbouw en/of herstructurering wenst te plegen en voor welke doelgroepen. Ook de ontwikkelingen van de economie (van invloed op bedrijventerreinen, zoals Westerhout-Zuid) en het toerisme maken onderdeel uit van deze strategische visie. Grondbeleid is een van de instrumenten om deze projecten te realiseren.

Wettelijk kader
De Grondexploitatiewet is onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening (WRO). De WRO biedt gemeenten de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op gebiedsontwikkelingen via het privaatrechtelijk (de anterieure overeenkomst) en het publiekrechtelijk spoor (het exploitatieplan). In beide sporen kan de gemeente naast de eisen in het bestemmingsplan ook kwaliteitseisen stellen ten aanzien van de woningcategorieën (sociale huurwoningen, sociale koopwoningen en particulier opdrachtgeverschap) en eisen stellen ten aanzien van de uitvoering. De gemeente Druten gebruikt in de praktijk alleen anterieure overeenkomsten waarin de afspraken met initiatiefnemers worden vastgelegd. Mocht het nodig zijn, dan wordt ook het exploitatieplan ingezet. Begin 2019 heeft de gemeenteraad een Nota Bovenwijkse Voorzieningen vastgesteld. Deze nota gaat over het kostenverhaal bij aanleg van bovenwijkse openbare voorzieningen ten behoeve van bouwplannen. De nota geeft inzicht in de aan te leggen bovenwijkse voorzieningen en de bijdragen die bij bouwplannen worden gevraagd.
De Grondexploitatiewet is van toepassing op elk bouwplan dat middels een planologisch besluit (zoals een bestemmingsplan) mogelijk wordt gemaakt. Deze wet ziet toe op kostenverhaal en biedt mogelijkheden om locatie-eisen te stellen aan private ontwikkelaars.

Karakter gemeentelijk grondbeleid
Bij enkele projecten vervult de gemeente Druten een actieve rol, waarbij zelf gronden zijn aangekocht met als doel deze te exploiteren. Dat is bijvoorbeeld het geval bij Westerhout Zuid, Tabaksveld, Pas Afferden en Deest-Zuid. Daarnaast neemt de gemeente bij Druten-Oost/Tichellande deel aan een PPS-constructie (PPS = publiek private samenwerking). Gelet op de expertise in combinatie met de economische situatie past het de gemeente meer om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen derde partijen te faciliteren.

Uitgangspunten grondbeleid
Het gemeentelijke grondbeleid hanteert de volgende uitgangspunten:
1. De raad moet met regelmaat besluiten over vragen als:
   - Welke rol speelt het grondbeleid bij het verwezenlijken van de programma's?
   - Welke financiële risico's staan daar tegenover?
   - Hoe ervoor te zorgen dat het grondbeleid op een financieel evenwichtige manier wordt uitgevoerd?
2. Bij het te voeren grondbeleid dient te worden ingespeeld op kansen en bedreigingen vanuit de omgeving. Voor het grondbeleid zijn behalve het gemeentelijke beleid ook de Europese, landelijke, provinciale en plaatselijke (economische) ontwikkelingen relevant. De vraag naar en het aanbod van grond voor woningbouw of bedrijfsterreinen in de regio heeft invloed op het te voeren grondbeleid.
3. Een grondexploitatie wordt opgesteld om:
   - De financiële haalbaarheid van een project inzichtelijk te maken;
   - De financiële consequenties van keuzes binnen het ruimtelijke planproces in kaart te brengen;
   - Financiële transparantie ten behoeve van een doelgerichte en eenduidige communicatie over de financiële haalbaarheid te geven;
   - De kosten bij gebiedsontwikkeling te kunnen beheersen;
   - Zonder veel moeite de financiële gevolgen van risico's in beeld te brengen.
4. Voor de overschotten en tegenvallers bij de afsluiting van complexen is in principe de reserve grondbedrijf aangewezen. Jaarlijks beslist de raad bij het bestemmen van het saldo van de jaarrekening inzake de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve grondbedrijf.
5. De gewenste omvang en inzet van de reserve grondbedrijf komt afzonderlijk aan de orde bij de jaarlijkse herziening grondexploitaties, die onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Ontwikkelingen in wetgeving grondbeleid
De rijksoverheid is reeds jaren bezig met nieuwe wetgeving in het ruimtelijke domein, de Omgevingswet. De omgevingsvisie is een van de zes kerninstrumenten uit de Omgevingswet. Het betreft een integrale visie waarin de strategische hoofdbeleidskeuzen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn zijn opgenomen. Deze visie komt in de plaats van de eerdergenoemde structuurvisie 2012.

Parallel aan de Omgevingswet worden vier aanvullingswetten gemaakt (die uiteindelijk in de Omgevingswet opgaan), waaronder de Aanvullingswet grondeigendom. Deze wet raakt het grondbeleid met de daarbij behorende instrumenten.

Met de Aanvullingswet grondeigendom worden de regels in de Omgevingswet geïntegreerd en waar mogelijk geüniformeerd, zodat deze beter op elkaar zijn afgestemd en het gebruik daarvan inzichtelijker wordt. De instrumenten voor de regulering van grondeigendom, zoals onder andere onteigening en voorkeursrecht, zijn nu opgenomen in verschillende wetten. De samenhang daartussen is soms niet goed. De nieuwe regelgeving nodigt uit tot een meer samenhangende inzet van de verschillende instrumenten. Daarmee is de overheid beter in staat om met het te voeren grondbeleid in te spelen op de huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving. Verder wordt via de Aanvullingswet een aantal wijzigingen aangebracht in de bestaande regeling voor het kostenverhaal. Het doel van de wijzigingen is om het kostenverhaal te vereenvoudigen, te verbeteren en flexibeler te maken. De Aanvullingswet is vastgesteld op 14 maart 2020. De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende hoofdstukken, artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Effect Corona crisis op grondbeleid
Op dit moment is het moeilijk in te schatten wat het effect is. De invoering van de Omgevingswet is al verschoven naar 1 januari 2022. Daarnaast zal deze crisis naar verwachting effect hebben op de verkoopprijzen van het bedrijventerrein Westerhout Zuid. In de risicoparagraaf is hier al op geanticipeerd door rekening te houden met een lagere opbrengst. Het werkelijke effect zal nog in de toekomst moeten blijken.

Verwachte exploitatieresultaten
Met betrekking tot het verloop van de einduitkomsten op grond van de bijgestelde berekeningen is het volgende overzicht te geven:

Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond (x € 1.000)							
Nr	Complex	Totaal	2020	2021	2022	2023	2024
1	Westerhout Zuid	€ -1.841	€ -	€ -	€ -	€ -1.841	€ -
2	Druten De Smid	€ 3	€ 3	€ -	€ -	€ -	€ -
3	Deest-Zuid	€ -340	€ -	€ -	€ -340	€ -	€ -
4	Puiflijk Tabaksveld	€ -245	€ -	€ -245	€ -	€ -	€ -
5	Pas Afferden	€ -93	€ -	€ -93	€ -	€ -	€ -
6	Druten Oost	€ 419	€ -	€ -	€ -	€ 419	€ -
	Totaal	**€ -2.097**	**€ 3**	**€ -338**	**€ -340**	**€ -1.422**	**€ -**

Voor de verliesgevende voorzieningen is op de balans een bedrag opgenomen van € 2.518.646, dit verlies is al in een eerder stadium genomen.
Voor de onderbouwing van de geraamde winstneming wordt verwezen naar de MPG bijlage.

3. Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2020

Balans per 31 december 2020

ACTIVA	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 128.491		€ 141.338	
		€ 128.491		€ 141.338
Materiële vaste activa				
• Investeringen met economisch nut				
- Gronden uitgegeven in erfpacht	€ 34.033		€ 34.033	
- Investeringen met een economisch nut	€ 23.157.697		€ 23.789.532	
- Invest. met een ec.nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	€ 19.344.173		€ 19.704.659	
• Investeringen met maatschappelijk nut	€ 3.208.401		€ 3.002.536	
		€ 45.744.304		€ 46.530.760
Financiële vaste activa				
• Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 449.760		€ 1.358.999	
• Overige langlopende leningen u/g	€ 8.412.430		€ 8.999.006	
• Ov. uitzettingen met rentetypische looptijd ≥ 1jr	€ 1.075.422		€ 25.660	
		€ 9.937.612		€ 10.383.665
Totaal vaste activa		**€ 55.810.407**		**€ 57.055.763**
Vlottende activa				
Voorraden				
• Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	€ 3.809.611		€ 4.449.571	
		€ 3.809.611		€ 4.449.571
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < één jaar				
• Vorderingen op openbare lichamen	€ 4.510.855		€ 3.800.935	
• Overige vorderingen	€ 1.451.186		€ 1.803.045	
		€ 5.962.041		€ 5.603.980
Liquide middelen				
• Kassaldi	€ 1.519		€ 1.218	
• Bank- en girosaldi	€ 12.623		€ 60.578	
		€ 14.142		€ 61.796
Overlopende activa		€ 4.392.027		€ 1.469.434
Totaal vlottende activa		**€ 14.177.821**		**€ 11.584.781**
TOTAAL GENERAAL		**€ 69.988.228**		**€ 68.640.544**

Recht op verliescompensatie:	2020	2019
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	€ -	€ -

Balans per 31 december 2020

PASSIVA	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
• Algemene reserve	€ 10.257.603		€ 9.487.012	
• Bestemmingsreserves				
- Voor egalisatie van tarieven	€ 771.597		€ 686.901	
- Overige bestemmingsreserves	€ 5.795.691		€ 5.638.190	
• Nog te bestemmen resultaat	€ 914.105		€ 853.911	
		€ 17.738.996		€ 16.666.014
Voorzieningen				
• Voorziening t.b.v. verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.998.281		€ 2.960.663	
• Voorziening t.b.v. egalisatie van kosten	€ 607.481		€ 634.852	
		€ 3.605.762		€ 3.595.515
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar of langer				
• Onderhandse leningen				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 37.923.262		€ 34.452.024	
• Waarborgsommen	€ 14.512		€ 11.100	
		€ 37.937.774		€ 34.463.124
Totaal vaste passiva		**€ 59.282.532**		**€ 54.724.653**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < één jaar				
• Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	€ -		€ 7.000.000	
• Bank- en girosaldi	€ 420.729		€ 559.246	
• Overige schulden	€ 6.333.490		€ 4.519.212	
		€ 6.754.219		€ 12.078.459
Overlopende passiva		€ 3.951.477		€ 1.837.432
Totaal vlottende passiva		**€ 10.705.696**		**€ 13.915.890**
TOTAAL GENERAAL		**€ 69.988.228**		**€ 68.640.544**

Zakelijke zekerheidsstellingen en gewaarborgde geldleningen:	2020	2019
Garantstellingen inzake woningbouw	€ 51.007.984	€ 53.077.088
Garantstellingen instanties overige	€ 600.000	€ 6.093.915
Garantstellingen particulieren inzake NHG	€ 708.040	€ 1.035.667
Totaal	**€ 52.316.024**	**€ 60.206.670**

3.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

3.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020

(x €1.000)	Raming 2020 vóór wijziging			Raming 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
Omschrijving programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
0 Bestuur en ondersteuning	€ 712	€ 2.524	€ -1.812	€ 652	€ 3.131	€ -2.479	€ 694	€ 2.773	€ -2.080
1 Veiligheid	€ 7	€ 1.629	€ -1.622	€ 7	€ 1.694	€ -1.687	€ 4	€ 1.591	€ -1.587
2 Verkeer en vervoer	€ 93	€ 2.141	€ -2.048	€ 165	€ 2.254	€ -2.089	€ 257	€ 1.872	€ -1.615
3 Economie	€ 118	€ 508	€ -390	€ 118	€ 543	€ -425	€ 525	€ 431	€ 94
4 Onderwijs	€ 346	€ 1.900	€ -1.554	€ 364	€ 1.969	€ -1.605	€ 298	€ 1.816	€ -1.518
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 606	€ 3.527	€ -2.921	€ 457	€ 4.171	€ -3.714	€ 640	€ 3.969	€ -3.329
6 Sociaal domein	€ 4.086	€ 19.610	€ -15.524	€ 7.398	€ 23.689	€ -16.291	€ 7.830	€ 23.154	€ -15.324
7 Volksgezondheid en milieu	€ 3.991	€ 4.903	€ -912	€ 3.831	€ 5.239	€ -1.408	€ 3.850	€ 4.973	€ -1.123
8 Wonen en bouwen	€ 714	€ 1.318	€ -604	€ 1.539	€ 1.565	€ -26	€ 1.488	€ 1.757	€ -269
Subtotaal programma´s	**€ 10.673**	**€ 38.060**	**€ -27.387**	**€ 14.531**	**€ 44.255**	**€ -29.724**	**€ 15.586**	**€ 42.336**	**€ -26.751**
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen*:									
Lokale heffingen	€ 3.564	€ -	€ 3.564	€ 3.564	€ -	€ 3.564	€ 3.582	€ -	€ 3.582
Algemene uitkering	€ 28.891	€ -	€ 28.891	€ 29.716	€ -	€ 29.716	€ 29.786	€ -	€ 29.786
Dividend Programma 0	€ 37	€ -	€ 37	€ -	€ -	€ -	€ 12	€ -	€ 12
Gerealiseerde kosten overhead	€ 447	€ 5.671	€ -5.224	€ 610	€ 5.959	€ -5.349	€ 835	€ 6.395	€ -5.560
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**€ 32.939**	**€ 5.671**	**€ 27.268**	**€ 33.890**	**€ 5.959**	**€ 27.931**	**€ 34.215**	**€ 6.395**	**€ 27.820**
Saldo van baten en lasten	**€ 43.612**	**€ 43.731**	**€ -119**	**€ 48.421**	**€ 50.214**	**€ -1.793**	**€ 49.801**	**€ 48.731**	**€ 1.070**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:**									
0 Bestuur en ondersteuning	€ 228	€ -	€ 228	€ 3.147	€ 1.160	€ 1.987	€ 262	€ 24	€ 238
1 Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Verkeer en vervoer	€ 1.407	€ 1.423	€ -16	€ 1.557	€ 1.423	€ 134	€ 1.099	€ 1.370	€ -271
3 Economie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 2	€ -	€ 2	€ 2	€ -	€ 2	€ 2	€ -	€ 2
6 Sociaal domein	€ 8	€ -	€ 8	€ 327	€ 259	€ 68	€ 795	€ 771	€ 24
7 Volksgezondheid en milieu	€ 146	€ -	€ 146	€ 264	€ 141	€ 123	€ 153	€ 256	€ -103
8 Wonen en bouwen	€ 109	€ -	€ 109	€ 556	€ 161	€ 395	€ 115	€ 161	€ -46
Subtotaal mutaties reserves	**€ 1.900**	**€ 1.423**	**€ 477**	**€ 5.853**	**€ 3.144**	**€ 2.709**	**€ 2.426**	**€ 2.582**	**€ -156**
Resultaat	**€ 45.512**	**€ 45.154**	**€ 358**	**€ 54.274**	**€ 53.358**	**€ 916**	**€ 52.227**	**€ 51.313**	**€ 914**

* De algemene dekkingsmiddelen maken deel uit van programma 0. Ten behoeve van de presentatie zijn i.c. de algemene dekkingsmiddelen apart verantwoord.

** De mutaties in de reserves worden in paragraaf 3.3.3.5. nader toegelicht.

BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD JAARREKENING 2020 (x €1)

Taakvelden gemeente	Raming 2020 vóór wijziging			Raming 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
0. Bestuur en ondersteuning	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
0.1 Bestuur	-	1.161.052	-1.161.052	-	1.407.804	-1.407.804	6.505	1.471.880	-1.465.375
0.2 Burgerzaken	229.623	576.035	-346.412	170.623	542.235	-371.612	177.972	537.903	-359.931
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	12.432	212.489	-200.057	12.432	212.489	-200.057	14.163	206.593	-192.430
0.4 Overhead	447.366	5.671.143	-5.223.777	610.366	5.959.224	-5.348.858	834.891	6.393.970	-5.559.080
0.5 Treasury	482.152	52.134	430.018	445.415	-7.841	453.256	496.022	63.071	432.951
0.61 OZB Woningen	2.310.361	348.886	1.961.475	2.310.361	391.758	1.918.603	2.295.475	389.832	1.905.642
0.62 OZB Niet woningen	1.049.813	-	1.049.813	1.049.813	-	1.049.813	1.078.732	-	1.078.732
0.64 Belastingen overig	227.735	24.934	202.801	227.735	24.934	202.801	218.941	63.856	155.085
0.7 Algemene uitkering en ov. uitkeringen	28.891.274	-	28.891.274	29.715.724	-	29.715.724	29.786.402	-	29.786.402
0.8 Overige Baten en lasten (excl. mut. R&V)	-	148.665	-148.665	-	559.801	-559.801	284	38.240	-37.956
0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	2.866	-2.866
0.10 Mutaties reserves (zie verderop)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.11 Saldo na bestemming (zie verderop)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.297	1.092.877	-1.091.580	1.297	1.114.377	-1.113.080	2.002	1.086.131	-1.084.128
1.2 Openbare orde en veiligheid	5.228	536.231	-531.003	5.228	579.212	-573.984	1.610	505.476	-503.866
2. Verkeer en vervoer									
2.1 Verkeer en vervoer	92.834	2.140.060	-2.047.226	164.834	2.253.060	-2.088.226	257.376	1.871.393	-1.614.016
2.4 Economische havens en waterwegen	-	902	-902	-	902	-902	-	509	-509
3. Economie									
3.1 Economische ontwikkeling	-	225.417	-225.417	-	260.417	-260.417	300	218.815	-218.515
3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	96.637	159.578	-62.941	96.637	159.578	-62.941	505.937	120.728	385.209
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	15.382	14.442	940	15.382	14.442	940	13.104	14.515	-1.411
3.4 Economische promotie	6.349	108.442	-102.093	6.349	108.442	-102.093	6.063	76.968	-70.905
4. Onderwijs									
4.2 Onderwijshuisvesting	33.181	1.032.722	-999.541	33.181	1.037.722	-1.004.541	27.432	1.054.629	-1.027.197
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	313.198	866.965	-553.767	331.072	931.824	-600.752	270.345	761.258	-490.913
5. Sport, cultuur en recreatie									
5.1 Sportbeleid en activering	-	173.918	-173.918	19.088	260.444	-241.356	20.828	240.899	-220.071
5.2 Sportaccommodaties	434.785	957.473	-522.688	226.391	1.151.764	-925.373	361.486	1.148.438	-786.952
5.3 Cultuurpres.,-productie en -participatie	3.606	426.476	-422.870	20.724	469.747	-449.023	20.445	469.913	-449.469
5.5 Cultureel erfgoed	7.776	107.678	-99.902	7.776	155.718	-147.942	36.425	115.676	-79.251
5.6 Media	-	267.207	-267.207	-	267.207	-267.207	-	259.117	-259.117
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	159.940	1.594.200	-1.434.260	183.190	1.865.750	-1.682.560	200.785	1.734.772	-1.533.987
6. Sociaal domein									
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	77.171	1.468.217	-1.391.046	77.748	1.651.363	-1.573.615	71.494	1.481.509	-1.410.015
6.2 Wijkteams	-	1.114.067	-1.114.067	-	1.369.563	-1.369.563	-	1.094.597	-1.094.597
6.3 Inkomensregelingen	3.872.275	5.605.177	-1.732.902	7.190.564	8.606.845	-1.416.281	7.543.397	8.800.136	-1.256.739
6.4 Begeleide participatie	-	2.431.116	-2.431.116	-	2.390.116	-2.390.116	-	2.159.958	-2.159.958
6.5 Arbeidsparticipatie	-	636.299	-636.299	-	634.299	-634.299	-	588.828	-588.828
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	-	649.995	-649.995	-	655.995	-655.995	-	562.182	-562.182
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	136.500	3.686.809	-3.550.309	92.500	3.872.173	-3.779.673	114.777	3.831.461	-3.716.683
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	3.402.101	-3.402.101	37.176	3.725.271	-3.688.095	91.104	3.986.756	-3.895.652
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	113.197	-113.197	-	147.197	-147.197	9.182	111.403	-102.221
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	502.883	-502.883	-	636.334	-636.334	-	537.167	-537.167
7. Volksgezondheid en milieu									
7.1 Volksgezondheid	-	758.642	-758.642	-	777.787	-777.787	10.288	762.102	-751.814
7.2 Riolering	1.867.712	1.584.812	282.900	1.867.712	1.472.092	395.620	1.886.585	1.334.128	552.457
7.3 Afval	2.061.350	1.642.056	419.294	1.729.093	1.614.799	114.294	1.726.148	1.598.854	127.294
7.4 Milieubeheer	40.352	867.823	-827.471	200.144	1.324.329	-1.124.185	193.085	1.228.527	-1.035.443
7.5 Begraafplaatsen	21.947	50.059	-28.112	33.947	50.059	-16.112	33.862	49.404	-15.542
8. Wonen en bouwen									
8.1 Ruimtelijke ordening	75.000	322.306	-247.306	291.000	310.306	-19.306	359.558	319.784	39.773
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	147.997	281.885	-133.888	147.997	361.360	-213.363	106.322	619.016	-512.694
8.3 Wonen en bouwen	490.911	713.421	-222.510	1.099.911	893.671	206.240	1.021.822	818.015	203.807
SALDO REKENING VOOR BESTEMMING	**43.612.184**	**43.730.791**	**-118.607**	**48.421.410**	**50.214.569**	**-1.793.159**	**49.801.148**	**48.731.277**	**1.069.871**
0.10 Mutaties reserves taken 0-8	1.899.579	1.422.784	476.795	5.853.949	3.144.223	2.709.726	2.425.113	2.580.879	-155.766
0.11 SALDO REKENING NA BESTEMMING	**45.034.968**	**44.207.586**	**358.188**	**42.567.461**	**47.070.346**	**916.567**	**52.226.261**	**51.312.156**	**914.105**

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Waarderingsgrondslagen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De waarderingsgrondslagen zijn eveneens in lijn met het gestelde in de in 2020 geactualiseerde Financiële verordening gemeente Druten. Voor balansposten die voor de gemeente Druten niet van toepassing zijn, is nadere toelichting in dit hoofdstuk achterwege gelaten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van het jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke.

Vergelijkende cijfers
De vergelijkende cijfers van het voorgaand boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Balans

Activa

Immateriële vaste activa
Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en afwaarderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de geactiveerde kosten. Vanaf 2016 worden bijdragen in activa van derden ook hieronder gepresenteerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden ook als immateriële vaste activa gepresenteerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële- en immateriële Vaste activa
Algemeen
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

Bij de materiële vaste activa is onderscheid gemaakt naar investeringen met economisch nut, investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Afschrijving vindt plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar van gereedkomen van het vaste actief.

De gemeente heeft momenteel geen "nog niet in exploitatie genomen bouwgronden" (die vanaf 2017 opgenomen zijn onder de materiële vaste activa in plaats van voorraden).

In erfpacht uitgegeven gronden
Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs.
Op gronden wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige uitzettingen zijn, tenzij anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (krachtens artikel 1e BBV wanneer gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Voorraden
De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs en bijkomende kosten of lagere marktwaarde.
De grondexploitaties worden gewaardeerd overeenkomstig de cumulatieve bestedingen verminderd met de al ontvangen opbrengsten uit hoofde van verkopen en subsidies, dan wel lagere marktwaarde. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende jaar op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (indien geen sprake is van projectfinanciering).

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (2020: 2%).

Winstneming vindt plaats volgens de Percentage of Completion (POC)-methode. Dit is een methode om de verantwoording van de resultaten over de looptijd van de grondexploitatie naar rato van de verrichte prestaties te laten plaatsvinden. De winstneming in het boekjaar wordt berekend door het geprognosticeerde resultaat voor het gehele project per balansdatum te vermenigvuldigen met het voortgangspercentage van het project (gebaseerd op gerealiseerde kosten per balansdatum/begrote kosten project) en het reeds genomen resultaat per balansdatum daarop in mindering brengen. Indien aan de volgende vooraarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te mogen nemen:
● Het resultaat op de grondexploitatie kan op betrouwbare wijze worden ingeschat, en
● De grond (of deelperceel) moet zijn verkocht, en
● De kosten zijn gerealiseerd.

Het College hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:
● Het rentepercentage bedraagt 1,25%;
● De kostenindexatie bedraagt 2%;
● De opbrengstenindexatie bedraagt 0%;
● De woningbouwopgave in de periode 2019-2030 is 970 woningen. In 2019 en 2020 hebben we al zo'n 160 woningen gerealiseerd, dus blijft er voor 2021-2030 een opgave van 810 woningen over.

Ten aanzien van de geraamde kosten heeft het College de volgende uitgangspunten gehanteerd:
● De grondprijzen worden jaarlijks door aan de raad aangeboden en door de raad vastgesteld conform de systematiek en uitgangspunten van de begroting. (bijv. indexering);

Ten aanzien van de geraamde gerealiseerde opbrengsten heeft het College de volgende uitgangspunten gehanteerd:
● Vaste prijzen conform de vastgestelde Tarieven grondprijzen en marktconforme prijzen gebaseerd op een normatieve residuele methode.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < één jaar
Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa.
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva
Tenzij anders weergegeven, worden de passiva gewaardeerd op het nominale bedrag, verminderd met eventuele aflossingen.

Voorzieningen
De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.
De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Continuïteit

COVID-19 (Corona) virus
De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2020 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de gemeente. Echter in de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van het COVID-19 virus. Medio februari 2020 is dit virus in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen en beheerst tot op vandaag de dag nog ons dagelijks leven.

Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet medio maart 2020 maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot in ieder geval 21 april 2021. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in zowel binnenland als het buitenland. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien.

Ook voor de gemeente Druten heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, directe organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden. Deze organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden bestaan uit:
● Alle medewerkers werken zoveel als mogelijk vanuit huis en zijn voor onderlinge afstemming aangewezen op telefonie of digitale oplossingen;
● De gemeente heeft gedurende 2020 inwoners en bedrijven binnen de gemeente die in (financiële) moeilijkheden zijn gekomen ondersteund en onderzoekt welke ondersteuning in de nabije toekomst nog nodig is. Dit heeft impact op onze werkzaamheden die we op dit moment nog niet volledig kunnen overzien.

Naast de bovenstaande organisatorische gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor onze gemeente. Vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor onze gemeente, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:
● Doorschuiven van diverse beleidsactiviteiten, waardoor zaken later gerealiseerd worden dan gedacht;
● Inkomstenderving van gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen, is het weerstandsvermogen van die partijen voldoende dit te kunnen opvangen;
● Landelijk ingestelde regelingen zoals de "Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers" of een toename aan zelfstandigen die een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen;
● Er wordt opnieuw een economische recessie verwacht. Dit zal leiden tot een grotere werkloosheid die zich door kan vertalen naar een groter beroep op bijstand. Normaliter worden gemeenten hiervoor zo nodig gecompenseerd door het Rijk (t-2) al dan niet met maatwerk (voorfinanciering o.i.d.). Een economische recessie kan daarnaast impact hebben op bijvoorbeeld onze grondexploitaties als gevolg van vertraging in de uitgifte;
● Het kabinet blijft in overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over de mogelijkheid om (voorlopige) lokale aanslagen aan ondernemers stop te zetten en al opgelegde aanslagen aan bedrijven in te trekken. Het gaat hierbij in het bijzonder om de toeristenbelasting.

De uiteindelijke financiële impact van bovenstaande zaken is op dit moment niet redelijkerwijs in te schatten.

Wij verwachten qua liquiditeit geen problemen omdat wij zonder problemen bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten geld kunnen lenen. Gezien de huidige situatie op de geld- en kapitaalmarkt zijn daar zelfs negatieve rentekosten aan verbonden.

Het gemeentebestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsactiviteiten.

3.3.2. Toelichting op de balans

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

ACTIVA

Vaste activa

Voor een overzicht van de beschikbaar gestelde kredieten, investeringen en de restantkredieten wordt verwezen naar de bijlage restantkredieten. Voor een overzicht van de vaste activa wordt verwezen naar het overzicht geactiveerde kapitaaluitgaven in het bijlagenboek.

De afschrijvingen voor riolering en afvalverwerking en -verwijdering (gekoppeld aan heffingen met 100% kostendekkendheid) worden annuïtair afgeschreven, evenals investeringen in automatisering tot en met 2012. De overige investeringen worden lineair afgeschreven.

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2020	2019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 128.491	€ 141.338
Totaal	**€ 128.491**	**€ 141.338**

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 141.338	€ -	€ -	€ 12.847	€ -	€ -	€ 128.491
Totaal	**€ 141.338**	**€ -**	**€ -**	**€ 12.847**	**€ -**	**€ -**	**€ 128.491**

Het gehanteerde afschrijvingspercentage bedraagt 2% per jaar.

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2020	2019
In erfpacht uitgegeven gronden	€ 34.033	€ 34.033
Investeringen met een economisch nut	€ 23.157.697	€ 23.789.532
Investeringen met ec.nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 19.344.173	€ 19.704.659
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	€ 3.208.401	€ 3.002.536
Totaal	**€ 45.744.304**	**€ 46.530.760**

Investeringen met een economisch nut

Deze kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2020	2019
Gronden en terreinen	€ 539.141	€ 538.976
Bedrijfsgebouwen	€ 2.653.380	€ 2.807.911
Machines, apparaten en installaties	€ 173.402	€ 212.719
Overige materiële vaste activa	€ 19.791.774	€ 20.229.926
Totaal	**€ 23.157.697**	**€ 23.789.532**

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	€ 538.976	€ 165	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 539.141
Bedrijfsgebouwen	€ 2.807.911	€ 94.804	€ -	€ 249.335	€ -	€ -	€ 2.653.380
Machines, apparaten en installaties	€ 212.719	€ -	€ -	€ 39.317	€ -	€ -	€ 173.402
Overige materiële vaste activa	€ 20.229.926	€ 646.704	€ 92.413	€ 992.443	€ -	€ -	€ 19.791.774
Totaal	**€ 23.789.532**	**€ 741.673**	**€ 92.413**	**€ 1.281.095**	**€ -**	**€ -**	**€ 23.157.697**

De gehanteerde afschrijvingspercentage bedragen per jaar:

Gronden en terreinen	0%
Bedrijfsgebouwen	2,5% - 6,67%
Machines, apparaten en installaties	10% - 20%
Overige materiële vaste activa	1,67% - 14,28%

*Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven***

Deze kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	2020	2019
Gronden en terreinen	€ 369.710	€ 369.710
Bedrijfsgebouwen	€ 47.410	€ 51.407
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 18.302.216	€ 18.593.922
Overige materiële vaste activa	€ 624.837	€ 754.405
Totaal	**€ 19.344.173**	**€ 19.769.444**

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	€ 369.710	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 369.710
Bedrijfsgebouwen	€ 51.407	€ -	€ -	€ 3.997	€ -	€ -	€ 47.410
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 18.593.923	€ 208.466	€ -	€ 500.173	€ -	€ -	€ 18.302.216
Overige materiële vaste activa	€ 689.620	€ -	€ -	€ 64.784	€ -	€ -	€ 624.837
Totaal	**€ 19.704.660**	**€ 208.466**	**€ -**	**€ 568.954**	**€ -**	**€ -**	**€ 19.344.173**

** Tot en met 2014 werden deze posten gepresenteerd onder de investeringen met economisch nut. Het BBV schrijft echter voor dat investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven apart gepresenteerd moeten worden. Het betreft de investeringen in rioleringen en afvalverwijdering.

De gehanteerde afschrijvingspercentage bedragen per jaar:

Gronden en terreinen	0%
Bedrijfsgebouwen	3,33%
Machines, apparaten en installaties	2,5% - 6,67%
Overige materiële vaste activa	6,67%

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Voorheen was het toegestaan om deze activa rechtstreeks ten laste van de exploitatie te brengen en/of om resultaatafhankelijk (versneld) af te schrijven. Vanaf boekjaar 2017 niet meer. Conform artikel 35c worden deze activa nog wel apart verantwoord op de balans.

Deze kunnen als volgt worden onderverdeeld:	2020	2019
Investeringen vanaf boekjaar 2017 (verplicht activeren en afschrijven)	€ 3.208.401	€ 3.002.536
Totaal	**€ 3.208.401**	**€ 3.002.536**

De gedane investeringen betreffen allemaal investeringen in de subcategorie "grond- weg & waterbouwkundige werken met maatschappelijk nut". Vanaf boekjaar 2018 wordt ook voor de activa met maatschappelijk nut een verloopoverzicht gegeven.

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investering	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Inv. Loc. Raadhuistraat (NJN18)	€ 37.652	€ -	€ -	€ 5.000	€ -	€ -	€ 32.652
Wandel/fietsverb. Tichellande	€ 950	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 950
Veerdam	€ 62.161	€ 23.230	€ -	€ 5.000	€ -	€ -	€ 80.391
Scharenburg (rehab verharding)	€ 672.291	€ 243.422	€ -	€ 52.582	€ -	€ -	€ 863.131
Rondweg Deest (bijdrage nieuwe rotonde)	€ 340.000	€ -	€ -	€ 25.000	€ -	€ -	€ 315.000
Herinrichting Klapstraat	€ 175.752	€ 12.829	€ -	€ 12.500			€ 176.081
Herinrichting Rijdt Horssen	€ 1.813	€ -	€ -	€ 1.813	€ -	€ -	€ -
Terreininrichting MFA de Doorkijk	€ 202.981	€ -	€ -	€ 12.561	€ -	€ -	€ 190.420
Herinrichting Hogestraat Druten	€ 1.236.356	€ 12.055	€ -	€ 76.250	€ -	€ -	€ 1.172.161
Aanleg fiets-/voetpad Kerkstraat Druten	€ 125.547-	€ 4.425	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 121.122-
Reconstructie rijbaan Waalbanddijk	€ 60.325	€ -	€ -	€ 3.175	€ -	€ -	€ 57.150
Vervangen brugdekken	€ 111.435	€ -	€ -	€ 5.959	€ -	€ -	€ 105.476
Uitbreiding fietsstalling buswisselstation	€ 12.092	€ 3.450	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 5.542
Bermverharding buitengebied	€ 214.275	€ -	€ -	€ 23.928	€ -	€ -	€ 190.347
Herontwikkeling Vlakkers	€ -	€ 140.222	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 140.222
Totaal	**€ 3.002.536**	**€ 439.633**	**€ -**	**€ 233.768**	**€ -**	**€ -**	**€ 3.208.401**

De gehanteerde afschrijvingspercentages bedragen tussen de 5% en 10% per jaar.

Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2020	2019
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 449.760	€ 1.358.999
Overige langlopende leningen	€ 8.412.430	€ 8.999.006
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 1.075.422	€ 25.660
Totaal	**€ 9.937.612**	**€ 10.383.665**

Verloopoverzicht:	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen	Presentatie	Aflossingen / Afschrijvingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 1.358.999	€ 140.525	€ 1.049.763-	€ -	€ -	€ 449.760
Overige langlopende leningen	€ 8.999.006	€ 536.246	€ -	€ 1.122.821	€ -	€ 8.412.430
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 25.660	€ -	€ 1.049.763	€ -	€ -	€ 1.075.422
Totaal	**€ 10.383.665**	**€ 676.771**	**€ -**	**€ 1.122.821**	**€ -**	**€ 9.937.612**

Vlottende activa

Voorraden

De post voorraden wordt onderscheiden in:

	2020	2019
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 3.809.611	€ 4.449.571
Totaal	**€ 3.809.611**	**€ 4.449.571**

Bouwgronden in exploitatie

De gepresenteerde boekwaarden zijn waarden inclusief de opgenomen verliesvoorzieningen.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden gegeven:

	Balanswaarde 1-1-2020	Van gronden in voorraad	Investering	Inkomsten / desinvestering	Winstuitname / dekking verlies	Mutatie voorz. verliesgevend complex	Balanswaarde 31-12-2020
Gronden met PPS constructie / exploitatieovereenkomst							
Deest Zuid (1)	€ 294.011	€ -	€ 8.446	€ 127.394	€ -	€ 53.830	€ 121.233
Gronden in eigen ontwikkeling							
Westerhout-Zuid (2)	€ 4.147.082	€ -	€ 28.851	€ 498.250	€ -	€ 7.690-	€ 3.685.374
Puiflijk Tabaksveld (3)	€ 20.339	€ -	€ 140.765	€ 233.889	€ -	€ 142.724-	€ 69.939
Afferden Pas (4)	€ 211.124-	€ -	€ 96.266	€ -	€ -	€ 47.923-	€ 66.935-
	€ 3.956.297	€ -	€ 265.882	€ 732.139	€ -	€ 198.337-	€ 3.688.378
Gronden met een exploitatieberekening / financiële verkenning							
Druten Smid (5)	€ 199.263	€ -	€ 4.441	€ 338.860	€ 3.111-	€ 132.045-	€ -
Totaal	**€ 4.449.571**	**€ -**	**€ 278.769**	**€ 1.198.393**	**€ 3.111-**	**€ 276.552-**	**€ 3.809.611**

(1) De investeringen van het complex Deest Zuid bestaat voornamelijk uit rente. Ook is de 5e termijn van de exploitatiebijdrage ontvangen. De verliesvoorziening is met € 53.830 verhoogd en bedraagt per 31-12-2020: € 340.068.

(2) De in 2020 gemaakte kosten voor het complex Westerhout-Zuid betreffen voornamelijk het bouw-en woonrijk maken van enkele percelen. Daarnaast zijn er drie percelen verkocht. De verliesvoorziening is met € 7.690 verlaagd en bedraagt per 31-12-2020: € 1.840.841.

(3) De investeringen van het complex Tabaksveld bestaan voornamelijk uit kosten woonrijp maken, rente en de doorbelasting ambtelijke uren. Tevens is er een kavel verkocht en is er een bijdrage in de kosten van een derde ontvangen. De verliesvoorziening van dit complex is met € 142.224 verlaagd en bedraagt per 31-12-2020: € 245.364.

(4) De investeringen van het complex Pas bestaat voornamelijk uit kosten bouw- en woonrijp maken en de doorbelasting van ambtelijke uren. De verliesvoorziening van dit complex is met € 47.923 verlaagd en bedraagt per 31-12-2020: € 92.872.

(5) De investeringen van het complex Smid bestaan voornamelijk uit rente. Tevens zijn de bijdrage van P.N.O. Pactum en het laatste deel van de subsidie van de Provincie Gelderland ontnvangen. Het complex is afgerond waardoor de verliesvoorziening geheel is vrijgevallen.

Overzicht verloop boekwaarde verliesgevende projecten en bijbehorende verliesvoorzieningen:

	Boekwaarde 31-12-2020 excl. voorz.	Verliesvoor-ziening per 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2020 incl. voorz.	Boekwaarde 31-12-2019 excl. voorz.	Verliesvoor-ziening per 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019 incl. voorz.
Deest Zuid	€ 461.303	€ -340.069	€ 121.234	€ 580.250	€ -286.238	€ 294.012
Westerhout Zuid	€ 5.526.210	€ -1.840.837	€ 3.685.373	€ 5.995.609	€ -1.848.531	€ 4.147.078
Puiflijk Tabaksveld	€ 314.804	€ -244.865	€ 69.939	€ 407.928	€ -387.588	€ 20.340
Affferden Pas	€ 25.938	€ -92.873	€ -66.935	€ -70.328	€ -140.795	€ -211.123
Druten Smid	€ -	€ -	€ -	€ 331.308	€ -132.045	€ 199.263
Totaal	**€ 6.328.255**	**€ -2.518.644**	**€ 3.809.611**	**€ 7.244.767**	**€ -2.795.197**	**€ 4.449.570**

- Voor een overzicht van grondaankopen en verkopen wordt verwezen naar de bijlagen in het bijlageboek.
- Voor een nadere toelichting op het grondbedrijf wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en het raadsvoorstel bij deze jaarrekening.
- De grondexploitatieberekeningen en de herziening daarvan zijn terug te vinden bij het overzicht projecten grondbedrijf, opgenomen in de bijlage bij deze jaarstukken.

Van de nog te maken kosten en opbrengsten per grondexploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Nog te maken kosten	Geraamde opbrengsten	Nominale eindwaarde	Contante eindwaarde
Gronden met PPS constructie / exploitatieovereenkomst					
Deest Zuid (1)	€ 461.303	€ 49.505	€ 170.740	€ 340.068	€ 330.091
Gronden in eigen ontwikkeling					
Westerhout-Zuid (2)	€ 5.526.210	€ 280.076	€ 3.965.445	€ 1.840.841	€ 1.840.841
Puiflijk Tabaksveld (3)	€ 314.804	€ 38.867	€ 108.807	€ 244.864	€ 241.245
Afferden Pas (4)	€ 25.938	€ 68.432	€ 1.498	€ 92.872	€ 90.147
	€ 5.866.952	€ 387.375	€ 4.075.750	€ 2.178.577	€ 2.172.234
Gronden met een exploitatieberekening / financiële verkenning					
Druten Smid (5)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ 6.328.255**	**€ 436.880**	**€ 4.246.490**	**€ 2.518.645**	**€ 2.502.325**

De nominale eindwaarde (€2.518.645) is voorzien in de waardering van de balanswaarde ultimo 2020.
Voor een nadere toelichting op de gehanteerde berekeningswijze wordt verwezen naar de bijlage "Overzicht projecten grondbedrijf" (MPG).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2020	Gecorrigeerd saldo 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	€ 4.510.855	€ -	€ 4.510.855	€ 3.800.935
Overige vorderingen	€ 1.794.719	€ 343.533	€ 1.451.186	€ 1.803.045
Totaal	**€ 6.305.574**	**€ 343.533**	**€ 5.962.041**	**€ 5.603.980**

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen kan als volgt worden onderscheiden:	2020	2019
Te vorderen compensabele BTW	€ 4.620.401	€ 3.991.026
Te vorderen BTW algemene dienst	€ 115.674-	€ 190.091-
Te vorderen vennootschapsbelasting	€ 6.128	€ -
Totaal	**€ 4.510.855**	**€ 3.800.935**

De post uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < één jaar kan als volgt worden onderscheiden:	2020	2019
Schatkistbankierrekening	**€ -**	**€ -**

Schatkistbankieren

De gemeente Druten heeft bij haar bank een drempelbedrag van € 250.000 ingesteld. Alle liquide middelen boven dit bedrag worden (automatisch) afgeroomd naar een schatkistbankierrekening.

	1ste kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Begin kwartaal	€ 559.133-	€ 254.457	€ 249.549	€ 671.189-
Einde kwartaal	€ 254.457	€ 249.549	€ 671.189-	€ 420.729-
Gemiddeld buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€ 152.338-	€ 252.003	€ 210.820-	€ 545.959-
Drempelbedrag	€ 327.091	€ 327.091	€ 327.091	€ 327.091
Ruimte onder drempelbedrag	**€ 479.429**	**€ 75.088**	**€ 537.911**	**€ 873.050**

De berekening van het drempelbedrag is als volgt:

Begrotingstotaal	€ 43.612.184
Drempelbedrag (0,75%)	€ 327.091

Overige vorderingen

De post overige vorderingen kan als volgt worden onderscheiden:	2020	2019
Debiteuren sociale zaken	€ 855.756	€ 787.589
Debiteuren	€ 837.423	€ 1.119.814
Belastingdebiteuren	€ 101.540	€ 98.291
Voorziening dubieuze debiteuren	€ 343.533-	€ 202.648-
Totaal	**€ 1.451.186**	**€ 1.803.045**

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:
(negatieve banksaldi zijn verantwoord onder de passiva)

	2020	2019
Rabobank Midden Maas en Waal	€ 11.528	€ 49
Kas bevolking	€ 1.200	€ 1.200
ABN-Amro bank	€ 1.095	€ 60.529
Kas financiën	€ 144	€ 343
Kas zwembad	€ 175	€ 175
Kruisposten	€ -	€ 500-
Totaal	**€ 14.142**	**€ 61.796**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

	2020	2019
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen		
Nog te ontvangen bedragen*	€ 448.392	€ 187.502
Transitoria toekomstige periode**	€ 3.943.634	€ 1.281.932
Totaal	**€ 4.392.026**	**€ 1.469.434**

* De nog te ontvangen bedragen betreffen o.a. € 201.500 terug te ontvangen MGR bijdrage, € 85.300 Aanslagrun Diftar 2020, € 71.100 DRAN 2020.

** Betreffen facturen die betaald of ontvangen worden in een andere periode dan waar de kosten of opbrengsten betrekking op hebben. Een groot gedeelte van het saldo betreft het voorschot 1e kwartaal 2021 van de WDW ad € 3.095.580

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2020	2019
Algemene reserve	€ 10.257.603	€ 9.487.012
Bestemmingsreserves:		
● Voor egalisatie van tarieven	€ 771.597	€ 686.901
● Overige bestemmingsreserves	€ 5.795.691	€ 5.638.190
	€ 6.567.288	€ 6.325.091
Resultaat na bestemming	€ 914.105	€ 853.911
Totaal	**€ 17.738.996**	**€ 16.666.013**

Verloopoverzicht:	Saldo 01-01-2020	Wijziging rubricering	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2019	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve							
Algemene reserve	€ 8.164.716	€ -	€ 28.447	€ -	€ 853.911	€ -	€ 9.047.074
Reserve grondbedrijf	€ 1.322.296	€ -	€ 3.110	€ 114.877	€ -	€ -	€ 1.210.529
	€ 9.487.012	€ -	€ 31.557	€ 114.877	€ 853.911	€ -	€ 10.257.603
Bestemmingsreserves:							
Voor egalisatie van tarieven:							
Reserve egalisatie afvalstoffenheffing	€ 142.800	€ -	€ -	€ 142.800	€ -	€ -	€ -
Reserve egalisatie riolering	€ 544.101	€ -	€ 227.496	€ -	€ -	€ -	€ 771.597
	€ 686.901	€ -	€ 227.496	€ 142.800	€ -	€ -	€ 771.597
Overige bestemmingsreserves:							
Reserve stadsuitleg	€ 402.589	€ -	€ 161.000	€ -	€ -	€ -	€ 563.589
Reserve Legaat van Cooth	€ 293.264	€ -	€ -	€ 9.000	€ -	€ -	€ 284.264
Reserve winstuitkering NUON	€ 689.115	€ -	€ -	€ 170.666	€ -	€ -	€ 518.449
Reserve onderhoud kunst en verv. kunst OR	€ 19.775	€ -	€ -	€ 2.265	€ -	€ -	€ 17.510
Reserve onderhoud wegen	€ 1.364.832	€ -	€ 1.333.562	€ 1.098.719	€ -	€ -	€ 1.599.675
Reserve vervanging openbare verlichting	€ 647.544	€ -	€ 36.213	€ -	€ -	€ -	€ 683.757
Reserve kwelbeheersingssysteem	€ 665.635	€ -	€ -	€ 10.050	€ -	€ -	€ 655.585
Reserve assurantie	€ 106.212	€ -	€ 23.627	€ 33.998	€ -	€ -	€ 95.841
Reserve sociaal domein	€ 750.000	€ -	€ 625.534	€ 625.534	€ -	€ -	€ 750.000
Reserve conversie aandelen Vitens	€ 450.100	€ -	€ -	€ 48.000	€ -	€ -	€ 402.100
Reserve uitstroombeleid	€ 249.124	€ -	€ 145.000	€ 169.203	€ -	€ -	€ 224.921
	€ 5.638.190	€ -	€ 2.324.936	€ 2.167.435	€ -	€ -	€ 5.795.691
Totaal	**€ 15.812.102**	**€ -**	**€ 2.583.989**	**€ 2.425.112**	**€ 853.911**	**€ -**	**€ 16.824.891**

Voor de voorgestelde mutaties in de reserves in 2020 wordt verwezen naar de resultaatbestemming.
Voor meer informatie over de aard en reden van iedere reserve wordt verwezen naar de bijlage reserves en voorzieningen 2020

Voorzieningen

De in de balans opgenomen Voorzieningen bestaat uit de volgende posten:

	2020	2019
Voorziening t.b.v. verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.998.281	€ 2.960.663
Voorziening t.b.v. egalisatie van kosten	€ 607.481	€ 634.852
Totaal	**€ 3.605.762**	**€ 3.595.515**

Verloopoverzicht:	Saldo 01-01-2020	Wijziging rubricering	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2020
Voorziening t.b.v. verplichtingen, verliezen en risico's						
Voorziening pensioenen wethouders	€ 2.960.663	€ -	€ 149.378	€ -	€ 111.760	€ 2.998.281
	€ 2.960.663	€ -	€ 149.378	€ -	€ 111.760	€ 2.998.281
Voorziening t.b.v. egalisatie van kosten						
Voorziening openbare gebouwen	€ 216.058	€ -	€ 98.295	€ -	€ 171.387	€ 142.966
Voorziening onderhoud Uivermeertjes	€ 418.794	€ -	€ -	€ -	€ 17.098	€ 401.696
Voorziening gymmaterialen	€ -	€ -	€ 80.104	€ -	€ 17.285	€ 62.819
	€ 634.852	€ -	€ 178.399	€ -	€ 205.770	€ 607.481
Totaal	**€ 3.595.515**	**€ -**	**€ 327.777**	**€ -**	**€ 317.530**	**€ 3.605.762**

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorziening zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.
Voor meer informatie over de aard en reden van iedere reserve en voorziening wordt verwezen naar de bijlage reserves en voorzieningen 2020.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2020	2019
Onderhandse leningen:		
● Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 37.923.262	€ 34.452.024
	€ 37.923.262	€ 34.452.024
Waarborgsommen	€ 14.512	€ 11.100
Totaal	**€ 37.937.774**	**€ 34.463.124**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020.

Kredietverstrekker	Lening-nummer	Oorspronkelijk bedrag	Restantbedrag 1-1-2020	Opgenomen in 2020	Aflossing 2020	Restantbedrag 31-12-2020	Aflossings-verplichting 2021
Bank Nederlandse Gemeenten	40.93399	€ 3.630.242	€ 363.024	€ -	€ 181.512	€ 181.512	€ 181.512
Bank Nederlandse Gemeenten	40.94372	€ 4.000.000	€ 600.000	€ -	€ 200.000	€ 400.000	€ 200.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.96708	€ 4.945.000	€ 989.000	€ -	€ 247.250	€ 741.750	€ 247.250
Bank Nederlandse Gemeenten	40.105549	€ 10.000.000	€ 1.000.000	€ -	€ 1.000.000	€ -	€ -
Bank Nederlandse Gemeenten	40.107083	€ 6.000.000	€ 1.800.000	€ -	€ 600.000	€ 1.200.000	€ 600.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.108603	€ 9.000.000	€ 3.600.000	€ -	€ 900.000	€ 2.700.000	€ 900.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.109246	€ 6.000.000	€ 3.000.000	€ -	€ 600.000	€ 2.400.000	€ 600.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.110092	€ 5.000.000	€ 3.000.000	€ -	€ 500.000	€ 2.500.000	€ 500.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.111588	€ 4.000.000	€ 800.000	€ -	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.111599	€ 6.000.000	€ 4.800.000	€ -	€ 600.000	€ 4.200.000	€ 600.000
Nederlandse Waterschapsbank	1-24758	€ 10.000.000	€ 4.000.000	€ -	€ 500.000	€ 3.500.000	€ 500.000
Nederlandse Waterschapsbank	1-28480	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ -	€ 500.000	€ 2.000.000	€ 500.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.113649	€ 10.500.000	€ -	€ 10.500.000	€ -	€ 10.500.000	€ 700.000
Bank Nederlandse Gemeenten	40.112593	€ 8.000.000	€ 8.000.000	€ -	€ 800.000	€ 7.200.000	€ 800.000
Totaal		**€ 92.075.242**	**€ 34.452.024**	**€ 10.500.000**	**€ 7.028.762**	**€ 37.923.262**	**€ 6.728.762**

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 527.519 (2019: € 669.154).
Voor een uitgebreider overzicht van de langlopende leningen verwijzen wij naar de bijlage langlopende leningen in het bijlageboek.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2020	2019
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < één jaar	€ 6.754.219	€ 12.084.496
Overlopende passiva	€ 3.951.477	€ 1.831.394
Totaal	**€ 10.705.696**	**€ 13.915.890**

Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	€ -	€ 7.000.000
Bank- en girosaldi	€ 420.729	€ 559.246
Overige schulden	€ 6.333.490	€ 4.525.250
Totaal	**€ 6.754.219**	**€ 12.084.496**

Overige schulden

De overige schulden bestaan uit:

	2020	2019
Crediteuren	€ 5.848.036	€ 4.015.164
Nog niet vervallen rente langlopende leningen*	€ 314.276	€ 393.523
Af te dragen loonheffing **	€ 156.953	€ 110.525
Netto salarissen	€ 10.522	€ -
Af te dragen premies pensioen/sociale lasten	€ 3.703	€ 6.038
Totaal	**€ 6.333.490**	**€ 4.525.250**

* Betreft een overlopende post m.b.t. de transitorische rente van de opgenomen langlopende leningen.
** Betreft de aangiften loonheffing december van o.a. de sociale zaken cliënten en de WKR-afdracht.

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	€ 1.681.010	€ 1.628.970
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	€ 2.269.898	€ 201.039
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	€ 569	€ 1.385
Totaal	**€ 3.951.477**	**€ 1.831.394**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2020	2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.		
Nog te betalen bedragen	€ 1.318.759	€ 1.072.664
Transitoria vorige perioden*	€ 305.280	€ 506.554
Betalingen SoZa	€ 51.799	€ 9.976
Verplichtingen monumentensubsidies	€ 5.172	€ 39.776
Totaal	€ 1.681.010	€ 1.628.970
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.		
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 167.203	€ 151.327
Gemeentelijke monumenten provincie	€ -	€ 3.941
Instandhouding Monumenten rijk	€ -	€ 2.197
TOZO	€ 1.977.976	€ -
Reductie energiegebruik	€ 13.583	€ -
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	€ 6.436	€ -
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	€ 104.700	€ -
Specifieke uitkering stimulering sport	€ -	€ 43.574
Totaal	€ 2.269.898	€ 201.039
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.		
Vooruitontvangen bedragen	€ 569	€ 1.385
Totaal		

* Betreffen facturen die betaald of ontvangen worden in een andere periode dan waar de kosten of opbrengsten betrekking op hebben.

Voorschotbedragen van overheidslichamen

Verloopoverzicht:	Saldo 01-01-2020	Wijziging rubricering	Toevoeging	Besteding / terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2020
Het Rijk					
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 151.327	€ -	€ 302.368	€ 286.492	€ 167.203
Instandhouding Monumenten rijk	€ 2.197	€ -	€ -	€ 2.197	€ -
TOZO	€ -	€ -	€ 3.430.017	€ 1.452.041	€ 1.977.976
Reductie energiegebruik	€ -	€ -	€ 131.458	€ 117.875	€ 13.583
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	€ -	€ -	€ 6.436	€ -	€ 6.436
Stimulering verkeersveilighedsmaatregelen	€ -	€ -	€ 104.700	€ -	€ 104.700
Stimulering sport	€ 43.574	€ -	€ 56.692	€ 100.266	€ -
	€ 197.098	€ -	€ 4.031.671	€ 1.958.871	€ 2.165.198
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Gemeentelijke monumenten provincie	€ 3.941	€ -	€ -	€ 3.941	€ -
	€ 3.941	€ -	€ -	€ 3.941	€ -
Totaal	**€ 201.039**	**€ -**	**€ 4.031.671**	**€ 1.962.812**	**€ 2.165.198**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In de balans zijn niet opgenomen de op grond van beschikkingen, overeenkomsten(huur/lease), toezeggingen etc. te baseren toekomstige vorderingen en/of schulden.

Er zijn geen voorzieningen getroffen voor toekomstige verplichtingen betreffende vakantietoelagen, verlof, wachtgelden en dergelijke.

Zakelijke zekerheidsstellingen en gewaarborgde geldleningen:	Hoofdsom	31-12-2020	31-12-2019
Garantstellingen inzake woningbouw Bron: Overzicht waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Dit betreft waarborgsommen voor sociale woningbouw.	€ 77.231.752	€ 51.007.984	€ 53.077.088
Garantstellingen instanties overige Bron: Standaard Bankverklaring. Dit betreft de garantstelling voor Stichting Hockey Druten.	€ 600.000	€ 600.000	€ 6.093.915
Garantstellingen particulieren inzake NHG Bron: Bevestigingen van diverse geldverstrekkers inzake onze garantstellingen. Dit is een aflopend verhaal i.v.m. overdracht hypotheekgaranties naar NHG en vervallen verantwoordelijkheid gemeenten.	Niet bekend	€ 708.040	€ 1.035.667
Totaal generaal	**€ 77.831.752**	**€ 52.316.024**	**€ 60.206.670**

Tevens zijn diverse contracten gesloten, waarbij meerjarige verplichtingen zijn ontstaan. Aangezien ons normenkader slechts de Europese aanbestedingen omvat, is in onderstaand overzicht ook slechts aandacht besteed aan de contracten met waarden boven de Europese norm (momenteel € 214.000 voor leveringen en diensten en € 5.350.000 voor werken).

Veel contracten in het kader van de Europese aanbestedingen worden via de WDW centraal geregeld en in die jaarrekening verantwoord.

Contractpartij	Totale waarde contract / toelichting
Diverse zorgleveranciers zorgcombinatie (Entrea, Karakter, Driestroom, Pluryn, RIBW, Pro Persona etc.)	Op regionaal niveau zijn diverse contracten gesloten; ofwel resultaatovereenkomsten, ofwel raamovereenkomsten. Deze zijn centraal ondergebracht bij het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB). Zij dragen zorg voor het contractbeheer en monitoren de contractwaarden, prestatielevering en coördineren de financiële afwikkeling. Voor elke gemeente worden via collegevoorstellen contractbedragen per perceel geaccordeerd.
Van Raaij Groenvoorziening B.V.	Europees aanbesteed contract t.b.v. groenonderhoud van de gemeente. Op basis van de laatste twee jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 272.000.
Flexkwaliteit Advies en bemiddeling B.V.	Betreft de inhuur van personeel. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van inhuurbehoefte en verschilt dus jaarlijks. Op basis van de laatste twee jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 128.000. Deze dienst wordt in 2021 aanbesteed.
Willems Winssen B.V.	Betreft contract gladheidsbestrijding. Op basis van de laatste 2 jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 18.000.
Gazprom Marketing & Trading Retail Ltd.	Contract per 1-1-2018 ingegaan, voor de levering van gas. Op basis van de laatste drie jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 54.000.
De Groene Stroomfabriek N.V.	Europees aanbesteed contract voor de levering van elektriciteit. Op basis van de laatste drie jaren bedroeg de jaarlijkse contractwaarde € 192.000.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo
Een aanvrager van een voorziening op grond van de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

EMU-saldo

	EMU saldo prognose (x € 1.000)	-/+	2020
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan (+) cq onttrekking uit reserves (-)	+	€ 1.070
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	€ 2.097
3	Bruto dotaties aan de voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	€ 328
4	Uitgaven aan investeringen in (im) materiële vaste activa	-	€ 1.390
5	De in mindering op 4 gebrachte bijdragen van Rijk, Provincie, EU en ov.	+	€ -
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im) materiële vaste activa	-	€ -
6b	Boekwinst op desinvesteringen(im) materiële vaste activa	-	€ -
7	Uitgaven aan aankoop van grond en uitgaven van bouwrijp maken	+	€ -
8a	Verkoopopbrengsten van grond	-	€ 1.198
8b	Boekwinst op grondverkopen	-	€ -
9	Betalingen ten laste van voorzieningen	-	€ 318
10	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	€ -
	Berekend EMU-saldo		**€ 589**

3.3.3. Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
0.1-0 Alg. - Bestuur	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.1-1 Bestuursorganen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.1-2 Regiovorming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.1-3 Bestuurlijke samenwerking	€ -	€ -	€ 6.505	€ 6.505	€ -
0.1-4 Bestuursonderst. Raad- / rekenkamer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-0 Algemeen - Burgerzaken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-1 Burgerlijke stand ca.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-2 Verkiezingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.2-3 Kadastrale informatie	€ -	€ -	€ 857	€ 857	€ 1.406
0.2-4 Baten en lasten Burgerzaken	€ 229.623	€ 170.623	€ 177.115	€ 6.492	€ 227.071
0.3-1 Toegel.instelling./woningen/garages	€ 12.432	€ 12.432	€ 14.163	€ 1.731	€ 13.386
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ -	€ -	€ 6.563	€ 6.563	€ -
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-2 Communicatie	€ -	€ -	€ 107	€ 107	€ -
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 1.726	€ 1.726	€ 1.938	€ 212	€ 1.397
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ -	€ 163.000	€ 165.275	€ 2.275	€ -
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ 55.079	€ 55.079	€ 68.684	€ 13.605	€ 68.753
0.4-8 Overige personele kosten	€ 84.767	€ 84.767	€ 204.564	€ 119.797	€ 183.995
0.4-9 Gemeentehuis	€ 304.356	€ 304.356	€ 385.820	€ 81.464	€ 386.413
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 1.438	€ 1.438	€ 1.883	€ 445	€ 2.915
0.4-11 Automatisering	€ -	€ -	€ 56	€ 56	€ 74.589
0.5-1 Overige financiële middelen	€ 120.871	€ 84.134	€ 96.839	€ 12.705	€ 141.494
0.5-2 Bespaarde rente	€ 246.045	€ 246.045	€ 280.068	€ 34.023	€ 416.536
0.5-3 Rente en afschrijving	€ 115.236	€ 115.236	€ 119.115	€ 3.879	€ 225.287
0.6-0 Algemeen - OZB Woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.61-1 Uitvoering Wet WOZ	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.61-2 Baten OZB woningen	€ 2.310.361	€ 2.310.361	€ 2.295.475	€ 14.886-	€ 2.259.885
0.62-1 Baten OZB niet-woningen	€ 1.049.813	€ 1.049.813	€ 1.078.732	€ 28.919	€ 1.046.960
0.64-1 Baten hondenbelasting	€ 167.928	€ 167.928	€ 172.635	€ 4.707	€ 167.714
0.64-2 Baten reclamebelasting	€ 36.063	€ 36.063	€ 35.731	€ 332-	€ 36.499
0.64-3 Lasten heffing en invordering	€ 23.744	€ 23.744	€ 10.575	€ 13.169-	€ 13.735
0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds	€ 26.427.666	€ 27.185.733	€ 27.256.411	€ 70.678	€ 25.478.306
0.7-2 Integratie-uitkering sociaal domein	€ 2.463.608	€ 2.529.991	€ 2.529.991	€ -	€ 2.677.382
0.8-1 Onvoorziene uitgaven	€ -	€ -	€ 284	€ 284	€ 4.040.640
0.8-2 Stelposten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.9-1 Vennootschpasbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.10-1 Mutaties reserves HF 0 t/m 9	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.11-1 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	**€ 33.650.756**	**€ 34.542.469**	**€ 34.909.386**	**€ 366.917**	**€ 37.464.364**

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
0.1-0 Alg. - Bestuur	€ 104.245	€ 104.245	€ 104.245	€ -	€ -
0.1-1 Bestuursorganen	€ 853.025	€ 923.625	€ 992.485	€ 68.860-	€ 1.475.263
0.1-2 Regiovorming	€ 40.824	€ 40.824	€ 49.080	€ 8.256-	€ 40.231
0.1-3 Bestuurlijke samenwerking	€ 30.430	€ 143.995	€ 145.275	€ 1.280-	€ 36.669
0.1-4 Bestuursonderst. Raad- / rekenkamer	€ 132.528	€ 195.115	€ 180.795	€ 14.320	€ 171.593
0.2-0 Algemeen - Burgerzaken	€ 339.534	€ 339.534	€ 339.534	€ -	€ -
0.2-1 Burgerlijke stand ca.	€ 115.769	€ 115.769	€ 117.301	€ 1.532-	€ 818.030
0.2-2 Verkiezingen	€ -	€ -	€ 3.552	€ 3.552-	€ 95.316
0.2-3 Kadastrale informatie	€ 31.101	€ 24.601	€ 12.234	€ 12.367	€ 70.890
0.2-4 Baten en lasten Burgerzaken	€ 89.631	€ 62.331	€ 65.283	€ 2.952-	€ 92.055
0.3-1 Toegel.instelling./woningen/garages	€ 212.489	€ 212.489	€ 206.593	€ 5.896	€ 17.563
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ 2.455.965	€ 2.503.036	€ 2.509.565	€ 6.529-	€ -
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ 128.662	€ 305.552	€ 343.615	€ 38.063-	€ 223.823
0.4-2 Communicatie	€ 28.621	€ 43.621	€ 33.938	€ 9.683	€ 26.375
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 16.723	€ 34.423	€ 46.320	€ 11.897-	€ 31.422
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ 2.312.790	€ 2.344.210	€ 2.527.979	€ 183.769-	€ 4.569.426
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ 55.079	€ 55.079	€ 67.105	€ 12.026-	€ 70.413
0.4-8 Overige personele kosten	€ 348.722	€ 348.722	€ 454.420	€ 105.698-	€ 606.302
0.4-9 Gemeentehuis	€ 296.210	€ 296.210	€ 376.513	€ 80.303-	€ 387.113
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 28.371	€ 28.371	€ 34.460	€ 6.089-	€ 32.822
0.4-11 Automatisering	€ -	€ -	€ 56	€ 56-	€ 101.323
0.5-1 Overige financiële middelen	€ 52.134	€ 52.134	€ 53.154	€ 1.020-	€ 77.744
0.5-2 Bespaarde rente	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.5-3 Rente en afschrijving	€ -	€ 59.975-	€ 9.917	€ 69.892-	€ 5.242
0.6-0 Algemeen - OZB Woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.61-1 Uitvoering Wet WOZ	€ 348.886	€ 391.758	€ 389.832	€ 1.926	€ 360.758
0.61-2 Baten OZB woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.62-1 Baten OZB niet-woningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.64-1 Baten hondenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.64-2 Baten reclamebelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.64-3 Lasten heffing en invordering	€ 24.934	€ 24.934	€ 63.856	€ 38.922-	€ 21.909
0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.7-2 Integratie-uitkering sociaal domein	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.8-1 Onvoorziene uitgaven	€ 153.262	€ 559.801	€ 38.240	€ 521.561	€ 751.230
0.8-2 Stelposten	€ 4.597-	€ -	€ -	€ -	€ -
0.9-1 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ 2.866	€ 2.866-	€ -
0.10-1 Mutaties reserves HF 0 t/m 9	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
0.11-1 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	**€ 8.195.338**	**€ 9.090.404**	**€ 9.168.212**	**€ 77.808-**	**€ 10.083.510**
Resultaat voor bestemming	**€ 25.455.418**	**€ 25.452.065**	**€ 25.741.174**	**€ 289.109**	**€ 27.380.854**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 1.159.889	€ 23.627	€ 1.136.262	€ 4.353.268
Onttrekking aan reserves:	€ 227.666	€ 3.147.019	€ 261.664	€ 2.885.355-	€ 4.412.030
Resultaat na bestemming	**€ 25.683.084**	**€ 27.439.195**	**€ 25.979.211**	**€ 1.459.984-**	**€ 27.439.616**

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Verschil
0.1-0 Alg. - Bestuur	€ 104.245	€ 104.245	€ -
0.1-1 Bestuursorganen	€ 923.625	€ 992.485	€ 68.860-
0.1-2 Regiovorming	€ 40.824	€ 49.080	€ 8.256-
0.1-3 Bestuurlijke samenwerking	€ 143.995	€ 138.770	€ 5.225
0.1-4 Bestuursonderst. Raad- / rekenkamer	€ 195.115	€ 180.795	€ 14.320
0.2-0 Algemeen - Burgerzaken	€ 339.534	€ 339.534	€ -
0.2-1 Burgerlijke stand ca.	€ 115.769	€ 117.301	€ 1.532-
0.2-2 Verkiezingen	€ -	€ 3.552	€ 3.552-
0.2-3 Kadastrale informatie	€ 24.601	€ 11.377	€ 13.224
0.2-4 Baten en lasten Burgerzaken	€ 108.292-	€ 111.832-	€ 3.540
0.3-1 Toegel.instelling./woningen/garages	€ 200.057	€ 192.430	€ 7.627
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ 2.503.036	€ 2.503.002	€ 34
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ 305.552	€ 343.615	€ 38.063-
0.4-2 Communicatie	€ 43.621	€ 33.831	€ 9.790
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 32.697	€ 44.382	€ 11.685-
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ 2.181.210	€ 2.362.704	€ 181.494-
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ -	€ 1.579-	€ 1.579
0.4-8 Overige personele kosten	€ 263.955	€ 249.855	€ 14.100
0.4-9 Gemeentehuis	€ 8.146-	€ 9.307-	€ 1.161
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 26.933	€ 32.577	€ 5.644-
0.4-11 Automatisering	€ -	€ 0	€ 0-
0.5-1 Overige financiële middelen	€ 32.000-	€ 43.684-	€ 11.684
0.5-2 Bespaarde rente	€ 246.045-	€ 280.068-	€ 34.023
0.5-3 Rente en afschrijving	€ 175.211-	€ 109.198-	€ 66.013-
0.6-0 Algemeen - OZB Woningen	€ -	€ -	€ -
0.61-1 Uitvoering Wet WOZ	€ 391.758	€ 389.832	€ 1.926
0.61-2 Baten OZB woningen	€ 2.310.361-	€ 2.295.475-	€ 14.886-
0.62-1 Baten OZB niet-woningen	€ 1.049.813-	€ 1.078.732-	€ 28.919
0.64-1 Baten hondenbelasting	€ 167.928-	€ 172.635-	€ 4.707
0.64-2 Baten reclamebelasting	€ 36.063-	€ 35.731-	€ 332-
0.64-3 Lasten heffing en invordering	€ 1.190	€ 53.281	€ 52.091-
0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds	€ 27.185.733-	€ 27.256.411-	€ 70.678
0.7-2 Integratie-uitkering sociaal domein	€ 2.529.991-	€ 2.529.991-	€ -
0.8-1 Onvoorziene uitgaven	€ 559.801	€ 37.956	€ 521.845
0.8-2 Stelposten	€ -	€ -	€ -
0.9-1 Vennootschapsbelasting	€ -	€ 2.866	€ 2.866-
0.10-1 Mutaties reserves HF 0 t/m 9	€ -	€ -	€ -
0.11-1 Saldo na bestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat voor bestemming	€ 25.452.065-	€ 25.741.174-	€ 289.109
Resultaatbestemming	€ 1.987.130	€ 238.037	€ 1.749.093-
Resultaat programma 0 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 23.464.935-**	**€ 25.503.137-**	**€ 1.459.984-**

Het nadelige financiële verschil op programma 0 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 1.460.688. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 0.1-1 Bestuursorganen
Binnen het product bestuursorganen is op de post gemeenteraad een overschot van € 18.000 zichtbaar. Dit wordt veroorzaakt door €10.000 voor de Jeugdraad waarvan voorbereiding en uitvoering in 2021 plaats gaan vinden. Daarnaast is er nog een restantbudget van €5.500 voor Ipads-burgerleden wat is doorgeschoven naar 2021. Op het structurele budget voor opleidingen en cursussen is in 2020 €4.500 niet benut. Tevens zijn er minder bezwaar- en beroepschriften door de betreffende commissie behandeld, hierdoor zijn de vergoedingen e.d. hiervoor € 5.000 onder het beschikbare budget gebleven.

Elk jaar wordt een actuariële waardeberekening gemaakt van de wethouderspensioenen. Voor het jaar 2020 is op basis van deze berekening een dotatie van € 150.000 nodig voor het aanvullen van de voorziening pensioenen wethouders. Hiervoor was € 52.000 begroot, derhalve een nadeel van € 98.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de pensioenopbouw van de zittende collegeleden en toetreding van een nieuwe wethouder.

Product 0.1-2 Regiovorming
Ten behoeve van de versterking van de regionale/bestuurlijke samenwerking zijn kosten gemaakt en bijdragen verstrekt tot een totaal van afgerond € 10.000 die niet geheel waren voorzien.

Product 0.1-4 Bestuursondersteuning Raad- en rekenkamer
Het overschot van € 14.000 op het product bestuursondersteuning raad en rekenkamer bestaat uit € 5.000 niet gebruikt budget rekenkamer en een voordeel van € 9.000 op inhuur/formatie griffie.

Product 0.2-3 Kadastrale informatie
Als gevolg van verschillende projecten en externe omstandigheden is het dit jaar niet gelukt om al het geplande GEO werk uit te voeren. Hierdoor is er € 13.000 minder uitgegeven dan begroot.

Product 0.4-1 Bestuursondersteuning
In verband met de langdurige absentie van de gemeentesecretaris, is vervanging noodzakelijk gebleken. Van de extra kosten voor de betreffende (externe)inhuur was € 40.000 niet geraamd.

Product 0.4-2 Communicatie
Met name als gevolg van de Corona-crisis hebben er minder promotie/voorlichtingsactiviteiten plaats gehad, waardoor het beschikbare budget tot een bedrag van € 10.000 niet is aangewend.

Product 0.4-3 Representatie- en vergaderkosten
O.a. als gevolg van het afscheid van een aantal bestuurders zijn de representatiekosten met € 10.000 overschreden.

Product 0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen
Het nadelige verschil op het product WDW (Werkorganisatie Druten Wijchen) bedraagt € 184.000 afgerond. De hogere bijdrage van de gemeente Druten aan de WDW komt op dit product tot uiting door met name de CAO aanpassing. Daarnaast kunnen er minder lasten worden doorberekend aan de diverse producten dan in eerste instantie begroot, dit blijft dan ook als overhead "hangen".

Product 0.5-1 Overige financiële middelen
Het dividend van de BNG is in de begroting op nul gesteld, maar in werkelijkheid is een nog te ontvangen bedrag van € 12.000 opgenomen, conform opgave van de BNG.

Product 0.5-2 Bespaarde rente
Het voordelige verschil van € 34.000 wordt veroorzaakt doordat de werkelijke saldi van de reserves en voorzieningen per aanvang 2020, waarover de bespaarde rente wordt berekend, hoger waren dan de saldi waar in de begroting 2020 vanuit is gegaan. Geraamd was een omvang van de reserves en voorzieningen van € 19,683 miljoen, terwijl in werkelijkheid het saldo van de reserves en voorzieningen aanvang 2020 € 22,405 miljoen was. Dit leidt op dit product tot een voordeel.

Product 0.5-3 Rente en afschrijving
Het nadeel op dit product wordt enerzijds veroorzaakt door de hogere bespaarde rente ad € 34.000 (zie analyse bij product bespaarde rente hierboven). Daarnaast is door onderuitputting op investeringen de doorbelasting van afschrijving/rente naar de taakvelden lager dan bij de begroting was aangenomen. Het verschil hierop bedraagt ca. € 40.000.

Daarnaast is er voor € 8.000 rente ontvangen op afgesloten kasgeldleningen 2020.

Product 0.61-2 Baten OZB woningen
De OZB-opbrengst van eigenaren van woningen is met € 15.000 lager uitgevallen dan geraamd.

Product 0.62-1 Baten OZB niet-woningen
De OZB-opbrengsten van eigenaren en gebruikers van niet-woningen zijn met € 29.000 hoger uitgevallen dan bij de begroting was berekend.

Product 0.64-3 Lasten heffing en invordering
Op Invordering belastingen is een overschrijding gerealiseerd van € 35.000 wat voor € 25.000 wordt veroorzaakt door oninbare belastingvorderingen, conform opgave Munitax. Voor € 13.000 is minder op aanmaningen/dwangbevelen binnengekomen dan primair is begroot. Het restant betreft enkele kleine onderschrijdingen op structurele budgetten.

Product 0.7-1 Uitkeringen gemeentefonds
De algemene uitkering toont als gevolg van het uitkomen van de decembercirculaire 2020 diverse actualisaties na het verschijnen van de septembercircualire 2020 die via de najaarsnota 2020 was verwerkt. Via de decembercrculaire is het 3e compensatiepakket corona verwerkt ad € 63.000. Deze middelen zijn gelabeld en worden via de budgetoverheveling naar 2021 doorgezet. Daarnaast zijn er diverse verrekeningen over 2019 en 2020 geweest door het definitief worden van diverse maatstaven. Dit levert een voordeel op van € 8.000.

Product 0.8-1 Onvoorziene uitgaven
Het exploitatiesaldo conform najaarsnota 2020 bedraagt € 75.000 (-/- € 475.000 structureel + € 550.000 incidenteel). Met de € 10.000 voor onvoorzien, komen we totaal op € 85.000. In de werkelijkheid betreft het saldo van onvoorzien en het resultaat € 37.000, een verschil van € 48.000. Dit wordt voor € 27.000 veroorzaakt door een naheffingsaanslag rente i.v.m. BCF over de jaren 2015 t/m 2019. € 10.000 betreft gemaakte kosten voor aanpassing raadzaal i.v.m. corona die incidenteel onvoorzien zijn geboekt, de overige € 10.000 betreft de post onvoorzien. Het structurele saldo van € 475.000 is verwerkt op taakveld 0.11.

Resultaatbestemming programma 0
Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 0	Begroot	Werkelijk	Verschil
Resultaat 2019	€ -	€ 853.911	€ 853.911-
Storting reserve assurantie	€ 23.627	€ 23.627	€ -
Totaal restantbudgetten 2019	€ 1.136.262	€ -	€ 1.136.262
Totaal stortingen t.b.v. programma 0	**€ 1.159.889**	**€ 877.538**	**€ 282.351**

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 0	Begroot	Werkelijk	Verschil
Aanwending reserve winstuitkering NUON	€ 170.666	€ 170.666	€ -
Aanwenging reserve Vitens	€ 48.000	€ 48.000	€ -
Aanwending reserve Legaat van Cooth	€ 9.000	€ 9.000	€ -
Onttrekking reserve assurantie	€ -	€ 33.998	€ 33.998
Incidentele overheveling restantbudgetten	€ 1.136.262	€ -	€ 1.136.262-
Verwerking resultaat jaarrekening 2019	€ 853.911	€ 853.911	€ -
Afdekken exploitatietekort 2020	€ 929.180	€ -	€ 929.180-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 0	**€ 3.147.019**	**€ 1.115.575**	**€ 2.031.444-**

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 1 Veiligheid

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
1.1-0 Alg. - Crisisbeheersing en Brandweer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.1-1 Gemeentelijke brandweer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.1-2 GR Hulpverl.& Veiligheid Gld-zd	€ -	€ -	€ 765	€ 765	€ -
1.1-3 Rampenbestrijding	€ 1.297	€ 1.297	€ 1.237	€ 60-	€ 1.192
1.2-0 Alg. - Openbare orde en veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.2-1 Integrale veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
1.2-2 Handhaving alg./Vergunningen	€ 5.228	€ 5.228	€ 1.610	€ 3.618-	€ 1.726
Totaal baten	**€ 6.525**	**€ 6.525**	**€ 3.612**	**€ 2.913-**	**€ 2.918**
1.1-0 Alg. - Crisisbeheersing en Brandweer	€ 27.694	€ 27.694	€ 27.694	€ -	€ -
1.1-1 Gemeentelijke brandweer	€ 12.837	€ 12.837	€ 12.086	€ 751	€ 11.204
1.1-2 GR Hulpverl.& Veiligheid Gld-zd	€ 1.028.257	€ 1.049.757	€ 1.028.108	€ 21.649	€ 946.819
1.1-3 Rampenbestrijding	€ 24.089	€ 24.089	€ 18.242	€ 5.847	€ 24.239
1.2-0 Alg. - Openbare orde en veiligheid	€ 319.395	€ 319.395	€ 319.395	€ -	€ -
1.2-1 Integrale veiligheid	€ 168.072	€ 211.053	€ 125.510	€ 85.543	€ 163.881
1.2-2 Handhaving alg./Vergunningen	€ 48.764	€ 48.764	€ 60.571	€ 11.807-	€ 200.515
Totaal lasten	**€ 1.629.108**	**€ 1.693.589**	**€ 1.591.607**	**€ 101.982**	**€ 1.346.658**
Resultaat voor bestemming	**€ 1.622.583-**	**€ 1.687.064-**	**€ 1.587.995-**	**€ 99.069**	**€ 1.343.740-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	**€ 1.622.583-**	**€ 1.687.064-**	**€ 1.587.995-**	**€ 99.069**	**€ 1.343.740-**

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Verschil
1.1-0 Alg. - Crisisbeheersing en Brandweer	€ 27.694	€ 27.694	€ -
1.1-1 Gemeentelijke brandweer	€ 12.837	€ 12.086	€ 751
1.1-2 GR Hulpverl.& Veiligheid Gld-zd	€ 1.049.757	€ 1.027.343	€ 22.414
1.1-3 Rampenbestrijding	€ 22.792	€ 17.005	€ 5.787
1.2-0 Alg. - Openbare orde en veiligheid	€ 319.395	€ 319.395	€ -
1.2-1 Integrale veiligheid	€ 211.053	€ 125.510	€ 85.543
1.2-2 Handhaving alg./Vergunningen	€ 43.536	€ 58.961	€ 15.425-
Resultaat programma 1 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.687.064	€ 1.587.995	€ 99.069
Resultaatbestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat programma 1 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 1.687.064**	**€ 1.587.995**	**€ 99.069**

Het voordelige financiële verschil op programma 1 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 99.069. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 1.1-2 GR Hulpverlening& Veiligheid Gelderland-zuid
In de raming was rekening gehouden met een eenmalige extra bijdrage van € 21.000 aan de VRGZ. Dit als bijdrage in de extra kosten van de Corona. Deze bijdrage is niet nodig, omdat de VRGZ hiervoor rechtstreeks wordt gecompenseerd vanuit het Rijk.

Product 1.1-3 Rampenbestrijding
Mede als gevolg van de Corona-crisis hebben er geen opleidingen/cursussen/congressen plaatsgehad in het kader van de rampenbestrijding. Hierdoor is een budget van € 5.000 onbenut gebleven.

Product 1.2-1 Integrale veiligheid
De in 2020 voorgenomen pilot met betrekking tot de inzet van straatcoaches is uitgesteld. Zij zijn nu gestart in februari 2021. Hierdoor is in 2020 het beschikbare budget van € 23.000 niet benut. Daarnaast is er vanuit de WDW € 65.000 minder overhead doorbelast dan begroot.

Product 1.2-2 Handhaving algemeen / Vergunningen
Omdat er in het kader van de handhaving en vergunningverlening 'algemeen' meer juridische advisering en ondersteuning nodig is geweest is het budget hiervoor tot een bedrag van € 14.000 ontoereikend gebleken.

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 2 Verkeer en vervoer

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
2.1-0 Alg. - Verkeer en vervoer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2.1-1 Wegen, straten en pleinen	€ 91.208	€ 163.208	€ 257.376	€ 94.168	€ 218.386
2.1-2 Openbare verlichting	€ 1.626	€ 1.626	€ -	€ 1.626-	€ 1.704
2.4-1 Afwatering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	**€ 92.834**	**€ 164.834**	**€ 257.376**	**€ 92.542**	**€ 220.090**
2.1-0 Alg. - Verkeer en vervoer	€ 299.688	€ 299.688	€ 299.688	€ -	€ -
2.1-1 Wegen, straten en pleinen	€ 1.640.371	€ 1.726.994	€ 1.383.165	€ 343.829	€ 2.009.507
2.1-2 Openbare verlichting	€ 200.001	€ 226.378	€ 188.539	€ 37.839	€ 183.099
2.4-1 Afwatering	€ 902	€ 902	€ 509	€ 393	€ 5.745
Totaal lasten	**€ 2.140.962**	**€ 2.253.962**	**€ 1.871.902**	**€ 382.061**	**€ 2.198.351**
Resultaat voor bestemming	**€ 2.048.128-**	**€ 2.089.128-**	**€ 1.614.525-**	**€ 474.603**	**€ 1.978.261-**
Toevoeging aan reserves:	€ 1.422.784	€ 1.422.784	€ 1.369.775	€ 53.009	€ 2.311.828
Onttrekking aan reserves:	€ 1.406.531	€ 1.556.531	€ 1.098.719	€ 457.812-	€ 1.757.419
Resultaat na bestemming	**€ 2.064.381-**	**€ 1.955.381-**	**€ 1.885.581-**	**€ 69.800**	**€ 2.532.670-**

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Verschil
2.1-0 Alg. - Verkeer en vervoer	€ 299.688	€ 299.688	€ -
2.1-1 Wegen, straten en pleinen	€ 1.563.786	€ 1.125.789	€ 437.997
2.1-2 Openbare verlichting	€ 224.752	€ 188.539	€ 36.213
2.4-1 Afwatering	€ 902	€ 509	€ 393
Resultaat programma 2 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 2.089.128	€ 1.614.525	€ 474.603
Resultaatbestemming	€ 133.747	€ 271.056-	€ 404.803
Resultaat programma 2 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 1.955.381**	**€ 1.885.581**	**€ 69.800**

Het voordelige financiële verschil op programma 2 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 69.800. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 2.1-1 wegen, straten en pleinen

Het voordelige resultaat van € 437.997 kan grotendeels verklaard worden door onderstaande punten:

● Voor het mobiliteitsbeleid is niet het gehele budget uitgegeven. Het restant wordt overgeheveld naar 2021;	€ 12.000
● Lagere kapitaallasten als gevolg van uitgelopen investeringen, deze afwijking wordt verrekend met de reserve wegen;	€ 76.000
● Lagere kosten voor het onderhoud aan de wegen, de inhaalslag wordt in 2021 uitgevoerd. Dit wordt verrekend met de reserve wegen;	€ 238.000
● Er is minder waterschapsbelasting betaald, de kosten zijn in lijn met 2019;	€ 20.000
● Hogere inkomsten van kabels en leidingen, en schadevergoedingen we zullen het structurele deel hiervan betrekken bij het Ibor voorstel in 2021;	€ 99.000
● De kosten van de gladheidsbestrijding zijn lager wegens het uitblijven van de strenge winter.;	€ 13.000
● Kosten aanschaf grond t.b.v. een parkeerterrein;	€ 12.000-
● De kosten van zwerfafval zijn hoger dan begroot;	€ 17.000-
● Diverse kleinere verschillen.	€ 9.000

Product 2.1-2 Openbare verlichting

We hebben in 2020 € 46.000 minder onderhoud en vervangingen uitgevoerd voor de openbare verlichting (OVL). Dit bedrag wordt verrekend met de reserve. In 2021 bieden we een plan aan hoe we om willen gaan met onze OVL.

De energiekosten van de openbare verlichting zijn met € 10.000 overschreden.

Resultaatbestemming programma 2:

Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 2	Begroot	Werkelijk	Verschil
Storting reserve openbare verlichting	€ 89.222	€ 36.213	€ 53.009
Storting reserve onderhoud wegen	€ 1.333.562	€ 1.333.562	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 2	**€ 1.422.784**	**€ 1.369.775**	**€ 53.009**

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 2	Begroot	Werkelijk	Verschil
Aanwending reserve openbare verlichting	€ 72.969	€ -	€ 72.969-
Aanwending reserve onderhoud wegen	€ 1.333.562	€ 1.098.719	€ 234.843-
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	€ 150.000	€ -	€ 150.000-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 2	**€ 1.556.531**	**€ 1.098.719**	**€ 457.812-**

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 3 Economie

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
3.1-1 Overige economische aangelegenh.	€ -	€ -	€ 300	€ 300	€ 5.600
3.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 96.637	€ 96.637	€ 505.937	€ 409.300	€ 28.580
3.3-1 Markten	€ 15.382	€ 15.382	€ 13.104	€ 2.278-	€ -
3.3-2 Baten marktgelden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 17.690
3.4-1 Bevordering toerisme	€ 6.349	€ 6.349	€ 6.063	€ 286-	€ 7.646
Totaal baten	**€ 118.368**	**€ 118.368**	**€ 525.404**	**€ 407.036**	**€ 59.516**
3.1-1 Overige economische aangelegenh.	€ 225.417	€ 260.417	€ 218.815	€ 41.602	€ 201.535
3.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 159.578	€ 159.578	€ 120.728	€ 38.850	€ 223.669
3.3-1 Markten	€ 14.442	€ 14.442	€ 14.515	€ 73-	€ 25.407
3.3-2 Baten marktgelden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
3.4-1 Bevordering toerisme	€ 108.442	€ 108.442	€ 76.968	€ 31.474	€ 93.015
Totaal lasten	**€ 507.879**	**€ 542.879**	**€ 431.025**	**€ 111.854**	**€ 543.626**
Resultaat voor bestemming	**€ 389.511-**	**€ 424.511-**	**€ 94.379**	**€ 518.890**	**€ 484.110-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	**€ 389.511-**	**€ 424.511-**	**€ 94.379**	**€ 518.890**	**€ 484.110-**

Analyse financieel verschil:

Product	Raming	Realisatie	Verschil
3.1-1 Overige economische aangelegenh.	€ 260.417	€ 218.515	€ 41.902
3.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 62.941	€ 385.209-	€ 448.150
3.3-1 Markten	€ 940-	€ 1.411	€ 2.351-
3.3-2 Baten marktgelden	€ -	€ -	€ -
3.4-1 Bevordering toerisme	€ 102.093	€ 70.905	€ 31.188
Resultaat programma 3 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 424.511	€ 94.379-	€ 518.890
Resultaatbestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat programma 3 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 424.511**	**€ 94.379-**	**€ 518.890**

Het voordelige financiële verschil op programma 3 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 518.890. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 3.1-1. Overige economische aangelegenheden
Het verschil op dit product betreft voor € 10.000 een budgetoverheveling die eind maart 2021 in de raad is geweest. Gerapporteerd in Najaarsnota 2020, wordt doorgeschoven naar 2021 voor optimalisering verkaveling op Westerhout-Zuid.

Tevens is er voor € 32.000 minder aan externe adviezen voor economische ontwikkelingen uitgegeven dan begroot.

Product 3.2-1 Bouwgrondexploitaties
De verwachte opbrengst van Westerhout Zuid in 2020 schuift mede door de Coronacrisis door naar 2021 en verder. Hierdoor is de rente op de boekwaarde € 27.000 hoger dan verwacht.

De eindwaarde van de totale grondexploitatie Westerhout Zuid in 2023 valt bij de actualisatie iets hoger uit, hierdoor kan de verliesgevende voorziening met € 8.000 positief worden bijgesteld.

Het onderhanden werk van de grondexploitatie wordt verrekend op taakveld 3.2 en 8.2. Het verschil van € 467.000 valt tegen het nadeel op taakveld 8.2 weg.

Product 3.4-1 Bevordering toerisme
Het in 2020 beschikbaar gesteld budget ad € 10.000 voor fietsvoorzieningen zoals bankjes en e-bike oplaadpunten wordt ingezet zodra de wandelroutes en fietsbewegwijzering voltooit zijn, naar verwachting is dit in het tweede kwartaal 2021.

Voor een onderzoek haalbaarheid Bioscoop is € 15.000 beschikbaar gesteld, waar voor € 7.000 aan kosten zijn gemaakt. Het restant ad €8.000 valt vrij.

Uit onderzoek blijkt dat de omgeving rondom de Uivermeertjes niet geschikt is voor de aanleg van een mountainbikepad. We onderzoeken de alternatieven. Op het structurele budget van € 25.000 is € 10.000 niet benut.

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 4 Onderwijs

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
4.2-0 Alg. - Onderwijshuisvesting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.2-1 Basisonderwijs, onderwijshuisv.	€ 8.358	€ 8.358	€ 2.609	€ 5.749-	€ 2.609
4.2-2 Spec.(voortg)onderwijshuisv.	€ 24.823	€ 24.823	€ 24.823	€ -	€ 25.054
4.2-3 Voortgez.onderwijs, onderwijshuisv.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-0 Alg. - Onderwijsbeleid en leerlingzkn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-1 Schooladvies en -begeleidingsdienst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-2 Vervoerskosten en overige voorz.	€ -	€ -	€ 751	€ 751	€ 4.021
4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid	€ 311.078	€ 328.952	€ 264.956	€ 63.996-	€ 192.607
4.3-4 Volwasseneneducatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4.3-5 Kinderdagopvang / Peuterspeelzalen	€ 2.120	€ 2.120	€ 4.638	€ 2.518	€ 840
Totaal baten	**€ 346.379**	**€ 364.253**	**€ 297.777**	**€ 66.476-**	**€ 225.132**
4.2-0 Alg. - Onderwijshuisvesting	€ 25.702	€ 25.702	€ 25.702	€ -	€ -
4.2-1 Basisonderwijs, onderwijshuisv.	€ 547.610	€ 547.610	€ 539.519	€ 8.091	€ 545.346
4.2-2 Spec.(voortg)onderwijshuisv.	€ 183.225	€ 183.225	€ 196.761	€ 13.536-	€ 220.620
4.2-3 Voortgez.onderwijs, onderwijshuisv.	€ 276.185	€ 281.185	€ 292.647	€ 11.462-	€ 336.394
4.3-0 Alg. - Onderwijsbeleid en leerlingzkn	€ 114.004	€ 114.004	€ 114.004	€ -	€ -
4.3-1 Schooladvies en -begeleidingsdienst	€ 11.265	€ 11.265	€ 10.386	€ 879	€ 8.699
4.3-2 Vervoerskosten en overige voorz.	€ 268.079	€ 315.064	€ 278.048	€ 37.016	€ 476.296
4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid	€ 311.078	€ 328.952	€ 224.336	€ 104.616	€ 192.607
4.3-4 Volwasseneneducatie	€ 2.949	€ 2.949	€ 957	€ 1.992	€ 9.168
4.3-5 Kinderdagopvang / Peuterspeelzalen	€ 159.590	€ 159.590	€ 133.526	€ 26.064	€ 146.207
Totaal lasten	**€ 1.899.687**	**€ 1.969.546**	**€ 1.815.887**	**€ 153.659**	**€ 1.935.337**
Resultaat voor bestemming	**€ 1.553.308-**	**€ 1.605.293-**	**€ 1.518.110-**	**€ 87.183**	**€ 1.710.205-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat na bestemming	**€ 1.553.308-**	**€ 1.605.293-**	**€ 1.518.110-**	**€ 87.183**	**€ 1.710.205-**

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Verschil
4.2-0 Alg. - Onderwijshuisvesting	€ 25.702	€ 25.702	€ -
4.2-1 Basisonderwijs, onderwijshuisv.	€ 539.252	€ 536.910	€ 2.342
4.2-2 Spec.(voortg)onderwijshuisv.	€ 158.402	€ 171.938	€ 13.536-
4.2-3 Voortgez.onderwijs, onderwijshuisv.	€ 281.185	€ 292.647	€ 11.462-
4.3-0 Alg. - Onderwijsbeleid en leerlingzkn	€ 114.004	€ 114.004	€ -
4.3-1 Schooladvies en -begeleidingsdienst	€ 11.265	€ 10.386	€ 879
4.3-2 Vervoerskosten en overige voorz.	€ 315.064	€ 277.297	€ 37.767
4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid	€ -	€ 40.620-	€ 40.620
4.3-4 Volwasseneneducatie	€ 2.949	€ 957	€ 1.992
4.3-5 Kinderdagopvang / Peuterspeelzalen	€ 157.470	€ 128.888	€ 28.582
Resultaat programma 4 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.605.293	€ 1.518.110	€ 87.183
Resultaatbestemming	€ -	€ -	€ -
Resultaat programma 4 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 1.605.293**	**€ 1.518.110**	**€ 87.183**

Het voordelige financiële verschil op programma 4 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 87.183. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 4.2-2 Speciaal (voortgezet)onderwijshuisvesting
De gymvergoeding en de vergoeding voor het bewegingsonderwijs is € 10.000 hoger uitgevallen dan is voorzien in de begroting. Daarnaast zien we stijging op de post verzekeringen van € 3.000, dit wordt veroorzaakt door een forse premiestijging op de brandverzekering.

Product 4.2-3 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting
De overschrijding van € 11.000 wordt met name veroorzaakt door de volgende componenten. Het budget ad € 5.000 voor het stimuleren van Duitstalig onderwijs is vanwege de beperkende maatregelen als gevolg van de coronacrisis niet gebruikt, waarbij we nu focussen op het najaar 2021. Daarnaast is de in rekening gebrachte premie op de brandverzekering fors gestegen, nadeel € 17.000. Deze structurele premiestijging verwerken we meerjarig via de perspectiefnota 2021.

Product 4.3-2 Vervoerskosten en overige voorzieningen
Op het onderdeel leerlingenvervoer is de voorlopige afrekening over 2020 opgenomen. Er heeft minder vervoer plaatsgevonden, gedeeltelijk corona-gerelateerd. Er is wel rekening gehouden met de aanbiederscompensatie.

Product 4.3-3 Onderwijsachterstandenbeleid
De definitieve vaststelling Onderwijsachterstandenbeleid (planperiode 2011-2018) is bekend. Na afrekening resteert op deze periode nog een overschot van € 41.000. Dit saldo brengen we ten gunste van de exploitatie 2020.

Product 4.3.-5 Kinderdagverblijf / peuterspeelzaal
In 2020 is de subsidie afgerekend met Stichting SPOM (voordeel € 6.300), daarnaast zijn er door de coronacrisis minder inspecties uitgevoerd (voordeel € 12.000). Voor € 3.000 is meer aan leges opgehaald bij BSO en gastouders. Het restantbedrag is onderuitputting op overige budgetten.

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
5.1-1 Sportclubs	€ -	€ 19.088	€ 20.828	€ 1.740	€ 1.234
5.2-0 Alg. - Sportaccommodaties	€ -	€ 21.982	€ 65.554	€ 43.572	€ -
5.2-1 Sporthal en sportzaal	€ -	€ 8.224	€ 8.224	€ -	€ -
5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"	€ 431.455	€ 192.855	€ 284.498	€ 91.643	€ 418.285
5.2-3 Sportcomplexen algemeen	€ 3.330	€ 3.330	€ 3.211	€ 119-	€ 57.594
5.3-0 Alg. - Cultuurpresentatie en part.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-1 Muziekonderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-2 Ov.vormings- en ontwikkelingswerk	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-3 Amateurkunst	€ -	€ 20.771	€ 20.771	€ -	€ -
5.3-4 Overige kunst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.3-5 MFA d'n Bogerd	€ 3.606	€ 47-	€ 326-	€ 279-	€ 8.989
5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing	€ 7.776	€ 7.776	€ 36.425	€ 28.649	€ 19.564
5.6-1 Openbare bibliotheken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.6-2 Lokale omroep	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.7-0 Alg. - Openbaar groen en recratie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5.7-1 Natuurgebieden	€ -	€ 15.000	€ 250	€ 14.750-	€ 1
5.7-2 Plantsoenen, hertenparken	€ 145.353	€ 166.353	€ 198.165	€ 31.812	€ 10.520
5.7-3 Volksfeesten	€ 14.587	€ 1.837	€ 2.370	€ 533	€ 147.295
5.7-4 Speeltuinen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.972
Totaal baten	**€ 606.107**	**€ 457.169**	**€ 639.968**	**€ 182.799**	**€ 669.454**
5.1-1 Sportclubs	€ 173.918	€ 260.444	€ 240.899	€ 19.545	€ 203.915
5.2-0 Alg. - Sportaccommodaties	€ 73.827	€ 87.567	€ 79.700	€ 7.867	€ -
5.2-1 Sporthal en sportzaal	€ 76.171	€ 194.619	€ 183.225	€ 11.394	€ 186.115
5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"	€ 768.757	€ 830.860	€ 847.398	€ 16.538-	€ 838.761
5.2-3 Sportcomplexen algemeen	€ 38.718	€ 38.718	€ 38.115	€ 603	€ 59.813
5.3-0 Alg. - Cultuurpresentatie en part.	€ 39.341	€ 39.341	€ 39.341	€ -	€ -
5.3-1 Muziekonderwijs	€ 50.000	€ 55.000	€ 56.800	€ 1.800-	€ 46.059
5.3-2 Ov.vormings- en ontwikkelingswerk	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.878
5.3-3 Amateurkunst	€ 108.236	€ 144.007	€ 118.373	€ 25.634	€ 119.470
5.3-4 Overige kunst	€ 4.821	€ 4.821	€ 4.701	€ 120	€ 15.361
5.3-5 MFA d'n Bogerd	€ 224.078	€ 226.578	€ 250.698	€ 24.120-	€ 270.401
5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing	€ 107.678	€ 155.718	€ 115.676	€ 40.042	€ 96.755
5.6-1 Openbare bibliotheken	€ 256.726	€ 256.726	€ 248.067	€ 8.659	€ 257.982
5.6-2 Lokale omroep	€ 10.481	€ 10.481	€ 11.050	€ 569-	€ 10.481
5.7-0 Alg. - Openbaar groen en recratie	€ 375.944	€ 375.944	€ 375.944	€ -	€ -
5.7-1 Natuurgebieden	€ 8.996	€ 38.996	€ 4.998	€ 33.998	€ 10.941
5.7-2 Plantsoenen, hertenparken	€ 1.132.430	€ 1.361.430	€ 1.289.054	€ 72.376	€ 1.125.091
5.7-3 Volksfeesten	€ 12.654	€ 25.204	€ 18.951	€ 6.253	€ 491.106
5.7-4 Speeltuinen	€ 64.176	€ 64.176	€ 45.825	€ 18.351	€ 93.977
Totaal lasten	**€ 3.526.952**	**€ 4.170.630**	**€ 3.968.815**	**€ 201.815**	**€ 3.833.106**
Resultaat voor bestemming	**€ 2.920.845-**	**€ 3.713.461-**	**€ 3.328.848-**	**€ 384.613**	**€ 3.163.652-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekking aan reserves:	€ 2.385	€ 2.385	€ 2.266	€ 119-	€ 3.434
Resultaat na bestemming	**€ 2.918.460-**	**€ 3.711.076-**	**€ 3.326.582-**	**€ 384.494**	**€ 3.160.218-**

Analyse financieel verschil:

Product	Raming	Realisatie	Verschil
5.1-1 Sportclubs	€ 241.356	€ 220.071	€ 21.285
5.2-0 Alg. - Sportaccommodaties	€ 65.585	€ 14.147	€ 51.438
5.2-1 Sporthal en sportzaal	€ 186.395	€ 175.001	€ 11.394
5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"	€ 638.005	€ 562.900	€ 75.105
5.2-3 Sportcomplexen algemeen	€ 35.388	€ 34.905	€ 483
5.3-0 Alg. - Cultuurpresentatie en part.	€ 39.341	€ 39.341	€ -
5.3-1 Muziekonderwijs	€ 55.000	€ 56.800	€ 1.800-
5.3-2 Ov.vormings- en ontwikkelingswerk	€ -	€ -	€ -
5.3-3 Amateurkunst	€ 123.236	€ 97.602	€ 25.634
5.3-4 Overige kunst	€ 4.821	€ 4.701	€ 120
5.3-5 MFA d'n Bogerd	€ 226.625	€ 251.025	€ 24.400-
5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing	€ 147.942	€ 79.251	€ 68.691
5.6-1 Openbare bibliotheken	€ 256.726	€ 248.067	€ 8.659
5.6-2 Lokale omroep	€ 10.481	€ 11.050	€ 569-
5.7-0 Alg. - Openbaar groen en recratie	€ 375.944	€ 375.944	€ -
5.7-1 Natuurgebieden	€ 23.996	€ 4.748	€ 19.248
5.7-2 Plantsoenen, hertenparken	€ 1.195.077	€ 1.090.890	€ 104.187
5.7-3 Volksfeesten	€ 23.367	€ 16.581	€ 6.786
5.7-4 Speeltuinen	€ 64.176	€ 45.825	€ 18.351
Resultaat programma 5 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 3.713.461	€ 3.328.848	€ 384.613
Resultaatbestemming	€ 2.385	€ 2.266	€ 119
Resultaat programma 5 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 3.711.076**	**€ 3.326.582**	**€ 384.494**

Het voordelige financiële verschil op programma 5 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 384.494. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 5.1-1 Sportclubs
Vanwege corona zijn geen subsidies voor 'Meer bewegen voor Jong en Oud' verstrekt, waardoor de kosten op dit product € 15.000 lager uitvallen dan begroot.

Product 5.2-0 Algemeen - Sportaccommodaties
Per saldo laat de verwerking van de SPUK Sport op het taakveld Sportaccommodaties een positief saldo zien van € 51.000.

Product 5.2-2 Zwembad "De Gelenberg"
Door corona draait het zwembad een veel lagere omzet dan begroot. De omzetdaling werd geschat op € 236.000. Er werd echter een omzetdaling van € 138.000 gerealiseerd. Dit verschil komt met name omdat, tegen de verwachting in, er toch zwemlessen gegeven mochten worden in de laatste maanden van het jaar.

De onderhouds- en nutskosten van het zwembad waren echter € 33.000 hoger dan begroot.

Product 5.3-3 Amateurkunst
Het overschot op het product Amateurkunst wordt grotendeels veroorzaakt doordat het project "Romeinse Limes" is doorgeschoven naar 2021, voordeel € 15.000. Daarnaast is er een voordeel zichtbaar van € 4.000 op de verstrekte subsidies.

Product 5.3-5 MFA d'n Bogerd
De overschrijding van afgerond € 24.000 wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een stijging in de onderhoudscontracten van €18.000 en voor € 5.000 meer uitgaven aan klein onderhoud en reparaties.

Product 5.5-1 Stads- en dorpsvernieuwing
Er zijn drie budgetoverhevelingen die doorschuiven naar 2021. Dit betreft de uitgaven voor de kerkenvisie (€ 25.000), de instandhouding van de oude toren in Puiflijk (€ 16.000) en grondtransacties voor de parochie (€ 5.000).

Daarnaast is er in 2020 € 20.000 meer subsidie ontvangen dan begroot voor instandhouding monumenten.

Product 5.7-1 Natuurgebieden
De werkzaamheden voor het landschapsontwikkelingsplan zijn niet uitgevoerd in 2020. De geraamde bedragen € 30.000 kosten en €15.000 subsidie worden via een budgetoverheveling meegenomen.

Product 5.7-2 Plantsoenen, hertenparken
De geplande kwaliteitsslag openbare ruimte hebben we niet helemaal gerealiseerd in 2020. Het restantbudget wordt overgeheveld naar 2021. Hierdoor is er in 2020 € 90.000 minder uitgegeven dan begroot.

Tevens heeft de verkoop van diverse groenstrookjes tot een opbrengst van € 5.000 geleid en waren de kosten voor het reguliere groenonderhoud € 9.000 lager dan begroot.

Product 5.7-4 Speeltuinen
De kosten aan de speelplaatsen waren lager, de beweegtuin in Afferden wordt via een budgetoverheveling meegenomen naar 2021.

Resultaatbestemming programma 5
Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 5	Begroot	Werkelijk	Verschil
Storting algemene reserve kunstwerken	€ -	€ -	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 5	**€ -**	**€ -**	**€ -**

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 5	Begroot	Werkelijk	Verschil
Aanwending algemene reserve kunstwerken	€ 2.385	€ 2.266	€ -119
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 5	**€ 2.385**	**€ 2.266**	**€ -119**

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 6 Sociaal domein

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
6.1-0 Alg. - Samenkracht en burgerpart.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.1-1 Vreemdelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 500
6.1-2 Alg.voorzieningen WMO en jeugd	€ 77.171	€ 77.748	€ 71.494	€ 6.254-	€ 69.460
6.2-1 Eerstelijnloket WMO en jeugd	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.3-0 Alg. - Inkomensregelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.3-1 Bijzonder onderzoek	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.3-2 Participatiewet	€ 3.862.275	€ 7.180.564	€ 7.527.195	€ 346.631	€ 3.771.205
6.3-3 Gem. armoede- en schuldenbeleid	€ 10.000	€ 10.000	€ 16.202	€ 6.202	€ 6.133
6.4-1 Werkvoorziening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.5-1 Re-integratie- en participatievoorz	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.6-1 Maatwerkvoorz.natura mat. WMO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.71-0 Alg. - Maatwerkdienstverlening 18+	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.71-1 Maatwerkvoorz.natura immat.WMO	€ 6.500	€ 6.500	€ -	€ 6.500-	€ -
6.71-2 Eigen bijdr.maatwerkvz/opv.WMO	€ 130.000	€ 86.000	€ 114.777	€ 28.777	€ 153.522
6.71-3 PGB WMO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.72-1 PGB Jeugd	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.72-2 Ind.voorzieningen natura jeugd	€ -	€ 37.176	€ 91.104	€ 53.928	€ -
6.81-1 Opv. en beschermd wonen WMO	€ -	€ -	€ 9.182	€ 9.182	€ -
6.82-1 Veiligheid,jeugdrecl.en opv.jeugd	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	**€ 4.085.946**	**€ 7.397.988**	**€ 7.829.954**	**€ 431.966**	**€ 4.000.819**
6.1-0 Alg. - Samenkracht en burgerpart.	€ 124.706	€ 124.706	€ 124.706	€ -	€ -
6.1-1 Vreemdelingen	€ 22.000	€ 164.069	€ 76.543	€ 87.526	€ 84.931
6.1-2 Alg.voorzieningen WMO en jeugd	€ 1.321.511	€ 1.362.588	€ 1.280.260	€ 82.328	€ 1.386.947
6.2-1 Eerstelijnloket WMO en jeugd	€ 1.114.067	€ 1.369.563	€ 1.094.597	€ 274.966	€ 974.888
6.3-0 Alg. - Inkomensregelingen	€ 653.524	€ 653.524	€ 653.524	€ -	€ -
6.3-1 Bijzonder onderzoek	€ 79.741	€ 67.241	€ 65.011	€ 2.230	€ 92.227
6.3-2 Participatiewet	€ 4.215.295	€ 7.256.463	€ 7.428.684	€ 172.221-	€ 4.258.948
6.3-3 Gem. armoede- en schuldenbeleid	€ 656.617	€ 629.617	€ 652.917	€ 23.300-	€ 817.447
6.4-1 Werkvoorziening	€ 2.431.116	€ 2.390.116	€ 2.159.958	€ 230.158	€ 2.349.543
6.5-1 Re-integratie- en participatievoorz	€ 636.299	€ 634.299	€ 588.828	€ 45.471	€ 617.256
6.6-1 Maatwerkvoorz.natura mat. WMO	€ 649.995	€ 655.995	€ 562.182	€ 93.813	€ 415.462
6.71-0 Alg. - Maatwerkdienstverlening 18+	€ 248.704	€ 248.704	€ 248.704	€ -	€ -
6.71-1 Maatwerkvoorz.natura immat.WMO	€ 3.213.105	€ 3.423.469	€ 3.424.134	€ 665-	€ 3.965.059
6.71-2 Eigen bijdr.maatwerkvz/opv.WMO	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
6.71-3 PGB WMO	€ 225.000	€ 200.000	€ 158.622	€ 41.378	€ 201.774
6.72-1 PGB Jeugd	€ 70.000	€ 70.000	€ 48.000	€ 22.000	€ 58.978
6.72-2 Ind.voorzieningen natura jeugd	€ 3.332.101	€ 3.655.271	€ 3.938.756	€ 283.485-	€ 3.596.050
6.81-1 Opv. en beschermd wonen WMO	€ 113.197	€ 147.197	€ 111.403	€ 35.794	€ 53.592
6.82-1 Veiligheid,jeugdrecl.en opv.jeugd	€ 502.883	€ 636.334	€ 537.167	€ 99.167	€ 539.941
Totaal lasten	**€ 19.609.861**	**€ 23.689.156**	**€ 23.153.997**	**€ 535.159**	**€ 19.413.041**
Resultaat voor bestemming	**€ 15.523.915-**	**€ 16.291.168-**	**€ 15.324.043-**	**€ 967.125**	**€ 15.412.222-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 258.996	€ 770.534	€ 511.538-	€ 1.010.381
Onttrekking aan reserves:	€ 7.771	€ 327.171	€ 794.737	€ 467.566-	€ 1.057.645
Resultaat na bestemming	**€ 15.516.144-**	**€ 16.222.993-**	**€ 15.299.840-**	**€ 923.153**	**€ 15.364.958-**

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Verschil
6.1-0 Alg. - Samenkracht en burgerpart.	€ 124.706	€ 124.706	€ -
6.1-1 Vreemdelingen	€ 164.069	€ 76.543	€ 87.526
6.1-2 Alg.voorzieningen WMO en jeugd	€ 1.284.840	€ 1.208.766	€ 76.074
6.2-1 Eerstelijnloket WMO en jeugd	€ 1.369.563	€ 1.094.597	€ 274.966
6.3-0 Alg. - Inkomensregelingen	€ 653.524	€ 653.524	€ -
6.3-1 Bijzonder onderzoek	€ 67.241	€ 65.011	€ 2.230
6.3-2 Participatiewet	€ 75.899	€ 98.510-	€ 174.409
6.3-3 Gem. armoede- en schuldenbeleid	€ 619.617	€ 636.715	€ 17.098-
6.4-1 Werkvoorziening	€ 2.390.116	€ 2.159.958	€ 230.158
6.5-1 Re-integratie- en participatievoorz	€ 634.299	€ 588.828	€ 45.471
6.6-1 Maatwerkvoorz.natura mat. WMO	€ 655.995	€ 562.182	€ 93.813
6.71-0 Alg. - Maatwerkdienstverlening 18+	€ 248.704	€ 248.704	€ -
6.71-1 Maatwerkvoorz.natura immat.WMO	€ 3.416.969	€ 3.424.134	€ 7.165-
6.71-2 Eigen bijdr.maatwerkvz/opv.WMO	€ 86.000-	€ 114.777-	€ 28.777
6.71-3 PGB WMO	€ 200.000	€ 158.622	€ 41.378
6.72-1 PGB Jeugd	€ 70.000	€ 48.000	€ 22.000
6.72-2 Ind.voorzieningen natura jeugd	€ 3.618.095	€ 3.847.652	€ 229.557-
6.81-1 Opv. en beschermd wonen WMO	€ 147.197	€ 102.221	€ 44.976
6.82-1 Veiligheid,jeugdrecl.en opv.jeugd	€ 636.334	€ 537.167	€ 99.167
Resultaat programma 6 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 16.291.168	€ 15.324.043	€ 967.125
Resultaatbestemming	€ 68.175	€ 24.203	€ 43.972
Resultaat programma 6 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 16.222.993**	**€ 15.299.840**	**€ 923.153**

Het voordelige financiële verschil op programma 6 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 923.153. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 6.1.1 Vreemdelingen
In uw raad van 25 maart is besloten het in 2020 niet uitgegeven restant budget ad ca. € 73.000 over te hevelen naar 2021 en beschikbaar te houden voor de te maken kosten voor statushouders. Daarnaast heeft in 2020 de afrekening met Stichting Meervoormekaar (SMVK) over 2019 plaatsgevonden. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 9.000. Ook heeft er een vrijval plaatsgevonden van € 6.000 op het overgehevelde budget uit 2019.

Product 6.1-2 Algemene voorzieningen WMO en jeugd
De onderbesteding op dit product van € 76.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende factoren:

● Er is een minder beroep gedaan op het mantelzorgcompliment;	€	24.000
● Door Corona heeft een onderuitputting op het beschikbare budget voor deskundigheidsbevordering plaatsgevonden;	€	11.000
● De budgetten voor de inclusie-agenda en het langer zelfstandig wonen zijn in beperkte mate benut.	€	30.000

Product 6.2-1 Eerstelijnloket WMO en jeugd
Het restantbudget van € 174.000 voor het uitvoeringsplan sociaal Domein is voor € 104.000 benut. Onder andere door het later starten van de functie Praktijkondersteuner Huisarts.

Tevens is er sprake van onderuitputting van € 101.000 op doorbelaste personeelskosten vanuit de WDW door de latere invulling vacatures, met name op de bij de perspectiefnota (PPN) beschikbaar gestelde formatie voor Sociaal Team.

Door lagere uitvoeringskosten op lokale toegang ontstaat een onderbesteding van € 58.000. Ook realiseerde we een besparing van €14.000 door onderbesteding op de bijdrage 2020 aan het ROB te Nijmegen.

Tot slot is de functie Praktijkondersteuner Huisarts is per 1 juni 2020 ingevuld, terwijl gerekend was op een heel jaar aan kosten. Hierdoor blijven we zo'n € 32.000 onder begroting.

Product 6.3-2 Participatiewet
Het voordeel op dit product is per saldo € 35.000. Enerzijds is het bedrag aan uitkeringen € 29.000 lager uitgekomen dan we bij de najaarsnota 2020 hebben gemeld, doordat het uitkeringsbestand wat lager is dan verwacht. Daarnaast is het voorlopig resultaat op de verstrekte loonkostensubsidies via het werkbedrijf(MGR) € 68.000 voordelig en is er een extra dotatie gepleegd aan de voorziening debiteuren ad € 42.000. Ook is er € 20.000 minder bijstand terugontvangen dan begroot.

Daarnaast is er in 2020 een lager beroep op de reguliere BBZ gedaan. Waardoor er € 11.000 minder is uitgegeven dan begroot.

Ook is in uw raad van 25 maart besloten het in 2020 niet uitgegeven restant budget ad € 46.000 over te hevelen naar 2021 en beschikbaar te houden voor de te maken kosten voor het project Klaar voor de Start.

Tevens is de uitvoering van de TOZO regelingen voor bedrijfskredieten en levensonderhoud een voordeel gehaald omdat er in 2020 rekening is gehouden met de totaalvergoeding voor de uitvoeringskosten en doordat de verstrekte leningen ad € 107.000 voor bedrijfskapitaal niet via de exploitatie lopen.

Product 6.3-3 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid
Er is voor € 17.000 meer beroep op uitkeringen bijzondere bijstandsverlening gedaan.

Product 6.4-1 Werkvoorziening
Bij de najaarsnota 2020 is de via de algemene uitkering verhoogde bijdrage voor uitvoering van de WsW ad € 167.000 gereserveerd voor doorbetaling aan de MGR, maar de MGR hoefde in 2020 geen beroep op deze extra middelen te doen. Daarnaast is conform de voorlopige jaarrekening 2020 van de MGR rekening gehouden met een positief resultaat op de Drutense bijdrage van per saldo € 63.000.

Product 6.5-1 Re-integratie- en participatievoorziening
Conform de voorlopige jaarcijfers van de MGR 2020 wordt op de arbeidsmatige dagbesteding een voordeel behaald van € 18.000 en op de ingebrachte reïntegratiebudgetten wordt een voordeel behaald van per saldo € 22.000. Op de overige budgetten is het positieve resultaat €5.000.

Product 6.6-1 Maatwerkvoorziening natura mat. WMO
Het voordelige verschil op de grootboeknummers woon-en leef voorzieningen bedraagt € 94.000. Dit voordeel is conform bestand beleid gestort in de reserve sociaal domein. Met name op de huur van leef- en woonvoorzieningen zijn de voordelen behaald. Met ingang van 2021 zijn de budgetten aangepast als gevolg van de nieuwe aanbesteding.

Product 6.71-1 Maatwerkvoorziening natura immat. WMO
Bij de voorjaarsnota 2020 is gerapporteerd over de stijging van het aantal cliënten met Huishoudelijke hulp (HH) en daarmee samenhangend het aantal uren HH. In 2020 is de werkelijke stijging hoger dan in het voorjaar was aangenomen. Dit leidt tot een nadeel op de kosten HH van € 165.000. We dekken dit nadeel in 2020 af uit de reserve sociaal domein.

Op het onderdeel WMO-vervoer is de voorlopige afrekening over 2020 opgenomen ad € 72.000. Er heeft veel minder vervoer plaatsgevonden, corona-gerelateerd. Er is wel rekening gehouden met de aanbiederscompensatie. Daarnaast is met SMVK de subsidie over 2019 voor de Plusbus afgerekend met € 10.000 voordeel.

Op de maatwerkvoorzieningen WMO bedraagt het nadeel per saldo ca. € 33.000, met name op de reguliere begeleiding en kortdurend Verblijf. Op specialistische dagbesteding ouderen wordt een corona gerelateerd voordeel behaald van € 10.000.

In uw raad van 25 maart is besloten het in 2020 niet uitgegeven restant budget ad ca. € 25.000 voor Schuldhulpverlening (SHV) over te hevelen naar 2021 en beschikbaar te houden voor de te maken kosten voor SHV conform het beleids- en uitvoeringsplan.

Vanuit gemeente Nijmegen is een bedrag van € 85.000 ontvangen voor de ambulantisering in 2021. Regionaal wordt ingezet op meer mensen thuis helpen. Nijmegen heeft als centrumgemeente middelen ontvangen voor beschermd wonen en een gedeelte van de reserve overgeveld naar de regiogemeenten. We hevelen dit budget over naar 2021.

Product 6.71-2 Eigen bijdrage maatwerkvoorziening -opvang WMO
Er is voor € 29.000 meer aan eigen bijdragen ontvangen door cliënten, door hogere ZIN, met name bij HH.

Product 6.71-3 PGB WMO
Op de persoonsgebonden budgetten (PGB) voor huishoudelijke hulp zien we een sterke daling in het aantal cliënten met een PGB met als gevolg lagere kosten (€ 41.000). Er is sprake van substitutie naar Zorg in natura.

Product 6.72-1 PGB Jeugd
Ook bij de pgb's voor jeugd zien we een dalend aantal cliënten en bijbehorende lagere kosten dan de raming.

Product 6.72-2 Individuele voorzieningen natura jeugd
Op de individuele voorzieningen jeugd wordt een nadeel gerealiseerd in 2020 van € 230.000. Conform het landelijke en regionale beeld in 2020 zien we ook in Druten op onderdelen een overschrijding, met name op basis en specialistische GGZ (€ 346.000) en de dagbehandeling (€ 140.000). Op andere onderdelen zijn er voordelen: reguliere begeleiding € 86.000, kortdurend verblijf € 73.000, dagbesteding € 10.000 en residentiële jeugdhulp € 28.000. Conform bestaand beleid wordt het tekort op jeugd onttrokken aan de reserve sociaal domein.

In 2020 hebben we via de Najaarsnota gemeld dat we van het Rijk als coronacompensatie voor o.a. omzetgaranties/meerkosten € 118.000 ontvangen. Het beschikbare restantbudget ultimo 2020 van € 59.000 wordt overgeheveld naar 2021.

Product 6.81-1 Opvang en beschermd wonen WMO
In 2020 is via de algemene uitkering € 45.000 beschikbaar gesteld voor de brede aanpak dak- en thuisloosheid en ambulantiseringsmiddelen. Uitgaven hierop volgen in 2021, derhalve zijn deze middelen opgenomen in de budgetoverhevelingen naar 2021.

Product 6.82-1 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd
Op jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt in 2020 een voordeel behaald van € 98.000. Als gemeente hebben we zeer beperkte invloed op deze sterk fluctuerende kosten.

Resultaatbestemming programma 6
Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 6	Begroot	Werkelijk	Verschil
Storting in reserve sociaal domein	€ -	€ 625.534	€ 625.534-
Verevening jeugd	€ 113.996	€ -	€ 113.996
Voordeel P-wet uitkeringen	€ 145.000	€ 145.000	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 6	**€ 258.996**	**€ 770.534**	**€ 511.538-**

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 6	Begroot	Werkelijk	Verschil
Aanwending reserve Sociaal Domein	€ 7.771	€ 277.023	€ 269.252-
Uitvoeringsplan Sociaal Domein	€ 5.000	€ 84.700	€ 79.700-
Project "Klaar voor de start"	€ 164.400	€ 169.203	€ 4.803-
Uitgaven WMO	€ 150.000	€ 150.000	€ -
Onttrekking tekort Jeugd	€ -	€ 158.902	€ 158.902-
Onttrekking WMO klassiek	€ -	€ 71.096	€ 71.096-
Kosten POH	€ -	€ 33.813	€ 33.813-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 6	**€ 327.171**	**€ 944.737**	**€ 617.566-**

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
7.1-1 Openbare gezondheidszorg	€ -	€ -	€ 10.288	€ 10.288	€ -
7.2-1 Riolen en rioolgemalen	€ 1.728.160	€ -	€ 28.245	€ 28.245	€ 14.264
7.2-2 Baten rioolrechten	€ 139.552	€ 1.867.712	€ 1.858.340	€ 9.372-	€ 1.785.922
7.3-1 Vuilnisophaaldienst	€ 588.608	€ 331.351	€ 307.612	€ 23.739-	€ 364.302
7.3-2 Bestrijding dierenoverlast/bescherm.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.3-3 Baten rein.rechten en afvalst.heffing	€ 1.472.742	€ 1.397.742	€ 1.418.536	€ 20.794	€ 1.267.578
7.4-0 Alg. - Milieubeheer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.4-1 Milieubeheer	€ 40.352	€ 200.144	€ 187.885	€ 12.259-	€ 82.060
7.4-2 Ongediertebestrijding	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.4-3 Handhaving milieubeheer	€ -	€ -	€ 5.200	€ 5.200	€ -
7.5-1 Algemene begraafplaats	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.5-2 Baten begraafplaatsrechten	€ 21.947	€ 33.947	€ 33.862	€ 85-	€ 33.507
Totaal baten	**€ 3.991.361**	**€ 3.830.896**	**€ 3.849.968**	**€ 19.072**	**€ 3.547.632**
7.1-1 Openbare gezondheidszorg	€ 758.642	€ 777.787	€ 762.102	€ 15.685	€ 654.909
7.2-1 Riolen en rioolgemalen	€ 1.584.812	€ 1.472.092	€ 1.334.128	€ 137.964	€ 1.351.494
7.2-2 Baten rioolrechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.3-1 Vuilnisophaaldienst	€ 1.597.356	€ 1.570.099	€ 1.550.403	€ 19.696	€ 1.655.896
7.3-2 Bestrijding dierenoverlast/bescherm.	€ 44.700	€ 44.700	€ 48.451	€ 3.751-	€ 43.678
7.3-3 Baten rein.rechten en afvalst.heffing	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
7.4-0 Alg. - Milieubeheer	€ 193.379	€ 193.379	€ 193.379	€ -	€ -
7.4-1 Milieubeheer	€ 260.052	€ 668.510	€ 532.356	€ 136.154	€ 217.402
7.4-2 Ongediertebestrijding	€ 1.881	€ 21.881	€ 26.691	€ 4.810-	€ 50.755
7.4-3 Handhaving milieubeheer	€ 412.511	€ 440.559	€ 476.101	€ 35.542-	€ 450.243
7.5-1 Algemene begraafplaats	€ 50.059	€ 50.059	€ 49.404	€ 655	€ 71.869
7.5-2 Baten begraafplaatsrechten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	**€ 4.903.392**	**€ 5.239.066**	**€ 4.973.015**	**€ 266.051**	**€ 4.496.247**
Resultaat voor bestemming	**€ 912.031-**	**€ 1.408.170-**	**€ 1.123.047-**	**€ 285.123**	**€ 948.615-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 141.554	€ 255.943	€ 114.389-	€ 422.417
Onttrekking aan reserves:	€ 146.338	€ 264.338	€ 152.850	€ 111.488-	€ 213.758
Resultaat na bestemming	**€ 765.693-**	**€ 1.285.386-**	**€ 1.226.140-**	**€ 59.246**	**€ 1.157.274-**

Analyse financieel verschil:

Product	Raming	Realisatie	Verschil
7.1-1 Openbare gezondheidszorg	€ 777.787	€ 751.814	€ 25.973
7.2-1 Riolen en rioolgemalen	€ 1.472.092	€ 1.305.883	€ 166.209
7.2-2 Baten rioolrechten	€ 1.867.712-	€ 1.858.340-	€ 9.372-
7.3-1 Vuilnisophaaldienst	€ 1.238.748	€ 1.242.792	€ 4.044-
7.3-2 Bestrijding dierenoverlast/bescherm.	€ 44.700	€ 48.451	€ 3.751-
7.3-3 Baten rein.rechten en afvalst.heffing	€ 1.397.742-	€ 1.418.536-	€ 20.794
7.4-0 Alg. - Milieubeheer	€ 193.379	€ 193.379	€ -
7.4-1 Milieubeheer	€ 468.366	€ 344.471	€ 123.895
7.4-2 Ongediertebestrijding	€ 21.881	€ 26.691	€ 4.810-
7.4-3 Handhaving milieubeheer	€ 440.559	€ 470.901	€ 30.342-
7.5-1 Algemene begraafplaats	€ 50.059	€ 49.404	€ 655
7.5-2 Baten begraafplaatsrechten	€ 33.947-	€ 33.862-	€ 85-
Resultaat programma 7 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 1.408.170	€ 1.123.047	€ 285.123
Resultaatbestemming	€ 122.784	€ 103.093-	€ 225.877
Resultaat programma 7 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 1.285.386**	**€ 1.226.140**	**€ 59.246**

Het voordelig financiële verschil op programma 7 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 59.246. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 7.1-1 Openbare gezondheidszorg
Op de in 2020 beschikbaar gestelde GIDS gelden (gezonde start) van € 5.000 zijn geen uitgaven geweest. Uitvoering volgt in 2021 en deze gelden lopen mee in de budgetoverheveling naar 2021.

Daarnaast is er op het overgehevelde budget uit 2019 van € 10.000 voor "bewegen voor jong en oud" is een onderuitputting van €8.000.

Product 7.2-1 Riolen en rioolgemalen
Het uitbaggeren van de watergangen en de ontvangstplicht van het baggerslip van de A-watergangen is middels een budgetoverheveling van € 100.000 doorgeschoven naar 2021.

Tevens waren de kosten voor inspecties, schoonmaak en calamiteitenonderhoud in 2020 € 66.000 lager.

Product 7.2-2 Baten rioolrechten
De gerealiseerde opbrengsten uit de rioolrechten zijn met € 9.000 iets onder de prognose gebleven.

Product 7.3-3 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing
De opbrengsten uit de afvalstoffenheffing en ondergrondsecontainer ledigingen zijn met € 20.000 iets hoger uitgevallen dan geraamd.

Product 7.4-1 Milieubeheer
Voor de regionale adaptiestrategie, het bodeminformatiesysteem en de warme overdracht zijn de werkzaamheden nog niet volledig uitgevoerd en is in totaal € 20.000 overgeheveld naar 2021.

Daarnaast is van de voor de periode 2019 t/m 2021 toegekende Rijksmiddelen rondom het klimaatakkoord, € 131.000 van de € 237.000 uitgegeven, het restantbedrag van € 106.000 wordt overgeheveld naar 2021.

Tevens is de rente voor duurzaamheidsleningen meerjarig begroot en valt deze in 2020 veel lager uit. In de komende begroting gaan we uit van een geactualiseerde berekening.

Product 7.4-3 Handhaving milieubeheer

De kosten van de ODRN voor het ontwikkelprogramma van € 34.000 zijn vastgesteld na het vaststellen van onze begroting. Geprobeerd is deze kosten te halen uit het reguliere budget, dit is niet gelukt. Voor 2021 zijn de kosten wel opgenomen in de begroting.

Daarnaast hebben we voor € 4.000 extra subsidie beschikbaar gesteld voor energiecontroles.

Resultaatbestemming programma 7
Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 7	Begroot	Werkelijk	Verschil
Overschot riolering 2020	€ -	€ 227.496	€ 227.496-
Onderuitputting schijf 2020	€ 42.720	€ -	€ 42.720
Lagere kosten baggeren	€ 70.000	€ -	€ 70.000
Maatschappelijke compensatie Kaliwaal	€ 28.834	€ 28.447	€ 387
Totaal stortingen t.b.v. programma 7	**€ 141.554**	**€ 255.943**	**€ 114.389-**

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 7	Begroot	Werkelijk	Verschil
Aanwending reserve kwelbeersysteem.	€ 16.853	€ 10.050	€ 6.803-
Aanwending reserve vuilafvoer en verwerking	€ 34.799	€ 142.800	€ -
Aanwending reserve riolering	€ 94.686	€ -	€ -
Lastenverlichting Afvalstoffenheffing	€ 75.000	€ -	€ -
Inzameling OPK door DAR	€ 10.000	€ -	€ -
Inzameling Plastic+ hoogbouw	€ 33.000	€ -	€ 33.000-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 7	**€ 264.338**	**€ 152.850**	**€ 39.803-**

3.3.3.1 Toelichting financiële verschillen per programma

Programma 8 Wonen en bouwen

Product	Raming 2020 vóór wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020	Realisatie 2019
8.1-0 Alg.- Ruimtelijke ordening	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen	€ 75.000	€ 291.000	€ 359.558	€ 68.558	€ 163.295
8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 147.997	€ 147.997	€ 106.322	€ 41.675-	€ 597.856
8.3-0 Alg. - Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3-2 Handhaving bouw- en woningtoez.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
8.3-3 Woonwagens	€ 5.570	€ 5.570	€ 5.872	€ 302	€ 5.668
8.3-4 Overige volkshuisvesting	€ 114.369	€ 114.369	€ 66.463	€ 47.906-	€ 451.795
8.3-5 Omgevingsvergunningen	€ 370.972	€ 979.972	€ 949.487	€ 30.485-	€ 431.571
Totaal baten	**€ 713.908**	**€ 1.538.908**	**€ 1.487.702**	**€ 51.206-**	**€ 1.650.185**
8.1-0 Alg.- Ruimtelijke ordening	€ 255.347	€ 255.347	€ 255.347	€ -	€ -
8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen	€ 66.959	€ 54.959	€ 50.930	€ 4.029	€ 440.819
8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen	€ -	€ -	€ 13.508	€ 13.508-	€ 62.589
8.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 281.885	€ 361.360	€ 619.016	€ 257.656-	€ 1.024.201
8.3-0 Alg. - Wonen en bouwen	€ 572.503	€ 572.503	€ 572.503	€ -	€ -
8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht	€ 47.351	€ 155.351	€ 66.325	€ 89.026	€ 313.259
8.3-2 Handhaving bouw- en woningtoez.	€ -	€ -	€ 46	€ 46-	€ 174.654
8.3-3 Woonwagens	€ 793	€ 793	€ 892	€ 99-	€ 6.373
8.3-4 Overige volkshuisvesting	€ 92.774	€ 165.024	€ 178.249	€ 13.225-	€ 407.649
8.3-5 Omgevingsvergunningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	**€ 1.317.612**	**€ 1.565.337**	**€ 1.756.816**	**€ 191.479-**	**€ 2.429.543**
Resul	**€ 603.704-**	**€ 26.429-**	**€ 269.114-**	**€ 242.685-**	**€ 779.359-**
Toevoeging aan reserves:	€ -	€ 161.000	€ 161.000	€ -	€ 1.664.165
Onttrekking aan reserves:	€ 108.888	€ 556.505	€ 114.877	€ 441.628-	€ 1.610.994
Resultaat na bestemming	**€ 494.816-**	**€ 369.076**	**€ 315.237-**	**€ 684.313-**	**€ 832.530-**

Analyse financieel verschil

Product	Raming	Realisatie	Verschil
8.1-0 Alg.- Ruimtelijke ordening	€ 255.347	€ 255.347	€ -
8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen	€ 236.041-	€ 308.628-	€ 72.587
8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen	€ -	€ 13.508	€ 13.508-
8.2-1 Bouwgrondexploitatie	€ 213.363	€ 512.694	€ 299.331-
8.3-0 Alg. - Wonen en bouwen	€ 572.503	€ 572.503	€ -
8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht	€ 155.351	€ 66.325	€ 89.026
8.3-2 Handhaving bouw- en woningtoez.	€ -	€ 46	€ 46-
8.3-3 Woonwagens	€ 4.777-	€ 4.980-	€ 203
8.3-4 Overige volkshuisvesting	€ 50.655	€ 111.786	€ 61.131-
8.3-5 Omgevingsvergunningen	€ 979.972-	€ 949.487-	€ 30.485-
Resultaat programma 8 vóór voorgestelde resultaatbestemming	€ 26.429	€ 269.114	€ 242.685-
Resultaatbestemming	€ 395.505	€ 46.123-	€ 441.628-
Resultaat programma 8 na voorgestelde resultaatbestemming	**€ 369.076-**	**€ 315.237**	**€ 684.313-**

Het nadelige financiële verschil op programma 8 van de gerealiseerde cijfers ten opzichte van de geraamde cijfers na wijzigingen en na de voorgestelde resultaatbestemming bedraagt € 684.313. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming zijn hieronder uiteengezet.

Product 8.1-1 Structuur- en bestemmingsplannen
De opbrengst uit leges voor bestemmingsplannen is in de najaarsnota al verhoogd van € 30.000 naar € 50.000. In het 4e kwartaal van 2020 zijn er echter acht grote aanvragen ingediend en één kleinere waardoor er € 73.000 meer is ontvangen aan leges.

Product 8.1-2 Handhaving bestemmingsplannen
Voor het ontruimen van een woning en het wegslepen van diverse auto's zijn extra kosten gemaakt.

Product 8.2-1 Bouwgrondexploitatie
Het onderhanden werk van de grondexploitatie wordt verrekend op taakveld 3.2 en 8.2. Het verschil van € 467.000 valt tegen elkaar weg.

Na actualisatie van alle grondexploitaties is de verliesgevende voorziening positief bijgesteld met € 268.000. In de meerjarenprognose grondexploitaties (bijlage jaarrekening) is dit per grondexploitatie in detail uitgewerkt.

Tevens bestaat het verschil voor € 66.000 aan interne projecturen voor de bouwgrond algemeen die niet op de projecten kunnen worden geboekt, deze komen ten laste van de Reserve Grondbedrijf.

Het overige verschil van circa € 65.000 kan worden verklaard door:

	€ 5.000
● Het restant voorbereidingskrediet voor het project van Heuvel tot van Heemstraweg nemen we mee naar 2021;	
● De kapitaallasten op de bouwgrond algemeen zijn € 17.000 lager dan begroot;	€ 17.000
	€ 49.000
● De kosten overhead bouwgrondexploitaties, deze worden ten laste van de reserve Bouwbedrijf geboekt.	
● Externe kosten voor het opstellen van grondexploitaties.	€ 6.000-

Product 8.3-1 Bouw-, woning-, welstandstoezicht
De invoering van de omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022, het restant van het budget 2020 ad € 106.000 nemen we mee naar 2021.

Daarnaast zijn er extra onderzoeken uitgevoerd voor constructieve plantoetsing en voor berekeningen stikstofgebruik. Dit heeft een overschrijding van € 17.000 tot gevolg.

Product 8.3-4 Overige volkshuisvesting
Het verschil op dit product heeft hoofdzakelijk twee oorzaken. Ten eerste is de ontvangen rente voor startersleningen meerjarig begroot en valt deze in 2020 veel lager uit (€ 47.000). In de komende begroting gaan we uit van een geactualiseerde berekening. Ten tweede is de omslagrente van de boekwaarde van de activa € 13.000 hoger dan begroot.

Product 8.3-5 Omgevingsvergunning
De leges voor omgevingsvergunningen zijn in 2020 flink naar boven bijgesteld van € 371.000 naar € 980.000. Dit vanwege de legesvergoeding voor enkele grote projecten. Met Groenleven B.V. is daarna een overeenkomst gesloten over de leges van het zonnepark uivermeertjes waardoor uiteindelijk de totale leges toch nog € 30.000 lager uitkomen.

Resultaatbestemming programma 8
Voor uitgebreide informatie wordt verwezen naar het overzicht van de resultaatbestemming.

Stortingen reserves t.b.v. programma 8	Begroot	Werkelijk	Verschil
Storting reservering stadsuitleg	€ 161.000	€ 161.000	€ -
Totaal stortingen t.b.v. programma 8	**€ 161.000**	**€ 161.000**	**€ -**

Onttrekkingen reserves t.b.v. programma 8	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onttrekking reserve grondbedrijf	€ -	€ 114.877	€ 114.877
Aankoop woning Koningsweg	€ 355.000	€ -	€ 355.000-
Aankoop Rijdt Horssen	€ 201.505	€ -	€ 201.505-
Totaal onttrekkingen t.b.v. programma 8	**€ 556.505**	**€ 114.877**	**€ 441.628-**

3.3.3.2 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

3.3.3.2 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

In de begroting van 2020 zijn deze dekkingsmiddelen onder programma 0 opgenomen.

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
De gemeente Druten kent de volgende niet-bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

Belastingsoort	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020
Onroerende zaak belasting	€ 3.360.174	€ 3.360.174	€ 3.374.206	€ -14.032
Hondenbelasting	€ 167.928	€ 167.928	€ 172.635	€ -4.707
Reclamebelasting	€ 36.063	€ 36.063	€ 35.731	€ 332
Totaal	**€ 3.564.165**	**€ 3.564.165**	**€ 3.582.572**	**€ -18.407**

In de paragraaf lokale heffingen is een toelichting op de verschillen gegeven.

Algemene uitkering
In 2020 is € 27.256.411 aan algemene uitkering ontvangen. De raming na de najaarsnota bedroeg echter € 27.185.733. Dit verschil is toegelicht binnen programma 0.

Dividend

Deelneming	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 21.195	€ -	€ 12.036	€ 12.036
Vitens NV	€ 15.542	€ -	€ -	€ -
DAR NV	€ 19.760	€ 19.760	€ 40.854	€ 21.094
Totaal ontvangen dividend	**€ 56.497**	**€ 19.760**	**€ 52.890**	**€ 33.130**

Het verschil t.o.v. de begroting is te verklaren doordat de BNG, tegen de verwachting in, toch dividend heeft uitgekeerd. Tevens was het resultaat van Dar N.V. zo goed dat een forse dividendstijging mogelijk was.

BTW-compensatiefonds
Over 2020 is op de exploitatie-uitgaven € 4.620.405 aan compensabele BTW gedeclareerd.

Toelichting overhead
Conform artikel 27b van het BBV dienen de kosten op het taakveld overhead te worden toegelicht.

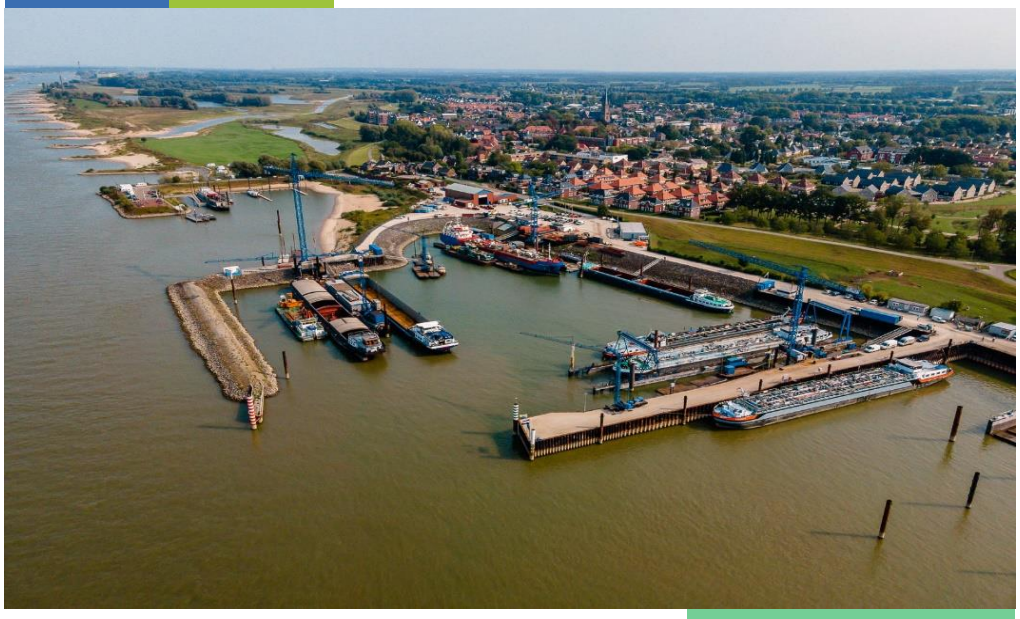
Taakveld	Raming 2020 voor wijziging	Raming 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Verschil 2020
0.4-0 Alg. - Ondersteuning organisatie	€ 2.455.965	€ 2.503.036	€ 2.503.001	€ -35
0.4-1 Bestuursondersteuning	€ 128.662	€ 305.552	€ 343.615	€ 38.063
0.4-2 Communicatie	€ 28.621	€ 43.621	€ 33.831	€ -9.790
0.4-3 Representatie- en vergaderkosten	€ 14.997	€ 32.697	€ 44.382	€ 11.685
0.4-4 Werkorganisatie Druten Wijchen	€ 2.312.790	€ 2.181.210	€ 2.362.704	€ 181.494
0.4-5 Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-6 Binnendienst	€ -	€ -	€ -	€ -
0.4-7 Buitendienst	€ -	€ -	€ -1.579	€ -1.579
0.4-8 Overige personele kosten	€ 263.955	€ 263.955	€ 249.855	€ -14.100
0.4-9 Gemeentehuis	€ -8.146	€ -8.146	€ -9.307	€ -1.161
0.4-10 Kantoorbenodigdheden	€ 26.933	€ 26.933	€ 32.577	€ 5.644
0.4-11 Automatisering	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal overheadkosten	**€ 5.223.777**	**€ 5.348.858**	**€ 5.559.079**	**€ 210.221**

Omdat het taakveld overhead volledig binnen programma 0 valt, zijn de verschillen in dat programma (zie 3.3.3.1 - programma 0) toegelicht.

Vennootschapsbelasting
Conform artikel 27b van het BBV dienen de kosten voor vennootschapsbelasting te worden toegelicht. In 2020 is er € 2.866 aan vennootschapsbelasting terugontvangen. Dit betreft de afgedraagde dividendbelasting, die als voorheffing voor de vennootschapsbelasting dient.

Bedrijfsvoeringsbudget
Vanaf 2020 valt het volledige budget van de bedrijfsvoering binnen de WDW en zal als zodanig ook in die jaarrekening worden verklaard.

3.3.3.3. Verantwoording Wet Normering Topinkomens

3.3.3.3. WNT-verantwoording 2020 Gemeente Druten

De WNT is van toepassing op de gemeente Druten. Het voor de gemeente Druten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Conform de Wet Normering Topinkomens zijn de onderstaande functies opgenomen in deze paragraaf:
1. Griffier;
2. Gemeentesecretaris.

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020 bedragen x € 1	M. van IJsseldijk	A. Buise-Jansen
Functiegegevens	**Griffier**	**Gemeentesecretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	15/06 – 31/12	01/01 - 29/07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,83	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 30.870	€ 63.809
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.878	€ 14.258
Subtotaal	*€ 37.748*	*€ 78.068*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 90.909	€ 115.877
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 37.748**	**€ 78.068**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019 bedragen x € 1	M. van IJsseldijk	A. Buise-Jansen
Functiegegevens	**Griffier**	**Gemeentesecretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2019	N.v.t.	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	1
Dienstbetrekking?	N.v.t.	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ 96.227
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ 17.611
Subtotaal	*€ -*	*€ 113.838*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ -	€ 194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ -**	**€ 113.838**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020 bedragen x € 1	S. van der Lugt	L. Litjens
Functiegegevens	**Griffier**	**Gemeentesecretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	N.v.t.	01/10 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	1
Dienstbetrekking?	N.v.t.	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ 50.490
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -
Subtotaal	*€ -*	*€ -*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ -	€ 50.525
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ -**	**€ 50.490**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019 bedragen x € 1	S. van der Lugt	L. Litjens
Functiegegevens	**Griffier**	**Gemeentesecretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 30/11	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Ja	N.v.t.
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 35.846	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.242	€ -
Subtotaal	€ *41.088*	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 157.996	€ -
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 41.088**	**€ -**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Gegevens 2020 bedragen x € 1	F. Aerts	
Functiegegevens	**Griffier**	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 - 30/06	01/11 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6	2
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	562,75	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 108.611	€ 40.673
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 149.284	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 54.226	€ 20.228
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 74.454	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	**€ 74.454**	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.V.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gegevens 2020 bedragen x € 1	L. Litjens	
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris**	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 - 30/09	01/10 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1452	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 202.200	€ 77.700
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 279.900	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 153.966	€ 49.150
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 203.116	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 203.116**	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gegevens 2020 bedragen x € 1	J. van den Heuvel	
Functiegegevens	**Griffier**	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	N.v.t.	01/10 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	N.v.t.	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 0	€ 95.744
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 95.744	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 0	€ 29.816
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 29.816	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 29.816**	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Gegevens 2020 bedragen x € 1	S. van den Bosch	
Functiegegevens	**Griffier**	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	N.v.t.	01/10 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	N.v.t.	3
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	N.v.t.	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 0	€ 112.649
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 112.649	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 0	€ 6.948
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 6.948	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 6.948**	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Tabel 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Niet van toepassing.

Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder
Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Niet van toepassing.

Tabel 1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700
De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, voor al zijn functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen).

Niet van toepassing.

Tabel 1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700.

Niet van toepassing.

Tabel 1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Niet van toepassing.

Tabel 2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Niet van toepassing.

Tabel 3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.3.3.4 Overzicht incidentele baten en lasten

3.3.3.4 Overzicht incidentele baten en lasten

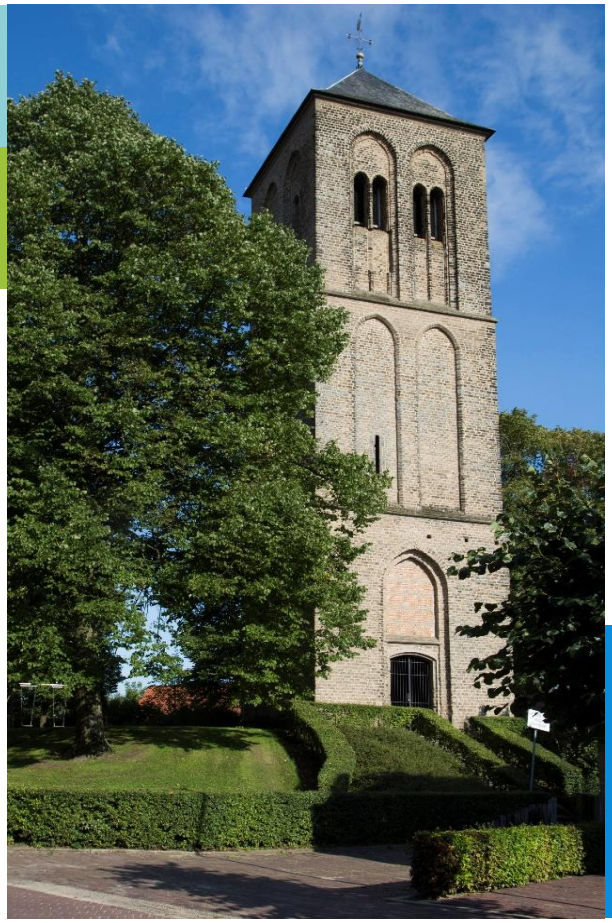
Programma		Raming 2020 voor wijziging	Wijziging raming 2020 meicirculaire	Wijziging raming 2020 VJN	Wijziging raming 2020 NJN	Wijziging raming 2020 amandem.	Totaal beschikbaar baten
Programma 0	Bestuur en ondersteuning	€ -	€ -	€ 924.386	€ 1.084.250	€ -	€ 2.008.636
Programma 1	Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma 2	Verkeer en vervoer	€ -	€ -	€ -	€ 105.000	€ -	€ 105.000
Programma 3	Economie	€ -	€ -	€ 2.212.914	€ 10.000	€ -	€ 2.222.914
Programma 4	Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ 10.374	€ -	€ 10.374
Programma 5	Sport, cultuur en recreatie	€ -	€ -	€ 15.000	€ 51.000	€ -	€ 66.000
Programma 6	Sociaal domein	€ -	€ -	€ 201.576	€ 1.789.671	€ -	€ 1.991.247
Programma 7	Volksgezondheid en milieu	€ -	€ -	€ 220.708	€ 54.720	€ -	€ 275.428
Programma 8	Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ 1.387.839	€ 748.000	€ -	€ 2.135.839
Saldo incidenteel		€ 143.261	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 143.261
Totaal baten		**€ 143.261**	**€ -**	**€ 4.962.423**	**€ 3.853.015**	**€ -**	**€ 8.958.699**
Programma 0	Bestuur en ondersteuning	€ -	€ 58.000	€ 1.271.096	€ 544.647	€ -	€ 1.873.743
Programma 1	Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ 23.000	€ -	€ 23.000
Programma 2	Verkeer en vervoer	€ -	€ -	€ 47.500	€ -	€ -	€ 47.500
Programma 3	Economie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma 4	Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ 10.374	€ -	€ 10.374
Programma 5	Sport, cultuur en recreatie	€ -	€ -	€ 69.000	€ 690.020	€ -	€ 759.020
Programma 6	Sociaal domein	€ -	€ -	€ 2.436.490	€ 1.238.839	€ -	€ 3.675.329
Programma 7	Volksgezondheid en milieu	€ -	€ -	€ 365.708	€ 102.720	€ -	€ 468.428
Programma 8	Wonen en bouwen	€ -	€ -	€ 1.390.505	€ 161.000	€ -	€ 1.551.505
Saldo incidenteel		€ -	€ -			€ -	€ -
Totaal lasten		**€ -**	**€ 58.000**	**€ 5.580.299**	**€ 2.770.600**	**€ -**	**€ 8.408.899**
Saldo incidentele baten en lasten		**€ 143.261**	**€ 58.000-**	**€ 617.876-**	**€ 1.082.415**	**€ -**	**€ 549.800**

Ramingen 2020 na wijziging
Als gevolg van het bestedingsplan 2020, de perspectiefnota 2020 en de najaarsnota 2020 zijn in 2020 incidentele middelen vrijgevallen en ingezet. Dat wordt via bovenstaand overzicht getoond.

Werkelijke uitnutting incidentele budgetten
De incidenteel toegekende budgetten bestaan op hoofdlijnen uit:
- Eenmalige uitgaven ten laste van - of inkomsten ten gunste van - de eenmalige middelen;
- Eenmalige uitgaven gedekt door eenmalige onttrekkingen uit - of inkomsten te storten in - reserves;
- Eenmalige restantbudgetten die doorgeschoven zijn vanuit boekjaar 2019.

Voor het eerste en het laatste punt wordt verwezen naar de verschillenanalyses (3.3.3.1), terwijl de afwijkingen op stortingen/onttrekkingen in/uit de reserves zijn toegelicht via de resultaatbestemming (3.3.3.5).

3.3.3.5 Overzicht resultaatbestemming

3.3.3.5 Resultaatbestemming 2020

Alle onderstaande mutaties in de reserves, worden verwerkt via taakveld 0.10 "Mutaties Reserves". De totale storting en onttrekking is op die plek terug te vinden in het overzicht van baten en lasten.

Stortingen in reserves, ten laste van resultaat voor bestemming

Omschrijving	Raming voor wijziging	Wijzigingen	Raming na wijziging	Werkelijk	Verschil	Grondslag / referentie	Omschrijving reserve	Struct. / Incident.
Programma 0								
Resultaat 2019	€ -	€ -	€ -	€ 853.911	€ -853.911	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel
Storting reserve assurantie	€ 23.627	€ -	€ 23.627	€ 23.627	€ -	Prim. begr.	Reserve assurantie	Structureel
Totaal restantbudgetten 2019	€ -	€ 1.136.262	€ 1.136.262	€ -	€ 1.136.262	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 0	**€ 23.627**	**€ 1.136.262**	**€ 1.159.889**	**€ 877.538**	**€ 282.351**			
Programma 2								
Storting reserve openbare verlichting	€ 89.222	€ -	€ 89.222	€ 36.213	€ 53.009	Prim. begr.	Reserve vervanging straatverlichting	Structureel
Storting reserve onderhoud wegen	€ 1.333.562	€ -	€ 1.333.562	€ 1.333.562	€ -	Prim. begr.	Reserve onderhoud wegen	Structureel
Totaal reserveringen programma 2	**€ 1.422.784**	**€ -**	**€ 1.422.784**	**€ 1.369.775**	**€ 53.009**			
Programma 6								
Storting in reserve sociaal domein	€ -	€ -	€ -	€ 625.534	€ -625.534	Prim. begr.	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Verevening Jeugd	€ -	€ 113.996	€ 113.996	€ -	€ 113.996	NJN 2020	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Voordeel P-wet uitkeringen	€ -	€ 145.000	€ 145.000	€ 145.000	€ -	NJN 2020	Reserve Uitstroombeleid	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 6	**€ -**	**€ 258.996**	**€ 258.996**	**€ 770.534**	**€ -511.538**			
Programma 7								
Overschot riolering 2020	€ -	€ -	€ -	€ 227.496	€ -227.496	Jaarrekening	Reserve riolering	Incidenteel
Onderuitputting schijf 2020	€ -	€ 42.720	€ 42.720	€ -	€ 42.720	NJN 2020	Reserve riolering	Incidenteel
Lagere kosten baggeren	€ -	€ 70.000	€ 70.000	€ -	€ 70.000	PPN 2020	Reserve riolering	Incidenteel
Maatschappelijke compensatie Kaliwaal	€ -	€ 28.834	€ 28.834	€ 28.447	€ 387	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 7	**€ -**	**€ 141.554**	**€ 141.554**	**€ 255.943**	**€ -114.389**			
Programma 8								
Storting reservering stadsuitleg	€ -	€ 161.000	€ 161.000	€ 161.000	€ -	NJN 2020	Reserve stadsuitleg	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 8	**€ -**	**€ 161.000**	**€ 161.000**	**€ 161.000**	**€ -**			
Totaal stortingen	**€ 1.446.411**	**€ 1.697.812**	**€ 3.144.223**	**€ 3.434.790**	**€ -290.567**			

Onttrekkingen aan reserves, ten gunste van resultaat voor bestemming

Omschrijving	Raming voor wijziging	Wijzigingen	Raming na wijziging	Werkelijk	Verschil	Grondslag / referentie	Omschrijving reserve	Struct. / Incident.
Programma 0								
Aanwending reserve winstuitkering NUON	€ 170.666	€ -	€ 170.666	€ 170.666	€ -	Prim. begr.	Reserve winstuitkering NUON	Structureel
Aanwenging reserve Vitens	€ 48.000	€ -	€ 48.000	€ 48.000	€ -	Prim. begr.	Reserve conversie aandelen Vitens	Structureel
Aanwending reserve legaat van Cooth	€ 9.000	€ -	€ 9.000	€ 9.000	€ -	Prim. begr.	Reserve legaat van Cooth	Incidenteel
Onttrekking reserve assurantie	€ -	€ -	€ -	€ 33.998	€ -33.998	-	Reserve assurantie	Structureel
Incidentele overheveling restantbudgetten	€ -	€ 1.136.262	€ 1.136.262	€ -	€ 1.136.262	1e bgr,wijz.	Algemene reserve	Incidenteel
Verwerking resultaat jaarrekening 2019	€ -	€ 853.911	€ 853.911	€ 853.911	€ -	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel
Afdekken exploitatietekort 2020	€ -	€ 929.180	€ 929.180	€ -	€ 929.180	PPN 2020	Algemene reserve	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 0	**€ 227.666**	**€ 2.919.353**	**€ 3.147.019**	**€ 1.115.575**	**€ 2.031.444**			
Programma 2								
Aanwending reserve openbare verlichting	€ 72.969	€ -	€ 72.969	€ -	€ 72.969	Prim. begr.	Reserve vervanging straatverlichting	Structureel
Aanwending reserve onderhoud wegen	€ 1.333.562	€ -	€ 1.333.562	€ 1.098.719	€ 234.843	Prim. begr.	Reserve onderhoud wegen	Structureel
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	€ -	€ 150.000	€ 150.000	€ -	€ 150.000	NJN 2020	Reserve onderhoud wegen	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 2	**€ 1.406.531**	**€ 150.000**	**€ 1.556.531**	**€ 1.098.719**	**€ 457.812**			
Programma 5								
Aanwending algemene reserve kunstwerken	€ 2.385	€ -	€ 2.385	€ 2.266	€ 119	Prim. begr.	Reserve onderhoud kunstw/vervanging	Structureel
Totaal reserveringen programma 5	**€ 2.385**	**€ -**	**€ 2.385**	**€ 2.266**	**€ 119**			
Programma 6								
Aanwending reserve Sociaal Domein	€ 7.771	€ -	€ 7.771	€ 127.023	€ -119.252	Prim. begr.	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Uitvoeringsplan Sociaal Domein	€ -	€ 5.000	€ 5.000	€ 84.700	€ -79.700	PPN 2020	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Project "Klaar voor de start"	€ -	€ 164.400	€ 164.400	€ 169.203	€ -4.803	PPN 2020	Reserve uitstroombeleid	Incidenteel
Uitgaven WMO	€ -	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ -	PPN 2020	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Onttrekking tekort Jeugd	€ -	€ -	€ -	€ 158.902	€ -158.902	Jaarrekening	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Onttrekking WMO klassiek	€ -	€ -	€ -	€ 71.096	€ -71.096	Jaarrekening	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Kosten POH	€ -	€ -	€ -	€ 33.813	€ -33.813	Jaarrekening	Reserve Sociaal Domein	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 6	**€ 7.771**	**€ 319.400**	**€ 327.171**	**€ 794.737**	**€ -467.566**			
Programma 7								
Aanwending reserve kwelbeheersingssysteem.	€ 16.853	€ -	€ 16.853	€ 10.050	€ 6.803	Prim. begr.	Reserve kwelbeheersingssysteem ADW	Structureel
Aanwending reserve vuilafvoer en verwerking	€ 34.799	€ -	€ 34.799	€ 142.800	€ -108.001	Prim. begr.	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Structureel
Aanwending reserve riolering	€ 94.686	€ -	€ 94.686	€ -	€ 94.686	Prim. begr.	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Structureel
Lastenverlichting Afvalstoffenheffing	€ -	€ 75.000	€ 75.000	€ -	€ 75.000	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Inzameling OPK door DAR	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ -	€ 10.000	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Inzameling Plastic+ hoogbouw	€ -	€ 33.000	€ 33.000	€ -	€ 33.000	PPN 2020	Reserve egalisatie vuilafvoer en vuilverwerking	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 7	**€ 146.338**	**€ 118.000**	**€ 264.338**	**€ 152.850**	**€ 111.488**			
Programma 8								
Onttrekking reserve grondbedrijf	€ 108.888	€ -	€ -	€ 114.877	€ -114.877	Jaarrekening	Reserve grondbedrijf	Structureel
Aankoop woning Koningsweg	€ -	€ 355.000	€ 355.000	€ -	€ 355.000	PPN 2020	Reserve grondbedrijf	Incidenteel
Aankoop Rijdt Horssen	€ -	€ 201.505	€ 201.505	€ -	€ 201.505	PPN 2020	Reserve grondbedrijf	Incidenteel
Totaal reserveringen programma 8	**€ 108.888**	**€ 556.505**	**€ 556.505**	**€ 114.877**	**€ 441.628**			
Totaal onttrekkingen	**€ 1.899.579**	**€ 4.063.258**	**€ 5.853.949**	**€ 3.279.024**	**€ 2.574.925**			
Totaal resultaatbestemming	**€ -453.168**	**€ -2.365.446**	**€ -2.709.726**	**€ 155.766**	**€ -2.865.492**			

3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

3.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

(x € 1.000)	Raming 2020 na wijziging			Realisatie 2020			Begrotingsafwijking		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	€ 652	€ 3.131	€ -2.479	€ 694	€ 2.774	€ -2.080	€ 42	€ 357	€ 399
1 Veiligheid	€ 7	€ 1.694	€ -1.687	€ 4	€ 1.591	€ -1.587	€ -3	€ 103	€ 100
2 Verkeer en vervoer	€ 165	€ 2.254	€ -2.089	€ 257	€ 1.872	€ -1.615	€ 92	€ 382	€ 474
3 Economie	€ 118	€ 543	€ -425	€ 525	€ 431	€ 94	€ 407	€ 112	€ 519
4 Onderwijs	€ 364	€ 1.969	€ -1.605	€ 298	€ 1.816	€ -1.518	€ -66	€ 153	€ 87
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 457	€ 4.171	€ -3.714	€ 640	€ 3.969	€ -3.329	€ 183	€ 202	€ 385
6 Sociaal domein	€ 7.398	€ 23.689	€ -16.291	€ 7.830	€ 23.154	€ -15.324	€ 432	€ 535	€ 967
7 Volksgezondheid en milieu	€ 3.831	€ 5.239	€ -1.408	€ 3.850	€ 4.973	€ -1.123	€ 19	€ 266	€ 285
8 Wonen en bouwen	€ 1.539	€ 1.565	€ -26	€ 1.488	€ 1.757	€ -269	€ -51	€ -192	€ -243
Subtotaal	**€ 14.531**	**€ 44.255**	**€ -29.724**	**€ 15.586**	**€ 42.337**	**€ -26.751**	**€ 1.055**	**€ 1.918**	**€ 2.973**
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen	€ 3.564	€ -	€ 3.564	€ 3.582	€ -	€ 3.582	€ 18	€ -	€ 18
Algemene uitkering	€ 29.716	€ -	€ 29.716	€ 29.786	€ -	€ 29.786	€ 70	€ -	€ 70
Dividend Programma 0	€ -	€ -	€ -	€ 12	€ -	€ 12	€ 12	€ -	€ 12
Gerealiseerde kosten	€ 610	€ 5.959	€ -5.349	€ 835	€ 6.395	€ -5.560	€ 225	€ -436	€ -211
Subtotaal	**€ 33.890**	**€ 5.959**	**€ 27.931**	**€ 34.215**	**€ 6.395**	**€ 27.820**	**€ 325**	**€ -436**	**€ -111**
Saldo van baten en lasten	**€ 48.421**	**€ 50.214**	**€ -1.793**	**€ 49.801**	**€ 48.732**	**€ 1.069**	**€ 1.379**	**€ 1.482**	**€ 2.861**
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
0 Bestuur en ondersteuning	€ 3.147	€ 1.160	€ 1.987	€ 262	€ 24	€ 238	€ -2.885	€ 1.136	€ -1.749
1 Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Verkeer en vervoer	€ 1.557	€ 1.423	€ 134	€ 1.099	€ 1.370	€ -271	€ -458	€ 53	€ -405
3 Economie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
4 Onderwijs	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5 Sport, cultuur en recreatie	€ 2	€ -	€ 2	€ 2	€ -	€ 2	€ -	€ -	€ -
6 Sociaal domein	€ 327	€ 259	€ 68	€ 795	€ 771	€ 24	€ 468	€ -512	€ -44
7 Volksgezondheid en milieu	€ 264	€ 141	€ 123	€ 153	€ 256	€ -103	€ -111	€ -115	€ -226
8 Wonen en bouwen	€ 556	€ 161	€ 395	€ 115	€ 161	€ -46	€ -441	€ -	€ -441
Subtotaal	**€ 5.853**	**€ 3.144**	**€ 2.709**	**€ 2.426**	**€ 2.582**	**€ -156**	**€ -3.426**	**€ 562**	**€ -2.865**
Resultaat	**€ 54.274**	**€ 53.358**	**€ 916**	**€ 52.227**	**€ 51.314**	**€ 913**	**€ -2.047**	**€ 2.044**	**€ -4**

Analyse begrotingsafwijking
Voor een analyse van de begrotingsafwijkingen wordt verwezen naar de verschillenanalyse in de toelichting op de programmarekening (toelichting per programma).

Analyse begrotingsrechtmatigheid
Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet zijn alle **begrotingsoverschrijdingen op de lasten** onrechtmatig. Gemiste opbrengsten of lagere lasten vallen dus niet onder deze analyse. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium "passend binnen het door de Raad uitgezette beleid" van belang. Ondanks dat de Raad van de gemeente Druten niet concreet heeft omschreven onder welke omstandigheden overschrijdingen op begrote lasten als "passend binnen het door de Raad uitgezette beleid" worden beschouwd, kunnen we aan de hand van onderstaande criteria toch een analyse maken.
Er is getoetst aan de hand van de volgende criteria:
- Fout in de begroting;
- Onjuist begrotingsartikel of programma;
- Onjuist begrotingsjaar;
- Passende hogere lasten én baten;
- Passende hogere lasten niet tijdig gesignaleerd vanwege ontbrekende informatie van derden;
- Passende hogere lasten abusievelijk niet tijdig gesignaleerd;
- Passende hogere lasten opzettelijk niet tijdig gesignaleerd;
- Niet-passende lasten, gelden zijn anders besteed dan door de Raad is bedoeld;
- Bij later onderzoek zijn fouten uit het verleden gesignaleerd;
- Hogere lasten vanwege duurdere investeringen;
- Minder doch duurdere passende activiteiten binnen het begrotingsbedrag.

Bij programma 8 is een overschrijding geconstateerd op de lasten. In deze analyse zullen wij ons ten aanzien van deze overschrijdingen verantwoorden en ingaan op de oorzaken.

Programma 8 wonen en bouwen

De overschrijding op de lasten (voor resultaatbestemming) bedraagt ca € 191.000. De overschrijding wordt door verschillende over- en onderschrijdingen op verschillende producten veroorzaakt. Hieronder wordt alleen de (relevante) overschrijding op de lasten geanalyseerd, aangezien de baten niet tot een begrotingsonrechtmatigheid kunnen leiden.

Product 8.2-1 Bouwgrondexploitatie

Het onderhanden werk van de grondexploitatie wordt verrekend op taakveld 3.2 en 8.2. Het verschil van € 467.000 valt tegen elkaar weg.

Na actualisatie van alle grondexploitaties is de verliesgevende voorziening positief bijgesteld met € 268.000. In de meerjarenprognose grondexploitaties (bijlage jaarrekening) is dit per grondexploitatie in detail uitgewerkt.

Tevens bestaat het verschil voor € 66.000 aan interne projecturen voor de bouwgrond algemeen die niet op de projecten kunnen worden geboekt, deze komen ten laste van de Reserve Grondbedrijf.

Het overige verschil van circa € 65.000 kan worden verklaard door:

● Het restant voorbereidingskrediet voor het project van Heuvel tot van Heemstraweg nemen we mee naar 2021;	€ 5.000
● De kapitaallasten op de bouwgrond algemeen zijn € 17.000 lager dan begroot;	€ 17.000
● De kosten overhead bouwgrondexploitaties, deze worden ten laste van de reserve Bouwt	€ 49.000
● Externe kosten voor het opstellen van grondexploitaties.	€ 6.000-

Naast deze grote posten zijn er nog diverse kleine onderschrijdingen waardoor het saldo van de lastenoverschrijding op € 191.000 uit komt.

De hogere lasten op programma 8 vallen weg tegen hogere baten op programma 3. Dit heeft te maken met het verantwoorden van onderhanden werk op zowel taakveld 3.2 (bij grondexploitaties bedrijventerreinen) als op taakveld 8.2. (grondexploitaties niet bedrijventerreinen) Dit heeft verder geen impact op de rechtmatigheid.

3.3.5 Globale analyse verschil tussen begroot en werkelijk resultaat

3.3.5 Globale verschillenanalyse saldo Najaarsnota 2020 t.o.v. Jaarrekening 2020

Geraamd resultaat exploitatie 2020 conform najaarsnota 2020	€	75.235
Werkelijk resultaat exploitatie jaarrekening 2020	€	913.402
Te verklaren verschil	**€**	**838.167**

Het verschil tussen de najaarsnota 2020 en het werkelijke exploitatie resultaat 2020 wordt grotendeels verklaard door de budgetoverhevelingen 2020 naar 2021. Zie hiervoor onderstaand overzicht.

Budget overhevelingen	Totaal
Programma 0	
Ipads burgerleden	€ 5.300
Jeugdraad	€ 10.000
Verkiezingen 2e kamer	€ 30.828
Programma 1	
Straatcoaches	€ 23.000
Programma 2	
Mobiliteitsvisie	€ 12.240
Programma 3	
Verkoop kavels Westerhout Zuid	€ 10.000
Fietsvoorzieningen	€ 10.000
Programma 4	
Stimulering Duitstalig onderwijs	€ 5.000
Programma 5	
Sportakkoord	€ 3.859
Kerkenvisie	€ 25.000
Instandhouding oude toren Puiflijk	€ 16.000
Grondtransactie parochie	€ 5.000
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte (plantsoenen)	€ 90.000
Onttrekking reserve wegen t.b.v. kwaliteitsimpuls openbare ruimte	€ -90.000
Subsidie 75 jaar bevrijding herdenking	€ 4.300
Cultuurpact (Romeinse Limes)	€ 15.000
Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	€ 15.000
Speelplaatsen	€ 25.000
Programma 6	
Project bijstandsreductie	€ 46.207
Onttrekking reserve uitstroombeleid t.b.v. project bijstandsreductie	€ -46.207
Verhoging taalniveau en maatschappelijke begeleiding	€ 73.000
Brede aanpak dak- en thuisloosheid/ambulantiseringsmiddelen	€ 43.182
Extra gelden SHV uit decembercirculaire 2020	€ 10.424
Extra gelden dec.circulaire 2020 voor reintegratie/bijzondere bijstand	€ 22.777
Overdracht middelen beschermd wonen	€ 85.293
Transformatiefonds Sociaal domein	€ 47.224
Meerkosten Continuïteit wmo/jeugd/ omzetgarantie	€ 88.208
Decentralisatieuitkering schulden en armoede	€ 25.234
Programma 7	
Regionale adaptatiestrategie RAS, t.b.v. ruimtelijke adaptatie op het gebied van wateroverlast, droogte en hitte.	€ 10.000
Vernieuwing bodeminformatiesysteem	€ 4.240
Overdracht bodem van provincie naar gemeente	€ 6.040
GIDS gelden (kansrijke Start)	€ 5.000
Bagger werkzaamheden watergangen	€ 100.000
Onttrekking reserve riolering t.b.v. bagger werkzaamheden watergangen	€ -100.000
Middelen klimaatakkoord uit dec.circ. 2019 te labelen op Milieubeheer	€ 105.802
Programma 8	
Invoering omgevingswet	€ 106.762
Aanvulling PVA project van Heuvel tot Van Heemstraweg	€ 4.975
Totaal	**€ 853.688**

3.3.6 SISA

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021									
FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*	
			10	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking *Aard controle R* *Indicator: C1/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*					
			€ 131.458	Nee					
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/04*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/05*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie. *Aard controle R* *Indicator: C1/06*			
		1	Project 2020	€ 117.875	Ja				
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/07*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*			
		1	Project 2020	€ 117.875		Nee			

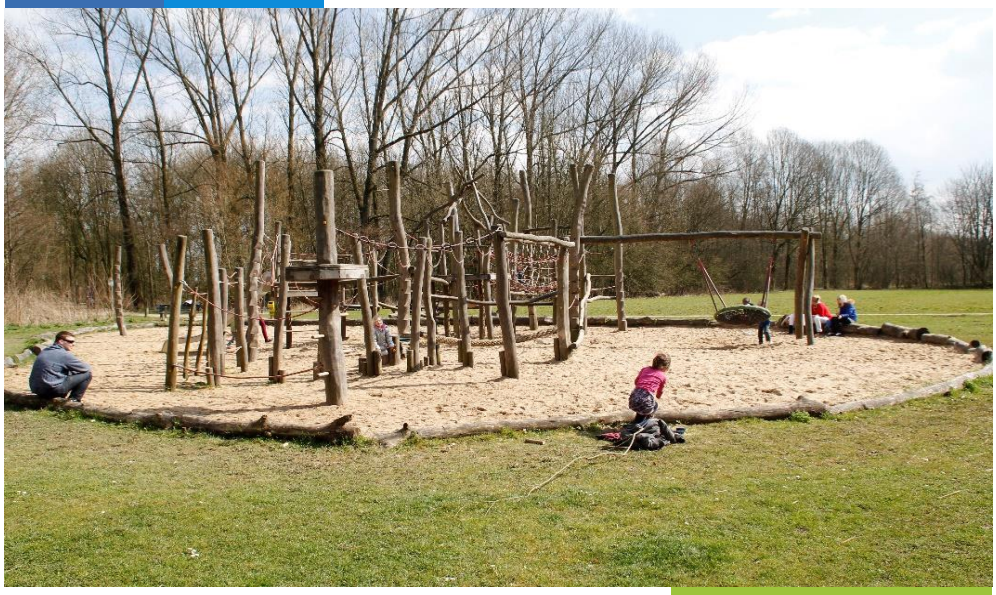
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	
			€ 147.486	€ 91.221	€ 50.512	€ 58.233	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	
		1					
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*	
		1	Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW	Nee	9		

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
		€ 3.338.617	€ 20.427	€ 262.533	€ 0	€ 21.534	€ 0
		Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
		€ 14.988	€ 2.010	€ 0	€ 147.778	€ 0	Nee
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
		€ 0	€ 0	€ 3.297	€ 0	€ 0	€ 0
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
		Ja					

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
				Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 847.721	€ 91.500	€ 10.654	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 210.984	€ 15.700	€ 9.066	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 133.406	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	224	22	€ 0	Ja	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	64	4		Ja	
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	49	0		Ja	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 56.692	-€ 4.488				
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Bijdrage 2020	€ 61.180	€ 18.914	€ 42.266	€ 0	
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*			
		1	Bijdrage 2020	€ 61.180				
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	
			€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	Nee	

4. Ondertekening

DE RAAD DER GEMEENTE DRUTEN,

Gezien de rekening van de baten en de lasten van de gemeente Druten voor het dienstjaar 2020;

B E S L U I T :

Met betrekking tot de jaarrekening:

- De jaarstukken 2020 vast te stellen;
- In te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 vóór resultaatbestemming ad € 1.069.871
- In te stemmen met het positief saldo van de baten en lasten van de rekening 2020 na resultaatbestemming ad € 914.105;
- Het positief saldo ad € 914.105 in te brengen in de voorjaarsnota van 2021;

Met betrekking tot de grondexploitaties:

- De verliesvoorziening Westerhout Zuid met € 7.687 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie van 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Tabaksveld met € 142.724 te verlagen en dit voordeel in de exploitatie 2020 vrij te laten vallen;
- De verliesvoorziening Deest Zuid met € 53.829 te verhogen en dit nadeel te onttrekken aan de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Pas Afferden met € 47.924 te verlagen en dit voordeel te storten in de reserve grondbedrijf;
- De verliesvoorziening Smid Druten volledig vrij te laten vallen en dit voordeel van € 132.045 ten gunste te laten komen van de exploitatie 2020;
- Omdat bovenstaande reeds als zodanig in de jaarrekening is verwerkt, heeft dit geen invloed op het resultaat.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Druten gehouden op 1 juli 2021.

DE RAAD VOORNOEMD,

de raadsgriffier,	de voorzitter,
M.J. van IJsseldijk	C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

DE RAAD VAN DE GEMEENTE DRUTEN,

Gezien de rekening van de baten en de lasten van de gemeente Druten voor het dienstjaar 2020;

BESLUIT:

In te stemmen met de volgende afwijkingen t.o.v. de begroting 2020 na wijzigingen, per programma (exclusief resultaatbestemming);

	(x € 1.000)
Programma 0 Burger en bestuur	289
Programma 1 Veiligheid	99
Programma 2 Openbare ruimte en infrastructuur	475
Programma 3 Economie en toerisme	519
Programma 4 Scholing en vorming	87
Programma 5 Welzijn en cultuur	385
Programma 6 Werk en inkomen	967
Programma 7 Gezondheid en milieu	285
Programma 8 Wonen en bouwen	-243
Subtotaal	2.863
Mutaties reserves (resultaatbestemming)	-2.864
Totaal verschil t.o.v. begroting 2020	-1

Aldus besloten in de openbare vergadering van 1 juli 2021.

DE RAAD VOORNOEMD,
de raadsgriffier, de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Controleverklaring

Bijlagen

Reserves en voorzieningen 2020

Reserves	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging 2020	Onttrekking 2020	Saldo per 31-12-2020	Aard en reden reserve/voorziening	Toelichting toevoeging	Toelichting onttrekking
Programma 0							
Algemene reserve (850000)	€ 8.164.716	€ 882.358	€ -	€ 9.047.074	Het vormen van een financiële buffer voor het opvangen van risico´s waarvoor geen bestemmingsreserve of voorziening is gevormd.	Het resultaat 2019 is toegevoegd aan de algemene reserve ter dekking van negatief rekeningsaldo en separate raadsbesluiten. Tevens toegevoegd het overschot boven de maximaal toegestane reserve Sociaal Domein.	n.v.t.
Legaat van Cooth (860002)	€ 293.264	€ -	€ 9.000	€ 284.264	Het reserveren van gelden met de bestemming onderwijs en verhoging van kansen, conform de legaatstelling.	n.v.t.	Jaarlijkse activiteiten Techlokaal € 9.000.
Winstuitkering NUON-ZG (860003)	€ 689.115	€ -	€ 170.666	€ 518.449	Het egaliseren van de effecten van de verkoop van de aandelen van de vroegere gasmaatschappij.	n.v.t.	Onttrekking conform primitieve begroting.
Assurantie (860010)	€ 106.212	€ 23.627	€ 33.998	€ 95.841	Het opvangen van extra schade die vanaf 2003 voor rekening van de gemeente blijft.	Structurele storting conform primitieve begroting.	Dekking eigen risico schades.
Conversie aandelen Vitens (860014)	€ 450.100	€ -	€ 48.000	€ 402.100	Deze reserve is ingesteld a.g.v. de conversie van de aandelen Vitens in een achtergestelde langlopende lening. Wordt ingezet voor het op peil houden van de gemeentelijke baten.	n.v.t.	Onttrekking conform primitieve begroting.
Programma 2							
Onderhoud wegen (860006)	€ 1.364.832	€ 1.333.562	€ 1.098.719	€ 1.599.675	In het rapport "Wegenbeleidsplan Druten 2014-2024" zijn diverse scenario's doorgerekend. Op basis daarvan is de gemeenteraad geïnformeerd en is er gekozen voor een onderhoudsniveau voor de komende jaren. Uitgangspunt hierbij is dat asfaltverhardingen onderhouden worden op niveau basis en elementenverhardingen op onderhoudsniveau laag.	Storting conform primitieve begroting.	Dekking werkelijke kosten onderhoud wegen. De lasten bleken in 2020 lager dan begroot, dus is er minder onttrokken.
Vervanging openbare-verlichting (860007)	€ 647.544	€ 36.213	€ -	€ 683.757	Reserve t.b.v. de uitvoering van het vervangingsplan openbare verlichting.	Storting van overschot op product Openbare verlichting.	n.v.t.
Programma 5							
Onderhoud kunstwerken (860004)	€ 19.775	€ -	€ 2.265	€ 17.510	Reserve voor onderhoud en vervanging kunstobjecten openbare ruimte.	n.v.t.	Onttrekking conform primaire begroting.

Reserves	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging 2020	Onttrekking 2020	Saldo per 31-12-2020	Aard en reden reserve/voorziening	Toelichting toevoeging	Toelichting onttrekking
Programma 6							
Uitstroombeleid (860015)	€ 249.124	€ 145.000	€ 169.203	€ 224.921	Voldoen aan de verplichtingen uit het Fonds Werk en Inkomen.	Storting cf. NJN2020 vanwege voordeel Pwet.	Onttrekking kosten 2020 Klaar voor de Start € 169.203.
Sociaal domein (860012)	€ 750.000	€ 625.534	€ 625.534	€ 750.000	Risico's in de uitvoering en ondersteuning van de WMO.	Storting overschot WMO 2020.	Onttrekking tekort jeugd 2020 € 158.902, onttrekking WMO klassiek 2020 € 71.096, kosten 2020 uitvoeringsplan Sociaal Domein € 84.700 en kostenPOH € 33.813. Vrijval door overschrijding reserve maximum € 277.023.
Programma 7							
Egalisatie vuilafvoer en -verwerking (870001)	€ 142.800	€ -	€ 142.800	€ -	Voorkomen van te sterke schommelingen in de reinigings- en afvaltarieven.	n.v.t.	Onttrekking € 142.800 op basis van tekorten.
Riolering (egalisatie) (870002)	€ 544.101	€ 227.496	€ -	€ 771.597	Het reserveren van het verschil tussen de jaarlijkse exploitatiekosten en de inkomsten uit rioolrechten teneinde het tarief rioolrechten in 30-jaarsperspectief op geleidelijke wijze op een 100% kostendekkend niveau te houden.	Het overschot op de kosten voor riolering € 227.496 toegevoegd aan de reserve.	n.v.t.
Kwelbeheersingssysteem (860009)	€ 665.635	€ -	€ 10.050	€ 655.585	Reserve voor het toekomstig beheer en onderhoud van het kwelbeheersings-systeem t.b.v. Afferdense en Deestse Waarden.	n.v.t.	Onttrekking werkelijke kosten kwelbeheer 2020.
Programma 8							
Stadsuitleg (860001)	€ 402.589	€ 161.000	€ -	€ 563.589	Grote werken aanleggen m.b.v. dit fonds. Storting geschiedt door bij de verkoop van bouwrijpe gronden alsmede het aangaan van exploitatieovereenkomsten 5% van de opbrengst per m² in de reserve te storten.	Bijdrage exploitatieovereenkomsten 2020.	n.v.t.
Grondbedrijf (850001)	€ 1.322.296	€ 3.110	€ 114.877	€ 1.210.529	Deze reserve vormt een buffer voor eventuele tegenvallers in de grondexploitatie. Tevens vindt via deze reserve verrekening plaats van gecalculeerde verliezen met gecalculeerde winsten.	Projectresultaat Druten De Smid € 3.110 toegevoegd aan de reserve grondbedrijf.	Onttrokken i.v.m. risico's grondexploitaties.
Totaal	**€ 15.812.103**	**€ 3.437.900**	**€ 2.425.112**	**€ 16.824.891**			

Voorzieningen	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging 2020	Onttrekking 2020	Saldo per 31-12-2020	Aard en reden reserve/voorziening	Toelichting toevoeging	Toelichting onttrekking
Programma 0							
Pensioenen wethouders (910004)	€ 2.960.663	€ 149.378	€ 111.760	€ 2.998.281	Als gevolg van een wijziging in de wet APPA heeft de gemeente de plicht om uitkeringen aan de wethouders te verstrekken. Dat betekent dat de gemeente Druten de hoogte van de pensioenaanspraken jaarlijks moet bijhouden, de administratie hiervan moet verzorgen en de uitkeringen moet verrichten. Aanwending zal in volgende jaren geschieden ter dekking van pensioengelden bij een vertrek van wethouders. De stand van de voorziening is voldoende om aan de lopende verplichtingen van (ex)-wethouders te voldoen.	Storting van € 51.375 conform primitieve begroting. € 927.027 toegevoegd aan de voorziening i.v.m. actuariële waardeberekening. De rekenrente is lager dan vorig jaar dit verklaart de hoge storting.	Onttrekkingen ten behoeve van de pensioen(uitkeringen) van huidige en voormalige wethouders.
Openbare gebouwen (910003)	€ 216.058	€ 98.295	€ 171.388	€ 142.965	Onderhoud van de (gemeente) gebouwen.	Storting conform primitieve begroting.	Werkelijk gemaakte lasten voor groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen.
Programma 2							
Onderhoud Uivermeertjes (915001)	€ 418.794	€ -	€ 17.098	€ 401.696	Voorziening voor het onderhoud van de "Uivermeertjes".	n.v.t.	De beheervergoeding aan de Stichting die de Uivermeertjes onderhoudt.
Totaal	**€ 3.595.515**	**€ 247.673**	**€ 300.246**	**€ 3.542.942**			

Overzicht restantkredieten

Interne order	Omschrijving krediet	Gevoteerde kredieten uitgaven	Gevoteerde kredieten inkomsten	Uitgegeven t/m 31-12-2019	Ontvangen t/m 31-12-2019	Uitgegeven in 2020	Ontvangen in 2020	Restant krediet per 31-12-2020	Krediet afsluiten J/N
710004	Invulling locatie Raadhuisstraat 2 (Besluit najaarsnota 2018)	€ 100.000	€ -	€ 47.652	€ -	€ -	€ -	€ 52.348	J
710005	Wandel/fietsverbinding Tichellande (best.plan 2019)	€ 150.000	€ -	€ 950	€ -	€ -	€ -	€ 149.050	N
710006	Dorpshart Deest (best.plan 2020)	€ 150.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 150.000	N
710008	Uitvoering centrumvisie Horssen (best.plan 2019)	€ 400.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 400.000	N
710010	Verbouwen Dorpshuis De Lier (best.plan 2019)	€ 1.000.000	€ -	€ 1.903	€ -	€ 8.694	€ -	€ 989.403	N
711000	Cameratoezicht (Besluit najaarsnota 2018)	€ 74.390	€ -	€ 49.930	€ -	€ 23.371	€ -	€ 1.089	J
712005	Scharenburg (rehab verharding) (Besluit prim.begroting 2017)	€ 1.051.640	€ -	€ 1.793.295	€ 1.068.421	€ 243.422	€ -	€ 83.344	N
712006	Rondweg Deest (bijdrage nieuwe rotonde) (Besluit prim.begroting 2017)	€ 500.000	€ -	€ 365.000	€ -	€ -	€ -	€ 135.000	N
712007	Herinrichting Klapstraat (Besluit voorjaarsnota 2017)	€ 250.000	€ -	€ 213.252	€ -	€ 12.829	€ -	€ 23.919	N
712008	Herinrichting Rijdt Horssen (Besluit amendement voorjaarsnota 2017,verhoogd prim.begroting 2018)	€ 250.000	€ -	€ 14.313	€ -	€ -	€ -	€ 235.687	N
712010	Herinrichting Hogestraat Druten (Besluit voorjaarsnota 2017 en apart raadsbesluit april 2017)	€ 1.525.000	€ -	€ 1.388.856	€ -	€ 12.055	€ -	€ 124.089	N
712011	Uitbreiding fietsstalling buswisselstation (Besluit najaarsnota 2017)	€ 200.000	€ 100.000	€ 22.092	€ -	€ 3.450	€ -	€ 74.458	N
712013	Aanleg fiets-/voetpad Kerkstraat Druten (Besluit voorjaarsnota 2018)	€ 212.587	€ -	€ 24.383	€ 149.930	€ 4.425	€ -	€ 333.708	N
712014	Aankoop grond Grotestraat Deest	€ 95.000	€ -	€ 94.616	€ -	€ 50	€ -	€ 334	J
712015	Aankoop grond Waalbandijk Heemtuin	€ 21.000	€ -	€ 21.109	€ -	€ 116	€ -	€ -224	J
712016	Place2do	€ 40.000	€ -	€ 1.546	€ -	€ 105.367	€ 67.413	€ 500	J
712017	Herontwikkeling Vlakkers	€ 441.500	€ 207.500	€ -	€ -	€ 247.722	€ 107.500	€ 93.778	N
712018	Aankoop Koningsweg 1 Puiflijk	€ 855.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 855.000	N
712019	Aankoop Rijdt 63 Horssen	€ 401.505	€ -	€ -	€ -	€ 401.385	€ -	€ 120	J
713000	Ontwikkeling Veerdam (Besluit najaarsnota 2018)	€ 600.000	€ 500.000	€ 143.460	€ 71.477	€ 23.230	€ -	€ 4.787	J
715005	Herinrichting sportcomplex De Gelenberg (kredietbesluit bij voorjaarsnota 2011)	€ 469.500	€ -	€ 209.275	€ -	€ 93.953	€ -	€ 166.272	N
715008	Nieuwbouw sporthal Druten (Besluit prim.begroting 2018)	€ 3.350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3.350.000	N
715011	Beheerdersgebouw hertenpark (Besluit najaarsnota 2018)	€ 50.000	€ 25.000	€ 35.660	€ -	€ 13.934	€ 25.000	€ 405	J
715014	Verbouwing D'n Bogerd (Besluit perspectiefnota 2020)	€ 615.000	€ 415.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 200.000	N
717005	Riolering 2018 schijf	€ 226.179	€ -	€ 206.777	€ -	€ 4.485	€ -	€ 14.917	J
717008	Riolering 2019 schijf	€ 317.889	€ -	€ 37.008	€ -	€ 2.394	€ -	€ 278.487	J
717009	Riolering 2019 schijf AFS 15 jaar	€ 148.000	€ -	€ 33.983	€ -	€ 2.580	€ -	€ 111.437	J
717010	Riolering 2020 schijf	€ 316.346	€ -	€ -	€ -	€ 65.880	€ -	€ 250.466	N
717011	Riolering 2020 schijf AFS 15 jaar	€ 132.115	€ -	€ -	€ -	€ 117.276	€ -	€ 14.839	J
717012	Vergroenen openbare gebouwen	€ 300.000	€ -	€ -	€ -	€ 94.804	€ -	€ 205.197	N
718000	Herinrichting Markt (Besluit najaarsnota 2018)	€ 336.800	€ -	€ 15.845	€ -	€ 15.851	€ -	€ 305.104	N

Gemeente Druten

Meerjaren
Perspectief
Grondexploitaties
2021

11-03-2021

Gemeente Druten

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Systematiek
3. Bouwprogramma
4. Grondexploitaties
    4.1 Druten Oost (PPS constructie)
    4.2 Deest Zuid
    4.3 Westerhout Zuid
    4.4 Tabaksveld-Deltaterrein
    4.5 Locatie Smid
    4.6 Pas Afferden
5. Risico’s en weerstandsvermogen
6. Totaaloverzicht Cashflow actieve exploitaties
7. Totaaloverzicht per project

1. Inleiding

Voor u ligt het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2021 (MPG 2021). Het MPG 2021 geeft een overzicht van de stand van zaken van alle lopende grondexploitaties per 31 december 2020.

Hierin vindt u van het betreffende project de onderstaande informatie:

- Projectomschrijving
- Verschillenanalyse
- Plangebied
- Ruimtegebruik en woningbouwprogramma
- Kasstroomoverzicht
- Resultaatoverzicht
- Besluitvorming
- Gevoeligheidsanalyse
- Risicoanalyse

CONCEPT

2. Systematiek

Aanpak

Voor de voorliggende MPG is gebruik gemaakt van de stand van zaken per project per 31 december 2020. Dit betreft voor de lopende grondexploitaties de gemaakte kosten en opbrengsten en de fasering van de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten. Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven zijn de toekomstige projecten voor nu alleen van belang voor de prognose van het woningbouwprogramma.

De in de MPG opgenomen financiële gegevens, aantallen woningen en vierkante meters bedrijventerreinen zijn gebaseerd op:

- Gerealiseerde uitgaven en inkomsten (boekwaarden) per 31 december 2020;
- Vastgestelde grondexploitaties;
- Prognose woningaantallen lopende en toekomstige projecten;
- Actuele aanvullende informatie, onder andere onderzoek Woningbehoefte en marktonderzoek bedrijventerreinen.

Berekensystematiek

De kasstroomoverzichten zijn opgesteld met toepassing van de zogenaamde 'Dynamische Eindwaarde Methode'. Bij toepassing van deze methode wordt rekening gehouden met rente en prijsstijgingen gedurende de looptijd van het project. In de berekening van de 'Dynamische Eindwaarde Methode' komt een aantal begrippen voor, te weten de nominale waarde, eindwaarde en contante waarde.

Nominale waarde: het saldo van kosten en opbrengsten, op huidig prijspeil zonder Invloed van rente en prijsstijgingen.

Eindwaarde: de invloed van rente, prijsstijgingen (inflatie) en fasering bepalen de eindwaarde van een project. Op basis van de vermoedelijke einddatum waarop het betreffende project gereed is. Het saldo dat ontstaat op het einde van de looptijd, dus wanneer de vermoedelijke einddatum is bereikt, wordt het resultaat op eindwaarde genoemd.

Contante waarde: Om de projecten onderling vergelijkbaar te maken wordt de eindwaarde teruggerekend naar 1 januari 2021. Dit heet contant maken. Het aldus berekende resultaat, wordt de contante waarde van het kasstroomoverzicht genoemd.

Het voordeel van de contante waarde berekening komt doordat de resultaten van de diverse projecten bij elkaar kunnen worden opgeteld en onderling kunnen worden vergeleken, ook al hebben diverse projecten verschillende looptijden.

Algemene uitgangspunten parameters

Rekenrente
Voor alle grondexploitaties is in 2020 gerekend met een rentepercentage van 1,25 %. (Behalve voor Westerhout Zuid, hier wordt n.a.v. een raadsbesluit geen rente in rekening gebracht).

Kosten- en opbrengstenstijging
Uitgegaan wordt van een kostenstijging van 2% en een opbrengststijging van 0%. Voor sommige projecten worden afwijkende percentages gehanteerd. (Druten Oost en Pas Afferden)

In de voorliggende MPG zijn deze percentages aangehouden. In de kasstroomoverzichten wordt het prijspeil 1 januari 2020 gehanteerd. Dit betekent niet dat de overzichten gemaakt zijn op 1 januari 2020. Het geeft slechts aan vanaf welk moment prijsstijging kan worden gerekend.

Bij de herzieningen van 2022 worden de parameters opnieuw beoordeeld.

Vennootschapsbelasting (VpB)
Gemeentelijke grondbedrijfsactiviteiten zijn sinds 1 januari 2016 in veel gevallen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VpB). Door BDO accountants is in opdracht van de gemeente Druten onderzocht of dit ook voor de grondexploitaties van de gemeente Druten geldt. Dit op basis van de zogenaamde Quickscan winstoogmerk grondbedrijven van het SVLO (Samenwerkingsverband Vennootschapsbelasting Lokale Overheden). Uit het onderzoek is gebleken dat de gemeente Druten voor de grondexploitaties niet VpB plichtig is en dat er geen fiscale openingsbalans hoeft te worden opgesteld per 1-1-2020.

In het vervolgtraject met Astrium zullen de ontwikkelingen met betrekking tot de bouwgrond in relatie met de VpB worden gevolgd.

3. Bouwprogramma

		Opleverdatum woningen			
Grondexploitatie	**Nog te realiseren**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023 en verder**
Deest Zuid	27	14	13		
Locatie Smit Druten	-				
Pas Afferden	-				
Tabaksveld Deltaterrein	1 kavel				
Westerhout Zuid	Industrie/kavels				
Niet vastgestelde grondexploitaties	**27**	14	13		
Tussen Heuvel en Van Heemstraweg	Ca. 125				125
PPS					
Druten Oost	176	35	82	59	
Totaal	**328**	**49**	**95**	**59**	**125**

Bovenstaande tabel geeft de vastgestelde grondexploitaties en overeenkomsten met ontwikkelende partijen weer.

CONCEPT

4. Vastgestelde Grondexploitaties

Deze paragraaf geeft een overzicht van alle vastgestelde grondexploitaties. Per grondexploitatie is een overzichtsblad gemaakt waarin de grondexploitatie op diverse punten wordt geanalyseerd. Hieronder staan de punten beschreven waarop de grondexploitatie nader wordt bekeken:

Projectomschrijving:
Dit is een korte toelichting van het project, hierin staat vaak een korte stand van zaken, een korte terugblik op het verleden, evenals een doorkijk naar de toekomst.

Verschillenanalyse:
Hierin wordt de huidige grondexploitatie vergeleken met de grondexploitatie van vorig jaar. Dit gebeurt per kostensoort. Voor de volledigheid wordt een korte toelichting gegeven als er grote verschillen zijn.

Plangebied:
Dit is een overzichtskaart van het plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma:
Dit geeft een overzicht van het beoogde ruimtegebruik, en woningbouwprogramma.

Kasstroom:
Dit is een financieel overzicht waarin de grondexploitatie in de tijd wordt gezet. Het geeft een beeld van de verwachte uitgaven en opbrengsten voor de lopende jaren. Ook worden de boekwaardes weergegeven en het renteeffect.

Resultaat:
Hier wordt het resultaat op netto contante waarde en eindwaarde weergegeven.

Besluitvorming/dekking:
Dit is een overzicht van de besluitvorming omtrent de vaststelling van de grondexploitatie.

Gevoeligheidsanalyse:
In deze tabel wordt de grondexploitatie geanalyseerd op de gevoeligheid ten opzichte van kosten- en/of opbrengstenstijging. Het geeft aan wat er gebeurt met de startwaarde als de kosten of opbrengsten een half procent dalen of stijgen.

De kostenstijging is niet gelijk voor alle projecten. Voor Pas Afferden en Druten Oost gelden afwijkende percentages.

Risicoanalyse:
In deze tabel zijn de risico's opgenomen die specifiek voor het project zijn benoemd tijdens de risico-inventarisatiesessies voorafgaand aan de herziening van de grondexploitaties. Voor deze risico's zijn zowel de kans van optreden als het gevolg (in euro's) geschat. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op het totale risicoprofiel en de dekking hiervan.

4.1 Grondexploitatie Druten oost

Projectomschrijving

Tichellande is een nieuwe woonwijk aan de oostkant van Druten met ruimte voor circa 375 woningen. Een projectontwikkelaar en de gemeente Druten voeren samen, allebei voor 50%, de grondexploitatie van het projectgebied. De projectontwikkelaar staat aan de lat voor de opstalontwikkeling. Aanvankelijk zou deze wijk in 2027 klaar zijn, maar door de aangebrachte woningbouwversnelling wordt dat nu in 2023.

Verschillenanalyse

Ten opzichte van 2020 is de eindwaarde per 31-12-2023 met € 125k verbeterd tot € 419k.

Meevallers zijn onder andere meer uitgeefbare m2's in de fases 12 en 15 door een optimalisatie van het stedenbouwkundig plan, afname van de kavels in de fases 11 en 13 in 2021 in plaats van in 2020 (indexatie met 1,5%) en minder (voorbereiding)kosten voor het bouw- en woonrijp maken. Als tegenvaller staat hier een rentecorrectie tegenover.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	9.970.579	9.970.579	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	7.069.934	7.029.431	-40.503
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	2.869.822	2.832.787	-37.035
buitenplans	578.069	573.194	-4.875
overige kosten	-	-	0
totale kosten	20.488.404	20.405.992	-82.412
opbrengsten			
verkopen	21.868.853	21.935.320	66.467
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	21.868.853	21.935.320	66.467
SALDO NOMINAAL	1.380.449	1.529.329	148.879
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
renteberekening	4.790.000-	4.813.000-	-23.000
op eindwaarde per 31-12-2023	293.000	419.000	126.000
SALDO CONTANTE WAARDE	266.000	389.000	123.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

KENGETALLEN						
Bruto oppervlak	181.426	m2 (verwerving)			145.244	is bruto plangebied minus post groen en water binnen tichelgaten
Netto oppervlak (netto uitgeefbaar)	82.472	m2	45,46%	netto uitgeefbaar	*56,78%*	netto uitgeefbaar
Aantal woningen / dichtheid	367	won	20,2	won./ha	25,3	won./ha
Plankosten / uitgeefbaar m2	**247,31**	**/m2 (nominaal)**				
Opbrengsten / uitgeefbaar m2	**265,97**	**/m2 (nominaal)**				

Kasstroom

1 kosten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1	verwerving	9.970.579	9.970.579	0	0	0	0	0
2	sloop- en milieu	0	0	0	0	0	0	0
3	bouwrijpmaken	7.029.431	5.984.683	1.044.748	1.044.748	434.248	449.100	161.400
4	woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0	0
5	plankosten	2.832.787	2.755.837	76.950	76.950	28.650	24.950	23.350
6	buitenplans	573.194	507.664	65.531	65.531	30.531	25.000	10.000
7	overige kosten	0	0	0	0	0	0	0
	totale kosten	20.405.992	19.218.763	1.187.229	1.187.229	493.429	499.050	194.750

2 opbrengsten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1	verkopen	21.935.320	17.299.452	4.635.868	4.635.868	4.635.868	0	0
2	overige opbrengsten	0	0	0	0	0	0	0
	totale opbrengsten	21.935.320	17.299.452	4.635.868	4.635.868	4.635.868	0	0

3 saldo

	omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
	per jaar inclusief indexering	1.529.329	-1.919.311		3.448.639	4.142.439	-499.050	-194.750
	totaal renterekening	-4.813.156	-4.813.156		0	0	0	0
	totale kasstroom	-3.283.828	-6.732.467			-2.590.028	-3.089.078	-3.283.828

Resultaat

4 resultaat

	omschrijving	bedrag	richting
	bijstorting BNG 2020	3.702.402	
	op eindwaarde per 31-12-2023	418.574	voordelig
	op startwaarde per 1-1-2021	388.734	voordelig

Besluitvorming/Dekking

Stuurgroep 31 maart 2021 – vaststellen GREX

Project risico's

Er zijn geen risico's voorzien.

4.2 Grondexploitatie Deest Zuid

Projectomschrijving

Deest-Zuid betreft de ontwikkeling van woningbouw (De Gaarden). De eerste fase van de woningbouw is uitgewerkt door Bouwfonds en is vastgelegd in het in februari 2010 vastgestelde bestemmingsplan. De kosten voor de planontwikkeling voor het deel van Bouwfonds zijn gedekt middels een anterieure overeenkomst. Voor de 2e fase wordt een plan in 2021 uitgewerkt waarbij Woonwaarts en eigenaren van percelen aan de Jan van Weliestraat worden betrokken. De aangekochte gronden zijn bij de jaarrekening 2016 tot agrarische waarde afgeboekt tot een waarde van € 90.000. Het complex Deest Zuid is opgebouwd uit genoemde grondwaarde en exploitatiebijdrage van de ontwikkelaar.
In het 1e en 2de kwartaal van 2021 zal de eerste fase voor het grootste gedeelte woonrijp worden gemaakt. Er zijn nog woningen in aanbouw aan de Vriezeweg en Sterrezand. Deze gedeelte kunnen pas eind 2021/2022 worden woonrijp gemaakt.

Verschillenanalyse

De te ontvangen exploitatiebijdrage is naar beneden bijgesteld. Tevens wordt er gerekend met een kostenstijging van 2% per jaar. Voorheen bedroeg de kostenstijging 0% per jaar.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	1.135.116	1.135.116	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	304.633	304.633	0
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	263.297	263.832	535
buitenplans	-	-	0
overige kosten	276.872	276.981	109
totale kosten	1.979.917	1.980.561	644
opbrengsten			
verkopen incl. bijdragen	1.930.550	1.882.351	-48.199
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	1.930.550	1.882.351	-48.199
SALDO NOMINAAL	49.367-	98.211-	-48.843
kosten- en opbrengstenstijging	-	1.000-	-1.000
renteberekening	237.000-	241.000-	-4.000
op eindwaarde per 31-12-2022	286.000-	340.000-	-54.000
SALDO CONTANTE WAARDE	275.000-	327.000-	-52.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Het oppervlak in gemeentelijk eigendom bedraagt 15.000 vierkante meter waarvan 4.066 vierkante meter is bestemd als groenzone, zie ook bovenstaande bestemmingsplankaart.

Kasstroom

1 kosten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022
1	verwerving	1.135.116	1.135.116	0	0	0	0
2	sloop- en milieu	0	0	0	0	0	0
3	bouwrijpmaken	304.633	304.633	0	0	0	0
4	woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0
5	plankosten	263.832	230.291	33.541	34.010	27.100	6.910
6	buitenplans	0	0	0	0	0	0
7	overige kosten	276.981	271.429	5.552	5.629	4.485	1.144
	totale kosten	1.980.561	1.941.469	39.092	39.639	31.585	8.054

2 opbrengsten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022
1	verkopen incl. bijdragen	1.882.351	1.711.611	170.740	170.740	170.740	0
2	overige opbrengsten	0	0	0	0	0	0
	totale opbrengsten	1.882.351	1.711.611	170.740	170.740	170.740	0

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022
per jaar inclusief indexering	-98.757	-229.858		131.101	139.155	-8.054
totaal renterekening	-241.310	-231.445		-9.865	-5.766	-4.099
totale kasstroom	-340.068	-461.303			-327.915	-340.068

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2022	-340.068	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-326.862	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verhoogd van € 286.239,- naar € 340.068,-

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	**2,0%**	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	326.665-	326.798-	326.932-	327.065-	327.198-
	-0,5%	326.246-	326.379-	326.512-	326.645-	326.778-
	1,5%	324.578-	324.711-	**324.844-**	324.977-	325.110-
	0,5%	325.410-	325.543-	325.676-	325.809-	325.942-
	1,0%	324.993-	325.126-	325.259-	325.393-	325.526-

Project risico's

Er zijn geen risico's voorzien.

4.3 Grondexploitatie Westerhout Zuid

Projectomschrijving

Westerhout-Zuid is een bedrijventerrein aan de zuidzijde van de Van Heemstraweg. Het terrein is door de gemeente aangekocht en bouwrijp gemaakt. Het bestemmingsplan is eind december 2006 onherroepelijk geworden. In 2015 is er een beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Het plan voorziet in 9,2 ha. uitgeefbaar terrein. De verkoop heeft een tijd stilgelegen maar in 2019 / 2020 zijn er veel kavels verkocht in Westerhout – Zuid aan diverse ondernemers uit de gemeente Druten. Het gaat hierbij om ruim 21.000 m2.

Een aantal transacties zit nog in de pijplijn. Met een particuliere grondeigenaar in het gebied worden gesprekken gevoerd om te komen tot ontwikkeling van deze locatie.

Verschillenanalyse

In vergelijking met de grondexploitatie uit 2020 is het iets verbeterd. Er worden geen bodemkosten meer verwacht. Tevens worden er minder grondopbrengsten verwacht dan voorheen.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	4.946.289	4.946.289	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	4.052.209	4.054.128	1.918
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	1.496.952	1.497.530	578
buitenplans	-	-	0
overige kosten	1.075.062	1.051.914	-23.148
totale kosten	11.570.513	11.549.860	-20.652
opbrengsten			
verkopen incl. bijdragen	12.130.379	12.117.414	-12.965
overige opbrengsten	56.723	56.723	0
totale opbrengsten	12.187.102	12.174.136	-12.965
SALDO NOMINAAL	616.589	624.276	7.687
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
renteberekening	2.465.000-	2.465.000-	0
op eindwaarde per 31-12-2023	1.849.000-	1.841.000-	8.000
SALDO CONTANTE WAARDE	1.849.000-	1.841.000-	8.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

De voorraad bestaat uit 4,2 hectare uit te geven bedrijvenkavels.
Qua werkzaamheden dient nog onderhoud aan de watergangen plaats te vinden alvorens deze over te dragen. Ook moet de gemeente nog inritten aanleggen, daarnaast resteren enkele riool- en grondwerkzaamheden.

Kasstroom

1 kosten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1	verwerving	4.946.289	4.946.289	0	0	0	0	0
2	sloop- en milieu	0	0	0	0	0	0	0
3	bouwrijpmaken	4.054.128	3.812.256	241.872	241.872	120.936	120.936	0
4	woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0	0
5	plankosten	1.497.530	1.468.136	29.394	29.394	9.798	9.798	9.798
6	buitenplans	0	0	0	0	0	0	0
7	overige kosten	1.051.914	1.043.104	8.810	8.810	2.937	2.937	2.937
	totale kosten	11.549.860	11.269.785	280.075	280.075	133.670	133.670	12.734

2 opbrengsten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
1	verkopen incl. bijdragen	12.117.414	8.208.692	3.908.722	3.908.722	2.076.980	389.042	1.442.700
2	overige opbrengsten	56.723	0	56.723	56.723	0	0	56.723
	totale opbrengsten	12.174.136	8.208.692	3.965.444	3.965.444	2.076.980	389.042	1.499.423

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021	2022	2023
per jaar inclusief indexering	624.276	-3.061.093		3.685.369	1.943.309	255.372	1.486.688
totaal renterekening	-2.465.117	-2.465.117		0	0	0	0
totale kasstroom	-1.840.841	-5.526.210			-3.582.901	-3.327.529	-1.840.841

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2023	-1.840.841	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-1.840.841	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 1.848.528,- naar € 1.840.841,-

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	**0,0%**	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	1.897.275-	1.898.778-	1.894.278-	1.901.793-	1.903.305-
	-0,5%	1.870.624-	1.872.127-	1.867.627-	1.875.142-	1.876.654-
	0,0%	1.843.838-	1.845.342-	**1.840.841-**	1.848.356-	1.849.868-
	0,5%	1.816.918-	1.818.421-	1.813.920-	1.821.436-	1.822.947-
	1,0%	1.789.862-	1.791.365-	1.786.865-	1.794.380-	1.795.892-

Project risico's

Projectnaam Westerhout Zuid	Kans van optreden (%)	Impact (€)	Risco (€)
Omschrijjving risico			
Incourante ligging perceel	50%	15.000	7.500
Vertraagde verkoop	10%	1.500.000	150.000
Totaal			157.500

4.4 grondexploitatie Tabaksveld-Deltaterrein

Projectomschrijving

Het project Deltaterrein betreft een woningbouwontwikkeling van 24 woningen in Puiflijk. De gemeente heeft de gronden aangekocht, de opstallen zijn gesloopt en de bodemsanering is afgerond. Door de voormalige milieuhindercirkel van het naastgelegen tuincentrum wordt het plan in twee fasen uitgevoerd. Hierover is overeenstemming bereikt met ontwikkelaar Bull. Daarnaast heeft de gemeente in samenwerking met de ontwikkelaar Bull waterretentie voor beide plannen gerealiseerd. Het BRM is gezamenlijk met ontwikkelaar Bull uitgevoerd. Het WRM voor de 2e fase van het Tabaksveld is opgepakt. In 2019 is een contract voor de verkoop van 1 van de 2 resterende kavels gesloten. In 2020 is de kruising Koningstraat/Tabaksveld gerecontrueerd waardoor De Tabaksveld volledig is ontsloten. In 2021 vinden er nog nazorg werkzaamheden plaats en kan ook de eindoplevering plaats vinden.

Verschillenanalyse

Er worden meer opbrengsten verwacht.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	1.069.408	1.069.408	0
sloop- en milieu	210.956	210.956	0
bouwrijpmaken	550.930	538.073	-12.857
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	581.507	580.956	-551
buitenplans	-	-	0
overige kosten	267.085	267.379	294
totale kosten	2.679.886	2.666.772	-13.114
opbrengsten			
verkopen incl. bijdragen	2.636.131	2.769.219	133.088
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	2.636.131	2.769.219	133.088
SALDO NOMINAAL	43.756-	102.447	146.202
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
renteberekening	344.000-	348.000-	-4.000
op eindwaarde per 31-12-2021	388.000-	245.000-	143.000
SALDO CONTANTE WAARDE	383.000-	242.000-	141.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Het project is in 2 fasen geknipt.

Kasstroom

1 kosten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1	verwerving	1.069.408	1.069.408	0	0	0
2	sloop- en milieu	210.956	210.956	0	0	0
3	bouwrijpmaken	538.073	505.427	32.646	32.971	32.971
4	woonrijpmaken	0	0	0	0	0
5	plankosten	580.956	579.020	1.935	1.955	1.955
6	buitenplans	0	0	0	0	0
7	overige kosten	267.379	267.379	0	0	0
	totale kosten	2.666.772	2.632.191	34.582	34.926	34.926

2 opbrengsten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1	verkopen incl. bijdragen	2.769.219	2.661.219	108.000	108.807	108.807
2	overige opbrengsten	0	0	0	0	0
	totale opbrengsten	2.769.219	2.661.219	108.000	108.807	108.807

3 saldo

omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
per jaar inclusief indexering	102.909	29.028		73.881	73.881
totaal renterekening	-347.767	-343.832		-3.935	-3.935
totale kasstroom	-244.858	-314.804			-244.858

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2021	-244.858	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-241.835	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 387.588 naar € 244.864.

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	**2,0%**	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	242.560-	242.645-	242.730-	242.815-	242.900-
	-0,5%	242.290-	242.376-	242.461-	242.546-	242.631-
	1,5%	241.220-	241.305-	**241.390-**	241.475-	241.560-
	0,5%	241.754-	241.839-	241.924-	242.009-	242.094-
	1,0%	241.486-	241.572-	241.657-	241.742-	241.827-

Project risico's

Geen risico's voorzien

4.5 Grondexploitatie Locatie Smid

Projectomschrijving

De locatie van de voormalige smid op de hoek van de Raadhuisstraat en Hogestraat lag jaren braak. Om een integrale oplossing te realiseren, is het naastgelegen pand Hogestraat 37 aangekocht. Door het terugleggen van de voorgevel van de panden is meer ruimte aan de voetgangers gegeven in de Hogestraat. Op de locatie zijn 9 grondgebonden woningen en een commerciële ruimte met bovenwoning gerealiseerd. Tegelijk is de Hogestraat aangepakt. Voor het project is een provinciale subsidie van € 500.000 verkregen. Daarvan wordt een substantieel deel benut voor het opknappen van de openbare ruimte rondom het project (aanpak Hogestraat).
Het pand Hogestraat is voor € 400.000 aangekocht. Na het bouwrijp maken van het perceel (inclusief sloop opstallen) is het perceel minus stroken grond aan de Hogestraat en de Tussenweg verkocht aan de ontwikkelaar voor € 325.000. Plan is eind 2020 afgerond.

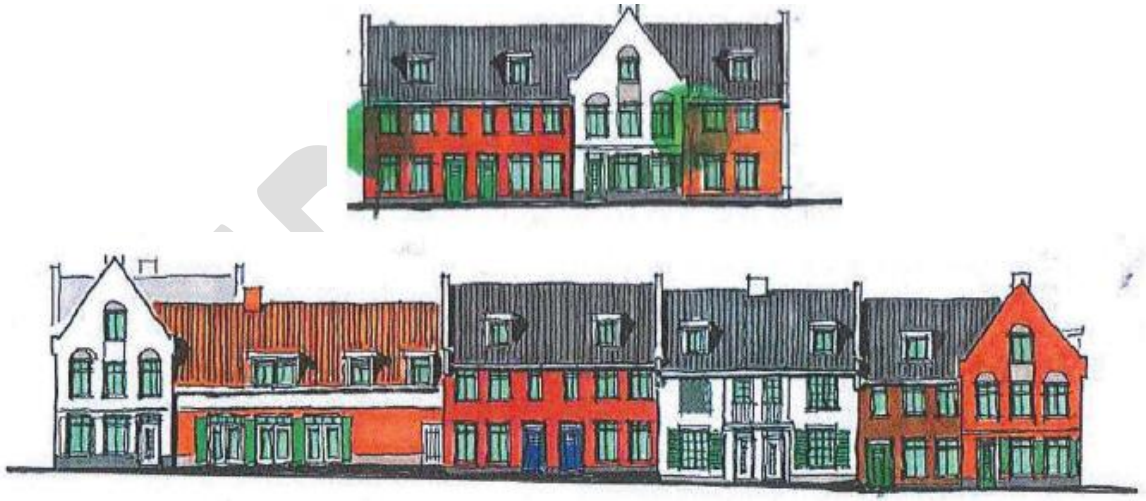
Verschillenanalyse

Raming bouwrijp maken is komen te vervallen.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	552.298	552.298	0
sloop- en milieu	-	-	0
bouwrijpmaken	175.000	50.000	-125.000
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	14.851	15.030	179
buitenplans	-	-	0
overige kosten	426.918	427.039	121
totale kosten	1.169.068	1.044.367	-124.700
opbrengsten			
verkopen incl. bijdragen	1.053.406	1.063.860	10.454
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	1.053.406	1.063.860	10.454
SALDO NOMINAAL	115.662-	19.492	135.154
kosten- en opbrengstenstijging	-	-	0
renteberekening	16.000-	16.000-	0
op eindwaarde per 31-12-2020	132.000-	3.000	135.000
SALDO CONTANTE WAARDE	130.000-	3.000	133.000

Plangebied

Algemene voorziene bebouwing (Voorgevel Hogestraat en Raadhuisstraat)

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Het programma bestaat uit 9 grondgebonden woningen in het middeldure segment en I bovenwoning in het goedkope segment. Daarnaast wordt een commerciële ruimte op de hoek van de Hogestraat en Raadhuisstraat gecreëerd.

Kasstroom

1 kosten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1	verwerving	552.298	552.298	0	0	0
2	sloop- en milieu	0	0	0	0	0
3	bouwrijpmaken	50.000	50.000	0	0	0
4	woonrijpmaken	0	0	0	0	0
5	plankosten	15.030	15.030	0	0	0
6	buitenplans	0	0	0	0	0
7	overige kosten	427.039	427.039	0	0	0
	totale kosten	1.044.367	1.044.367	0	0	0

2 opbrengsten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1	verkopen incl. bijdragen	1.063.860	1.063.860	0	0	0
2	overige opbrengsten	0	0	0	0	0
	totale opbrengsten	1.063.860	1.063.860	0	0	0

3 saldo

	omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
	per jaar inclusief indexering	19.492	19.492		0	0
	totaal renterekening	-16.383	-16.383		0	0
	totale kasstroom	3.109	3.109			3.109

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2020	3.109	voordelig
op startwaarde per 1-1-2021	3.109	voordelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 132.045 naar € 0. De winstneming bij de jaarrekening 2020 bedraagt € 3.109.

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	**2,0%**	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110
	-0,5%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110
	1,5%	3.110	3.110	**3.110**	3.110	3.110
	0,5%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110
	1,0%	3.110	3.110	3.110	3.110	3.110

Project risico's

Geen risico's voorzien

4.6 grondexploitatie Pas Afferden

Projectomschrijving

In 2010 heeft de gemeente hier 2,9 hectare grond aangekocht, inclusief een monumentale boerderij met daarbij behorende bedrijfsgebouwen. De reden voor de aankoop was de verplichting om Centrum Afferden Ontwikkeling gronden aan te bieden voor 17 woningen. Bij het niet kunnen aanbieden zou de gemeente een bedrag van € 450.000 verschuldigd zijn. In het kader van Faseren en Doseren is bepaald dat er voor de Pas Afferden maximaal 8 woningen voor ontwikkeling zijn toegestaan. Het plan is in 2 delen gesplitst. In de 1e fase zijn de gronden grenzend aan de Van Heemstraweg verkocht. De bouw aan de monumentale boerderij en twee panden is afgerond. In de 2e fase zijn alle 5 kavels verkocht. Woonrijp maken is in het 4e kwartaal 2020 gestart. 2e kwartaal 2021 vinden nazorgwerkzaamheden plaats. Eind 2021 is eindoplevering en het project afgerond.

Verschillenanalyse

Er worden geen extra kosten in verband met asbest verwacht. De overige ramingen zijn geactualiseerd en vallen voordeliger uit ten opzichte van de eerdere ramingen.

kosten	2020	2021	verschil
verwerving	967.059	967.059	0
sloop- en milieu	46.130	32.157	-13.973
bouwrijpmaken	241.037	213.620	-27.417
woonrijpmaken	-	-	0
plankosten	175.901	170.335	-5.567
buitenplans	-	-	0
overige kosten	24.635	24.635	0
totale kosten	1.454.762	1.407.806	-46.957
opbrengsten			
verkopen incl. bijdragen	1.487.640	1.487.640	0
overige opbrengsten	-	-	0
totale opbrengsten	1.487.640	1.487.640	0
SALDO NOMINAAL	32.878	79.835	46.957
kosten- en opbrengstenstijging	-	1.000-	-1.000
renteberekening	174.000-	174.000-	0
op eindwaarde per 31-12-2021	141.000-	95.000-	46.000
SALDO CONTANTE WAARDE	137.000-	94.000-	43.000

Plangebied

Ruimtegebruik, programma wonen en overig programma

Kasstroom

1 kosten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1	verwerving	967.059	967.059	0	0	0
2	sloop- en milieu	32.157	32.157	0	0	0
3	bouwrijpmaken	213.620	161.273	52.347	52.868	52.868
4	woonrijpmaken	0	0	0	0	0
5	plankosten	170.335	155.335	15.000	15.149	15.149
6	buitenplans	0	0	0	0	0
7	overige kosten	24.635	24.635	0	0	0
	totale kosten	1.407.806	1.340.459	67.347	68.017	68.017

2 opbrengsten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
1	verkopen incl. bijdragen	1.487.640	1.486.153	1.487	1.498	1.498
2	overige opbrengsten	0	0	0	0	0
	totale opbrengsten	1.487.640	1.486.153	1.487	1.498	1.498

3 saldo

	omschrijving	totaal	boekwaarde	nog te realiseren nominaal	nog te realiseren met index	2021
	per jaar inclusief indexering	79.176	145.694		-66.519	-66.519
	totaal renterekening	-172.048	-171.633		-414	-414
	totale kasstroom	-92.872	-25.939			-92.872

Resultaat

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde per 31-12-2021	-92.872	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-91.726	nadelig

Besluitvorming/Dekking

De getroffen verliesvoorziening is verlaagd van € 140.796 naar € 92.872.

Gevoeligheidsanalyse

Startwaardes		kostenstijging				
		1,0%	1,5%	**2,0%**	2,5%	3,0%
opbrengsten - stijging	-1,0%	91.736-	91.902-	92.068-	92.234-	92.399-
	-0,5%	91.732-	91.899-	92.065-	92.230-	92.395-
	1,5%	91.718-	91.884-	**92.050-**	92.215-	92.380-
	0,5%	91.725-	91.891-	92.057-	92.223-	92.388-
	1,0%	91.721-	91.888-	92.054-	92.219-	92.384-

Project risico's

Risico's worden niet voorzien

5. Risico's en weerstandsvermogen

1. Risico paragraaf

In het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) zijn risico's opgenomen die afgedekt zijn in paragraaf 4, weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze risico's zijn niet afgedekt in het MPG.

Nr.	MPG	Maximaal risico	Factor	Gewogen risico
1.	Westerhout Zuid	1.500.000	0,10	150.000
2.	Westerhout Zuid	15.000	0,50	7.500
	Totaal	**1.515.000**		**157.500**

2. Verliesgevende voorziening

Indien de netto contante waarde van een grondexploitatie (BIE of NIEGG waarbij ***wel*** een reëel en stellig voornemen bestaat) negatief is, het zogenaamde 'voorzienbare tekort', wordt voor dit deel een *voorziening* gevormd. De noodzakelijke hoogte van voorzieningen wordt jaarlijks bij het MPG opnieuw vastgesteld, op basis van de actualisatie van de grondexploitaties. Met een verliesvoorziening wordt het bedrag niet in het complex gestort, maar blijft op de balans staan als 'voorziening'.

Op basis van de nieuwe verwachte eindresultaten is de voorziening aangepast van € 2.795.196 naar € 2.519.144. (Positieve aanpassing € 276.052)

.

CONCEPT

6. Totaaloverzicht (Cashflow actieve exploitaties 1-1-2021)

Onderstaand overzicht betreft de actieve grondexploitaties per 1-1-2021.

1 kosten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	raming	raming incl. Index	2021	2022	2023
1	verwerving	18.640.750	18.640.750	0	0	0	0	0
2	sloop- en milieu	243.113	243.113	0	0	0	0	0
3	bouwrijpmaken	12.189.884	10.818.271	1.371.613	1.372.459	641.023	570.036	161.400
4	woonrijpmaken	0	0	0	0	0	0	0
5	plankosten	5.360.469	5.203.649	156.820	157.458	82.652	41.658	33.148
6	buitenplans	573.194	507.664	65.531	65.531	30.531	25.000	10.000
7	overige kosten	2.047.948	2.033.587	14.361	14.439	7.422	4.080	2.937
	totale kosten	39.055.358	37.447.033	1.608.325	1.609.886	761.627	640.774	207.484

2 opbrengsten

	omschrijving	totaal nominaal	boekwaarde	raming	raming incl. Index	2021	2022	2023
1	verkopen	41.255.803	32.430.986	8.824.817	8.825.635	6.993.893	389.042	1.442.700
2	overige opbrengsten	56.723	0	56.723	56.723	0	0	56.723
	totale opbrengsten	41.312.526	32.430.986	8.881.539	8.882.358	6.993.893	389.042	1.499.423

3 saldo

	omschrijving	totaal	boekwaarde	raming	raming incl. Index	2021	2022	2023
	per jaar inclusief indexering	2.256.424	-5.016.047		7.272.471	6.232.266	-251.732	1.291.938
	totaal renterekening (losse exploitaties)	-8.055.781	-8.041.566		-14.215	-10.116	-4.099	0
	totale kasstroom	-5.799.357	-13.057.613			-6.835.463	-7.091.295	-5.799.357

4 resultaat

omschrijving	bedrag	richting
op eindwaarde	-5.799.357	nadelig
op startwaarde per 1-1-2021	-2.109.420	nadelig

De eindwaarde van € 5.799.357 is inclusief de storting van € 3.702.402 in de PPS constructie door Van Wanrooy en de gemeente Druten.
Zonder deze storting bedraagt de eindwaarde € 2.096.955.

7. Totaaloverzicht per project

	(x 1.000 €)	Boekwaarde per 31-12-2020	Verwacht Resultaat (eind-waarde)	Jaar einde exploitatie
Projecten met GREX				
1	Druten oost	3.030.064	418.574	2023
2	Deest Zuid	461.303	-/- 340.068	2021
3	Locatie Smid Druten	-/- 3.110	3.110	2020
4	Pas Afferden	25.938	-/- 92.872	2021
5	Tabaksveld/Deltaterrein	315.304	-/- 244.864	2021
6	Westerhout Zuid	5.526.210	-/- 1.840.841	2023
	Totaal projecten met GREX	**9.355.709**	**-/- 2.096.961**	

CONCEPT